

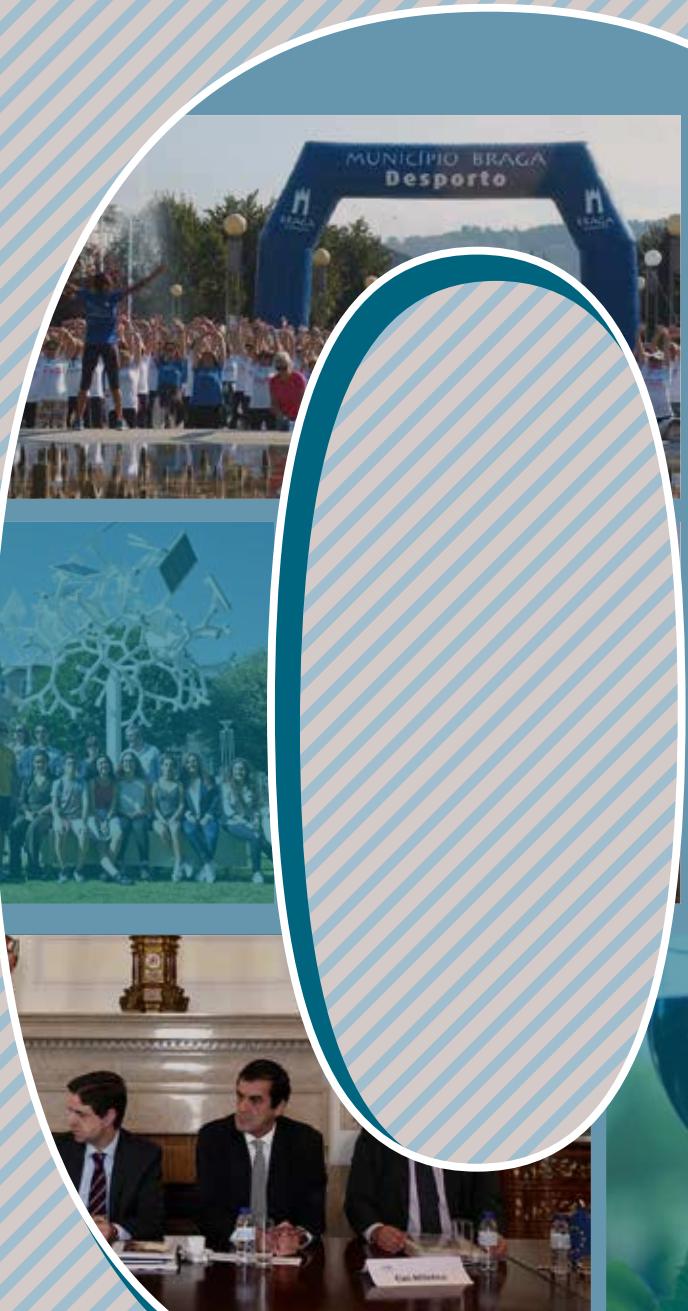

2017

anuario

DE LA EURORREGIÓN
DA EURORREXIÓN
DA EURORREGIÃO

GALICIA
NORTE DE PORTUGAL

ÍNDICE

A Eurorrexión: un dos centros de decisión da Europa das rexión
ALBERTO NÚÑEZ FEIJÓO 2

Relaçoes Portugal-España e cooperación Norte-Galiza

FERNANDO FREIRE DE SOUSA

Unha das ferramentas más eficaces

ALFONSO RUEDA

Cooperación = mais coesão

ESTER GÓMEZ DA SILVA

A vanguarda da integración europea

JESÚS GAMALLO

A cooperación dunha Eurorrexión unida

XOSÉ LAGO

Centeno eleito presidente do Eurogrupo

Galicia-Norte de Portugal, a máis beneficiada

La Macrorregión ante el reto demográfico 18

O "crecemento azul", unha prioridade na UE 20

Unidos polo Corredor Atlántico 22

La cooperación transfronteriza, reforzada 26

Un diálogo dende Galicia 28

Reforzar e impulsar o tecido empresarial da Eurorrexión 30

Galicia liderará o ditame sobre o futuro do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca 32

Unha Eurorrexión comprometida coa dinamización demográfica 36

Feijóo define a Cavaco como "cooperador leal" 40

Cooperación para facer más Europa 43

Cooperativas de ambos os lados do Miño fortaleceram os laços em Valença 45

5º Job Day da Eurorregião, setor TIC, na Universidade do Minho, Guimarães 47

IKFEM une Norte de Portugal e Galiza com concerto de pianos na Ponte Internacional Valença-Tui 48

Conversas Nortear: favorecer o diálogo e o coñecemento entre as dúas culturas a través dos seus escritores 50

Prémio Literario Nortear premeia Cecilia Santomé 51

Freire de Sousa passou a Núñez Feijóo a presidencia da Comunidade de Traballo Galiza-Região Norte de Portugal 53

O «Día da lingua portuguesa» tamén en Galicia 57

Adeus a Mário Soares, um português maior 58

CCDR-N homenageia Prof. Luís Valente de Oliveira 61

Cimeira ibérica: novos acordos e mais cooperación transfronteiriça 66

INL: Um exemplo paradigmático de cooperación 70

Cerveira-Tomiño viver un espaço naturalmente comum

FERNANDO NOGUEIRA 73

A Euro-rexióm: amores e teimas

XAVIER ALCALÁ

A necesidade de modernizar o tren

ENRIQUE SÁEZ PONTE

137 proxectos foron seleccionados na 4.ª convocatoria do programa Iacobus 83

Momentos claves 88

**ANUARIO
DE LA
EURORREGIÓN
GALICIA-NORTE DE
PORTUGAL 2017**

EDITA
PUBLILAR
Magazos, s/n.
27850 Viveiro (Lugo)

EDITOR
M.S.

IMPRIME
Gráficas Lar
Dep. Legal: C-170-2010
Edición no venal

Esta publicación cuenta con el apoyo de

Agrupación Europea de Cooperación Territorial — Galicia – Norte de Portugal (GNP - AECT)

Calle Eduardo Cabello s/n (Edificio CETMAR),
Bouzas, 36208 Vigo (Pontevedra) - España
Teléfono: +34 986135126 - FAX: +34 986248613
E-mail: gnpaect@gnpaect.eu - Web: www.gnpaect.eu

A Eurorrexión: un dos centros de decisión da Europa das rexións

ALBERTO NÚÑEZ FEIJÓO

PRESIDENTE DA XUNTA DE GALICIA

O proxecto de construír unha comunidade transfronteiriza estable cunha estrutura institucional que garanta a súa continuidade xa non é un soño, é unha realidade. O escepticismo dos primeiros anos foi superado grazas a unha firme aposta por construír novas pontes que reforzasen as seculares relacións sociais, económicas e culturais entre Galicia e Portugal, especialmente coa súa Rexión Norte. Este vínculo privilexiado xa está a dar froitos a ambos lados do Miño e seguiraos dando ao longo dos vindeiros anos.

No mes de maio de 2017 volvín ter a honra de asumir a Presidencia rotatoria da Comunidade de Traballo Galicia - Norte de Portugal. Desde esta responsabilidade, teño a satisfacción e a obriga de dar testemuña dese éxito global. A nosa Eurorrexión é mencionada en Bruxelas como exemplo de cooperación e mesmo se converteu nun modelo para outros espazos transfronteirizos da Unión Europea (UE).

Non só acadamos capacidade suficiente para deseñar proxectos conxuntos, senón tamén para mantelos operativos ano tras ano. Cada vez a Eurorrexión xestiona máis fondos, que pon ao servizo dos galegos e portugueses do norte. Non en van, somos a zona máis beneficiada polo Programa de Cooperación Transfronteiriza España - Portugal, cun terzo do seu investimento total. Con eles mellóranse infraestruturas, cofináncianse proxectos culturais, impúlsanse iniciativas empresariais e, sobre todo, avánzase no eido da investigación, da cooperación universitaria e da formación, pois son claves para ter un papel máis relevante no mundo do futuro.

Nesta liña, debemos aproveitar os recursos que nos facilita a recuperación económica para encamiñarnos cara ao obxectivo do 3% do PIB dedicado a políticas de I+D+i. Os bos resultados do programa Iacobus de cooperación entre as universidades e os centros de investigación a ambos os lados do Miño son un importante aliciente para

seguir traballando nesa dirección. Nas súas cinco convocatorias, conseguiu poñer máis de 690.000 euros ao servizo dos nosos docentes e investigadores.

Nesta época de incertezas, Galicia e o Norte de Portugal debemos redobrar o noso compromiso co proxecto común. Os tempos nos que Europa orbitaba en torno a un único centro de gravidade xa remataron. A gobernanza da Unión deberá ser cada vez más descentralizada e a Eurorrexión ten potencial para ser un dos diversos centros de decisión do continente. Temos un percorrido que nos avala de cara aos moitos retos que ainda quedan por diante.

Un deles, común a toda Europa pero que coñecemos de primeira man na nosa Eurorrexión, é a tendencia demográfica. Trátase da clave de bóveda da evolución das nosas sociedades, e como tal debe ser unha prioridade política de primeiro nivel. Por iso seguiremos reclamando que a demografía se teña en conta ao decidir o futuro das políticas de cohesión.

Outro dos desafíos pendentes, relacionado tamén coa dinamización económica e social, é a mellora das infraestruturas. Para falar dun espazo xenuinamente compartido, é imprescindible ter unhas conexións que faciliten a mobilidade da poboación. Neste 2018 seguiremos traballando para lograr compromisos na liña ferroviaria Vigo - Porto e no eixo Ourense - Vila Real, pero sobre todo para lograr a inclusión do noroeste ibérico, desde A Coruña ata Porto, na Rede Atlántica de Transporte da UE.

A Eurorrexión Galicia - Norte de Portugal está chamada a ter un papel máis protagonista na Europa das rexións dos vindeiros anos. Terémo-lo grazas ao compromiso de quen nos precedeu, desde Manuel Fraga e Luís Braga ata Fernando Freire de Sousa; grazas á nosa vocación de seguir integrándonos e grazas aos éxitos que, sen lugar a dúbidas, seguirá deparándonos a cooperación leal ■

RELAÇÕES PORTUGAL-ESPAÑA E COOPERAÇÃO NORTE-GALIZA

 FERNANDO FREIRE DE SOUSA

PRESIDENTE DA COMISSÃO DE COORDENAÇÃO E DESENVOLVIMENTO REGIONAL DO NORTE (CCDR-N)

As relações económicas entre Espanha e Portugal adquiriram uma muito especial expressão quantitativa e qualitativa na sequência da adesão conjunta, em 1986, às então Comunidades Europeias. De facto, o peso da Espanha enquanto país cliente e fornecedor de Portugal – que era, respetivamente, de apenas 2,1% e 4,5% em 1974 e atingira 6,6% e 10,9% em 1986 – passou a crescer muito significativamente desde então, para se cifrar atualmente em valores superiores a um quarto do total das exportações e quase um terço do total das importações, tendo a Espanha assumido a liderança dos parceiros comerciais de Portugal em apenas quatro anos após a integração dos dois países ibéricos (no tocante às importações) e a partir do início do século XXI (no tocante às exportações).

Esta realidade, fruto natural da abertura política e económica dos dois países e da sua grande proximidade geográfica, histórica e cultural, não podia deixar de ter efeitos em todos os planos da vida individual e coletiva dos cidadãos espanhóis e portugueses. E, mais particularmente ainda, não podia deixar de ser acompanhada de um forte impacto na esfera da cooperação político-institucional entre várias regiões da Península, nomeadamente fronteiriças; sendo que, no quadro destas, as Regiões da Galiza e do Norte de Portugal se destacam como aquelas cujo grau de estreitamento relacional alcançou maior relevância concreta (veja-se, no quadro abaixo, que a Galiza é hoje a região espanhola que lidera o ranking dos clientes regionais espanhóis das importações de Portugal), na sequência de um já longo percurso de várias décadas.

Com referência a este percurso, e atendo-nos estritamente aos anos subsequentes

às normalizações democráticas, é de referir um primeiro período marcado por encontros regulares entre os responsáveis das duas Regiões, no sentido de serem tratados assuntos de interesse comum através de trocas de informações e análise de problemas de natureza idêntica, visando, quanto possível, a coordenação de ações e iniciativas conjuntas.

Foi depois decidido, em 1991, o salto qualitativo da criação da Comunidade de Trabalho Galiza-Norte de Portugal; em seguida, e dez anos atrás, um contexto europeu de crescente exigência e formalidade conduziu a uma nova evolução na dinâmica da cooperação transfronteiriça no Noroeste Peninsular por via da aprovação de

um Agrupamento Europeu de Cooperação Territorial (AECT G-NP) que veio dar origem ao avanço institucional associado a uma entidade com personalidade jurídica à luz do direito europeu. Mais recentemente, o Plano de Investimentos Conjuntos (PIC) de 2014, e a sua avaliação intercalar de 2017, vieram ainda consagrar uma adicional definição e focagem no sentido de uma agenda estratégica para a Euro Região (incluindo quatro eixos prioritários, em linha com o INTERREG V-A: investigação e desenvolvimento tecnológico, inovação e transferência de conhecimento, com destaque para o Programa IACOBUS; competitividade e internacionalização de PME, cobrindo objetivos temáticos como os dos clusters transfronteiriços, agenda digital e internacionalização; valorização do património cultural e natural; capacitação institucional e redução de custos de contexto).

Concluindo: a cooperação institucional e económica entre a Galiza e o Norte de Portugal é hoje um ativo essencial e imprescindível no quadro de um virtuoso prosseguimento das relações luso-espagnolas. Fazer dessa experiência de décadas um ativo capaz de contribuir para o aprofundamento de caminhos sólidos à União Europeia e à Europa das Regiões em que queremos viver é um desafio que, mais do que nunca e até na conjuntura presentemente aberta pela negociação de um futuro período de programação comunitária 2020-2030, a Xunta de Galicia e a Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte não poderão deixar de enfrentar com especial empenho e um redobrado esforço no sentido de um estreitamento dos laços de envolvimento entre os múltiplos atores para tal relevantes ■

UNHA DAS FERRAMENTAS MÁIS EFICACES

 ALFONSO RUEDA VALENZUELA

VICEPRESIDENTE E CONSELLEIRO DE PRESIDENCIA, ADMINISTRACIÓN PÚBLICAS E XUSTIZA DA XUNTA DE GALICIA

A cooperación transfronteiriza entre Galicia e o Norte de Portugal é unha das demostracións prácticas más evidentes das avantageas da Unión Europea (UE) e moi probablemente, a que mellor reflicte a relatividade das fronteiras no proxecto de construcción dun espazo común no que compartir e convivir.

As iniciativas e as institucións transfronteirizas, como é o caso da Comunidade de Traballo Galicia-Norte de Portugal, constitúen unha das ferramentas más eficaces das que disponemos os Estados socios e as sociedades europeas para construír un futuro que o centro sexan as persoas por riba dos intereses territoriais ou de grupo.

Xuntos podemos acadar as metas que cada cidade, bisbarra e rexión se autoimpoñan ao tempo que executar as mellores solucións posibles aos problemas que compartimos.

Durante o ano 2017 tivemos a ocasión de comprobar una vez máis que a cooperación transfronteiriza é necesaria, mesmo imprescindible, como ocorreu ca onda de incendios forestais sufridos ao norte e ao sur do Miño.

As autoridades estatais e regionais de Portugal e de España xa teñen dado pasos para coordinar esforzos e mesmo compartir de xeito inmediato os profesionais e os medios anti-incendios o caso dun sinistro, e nese como en tantos outros aspectos as relacións de amizade e cooperación trasfronteiriza construídas no marco da Eurorexión son fundamentais non só para coordinar forzas para loitar contra os lumes, senón tamén para organizar e compartir sistemas de vixiancia e prevención.

Cando a Xunta de Galicia e o Consello da Rexión Norte de Portugal decidiron darlle un novo pulo ás súas centenarias relacións de boa veciñanza unha das razóns da iniciativa foi precisamente esa: compartir medios na procura de solucións aos problemas que comparten os cidadáns dos dous territorios e coordinar activos para acadar retos de interese para ambas partes.

Mais non deixemos cunha árbore susbstitúa ao bosque, con ser importante a loita contra os incendios só é un problema ao que podemos aportar solucións, pero o más substancial para o futuro das persoas son as aportacións da Eurorexión no eido da formación de profesionais e de investigadores, pois aplicando fórmulas europeas de éxito contrastado fomos quen de poñer en marcha a nosa propia rede de intercambios, estamos a crear sinerxias no marco do Programa Iacobus, por exemplo, que é sendubida unha das mellores apostas de futuro para ofertar futuro á xuventude e mellorar o desenvolvemento económico da Eurorexión.

O novo marco de relacións entre os gallegos e portugueses más novos axuda a que hoxe percorran xuntos boa parte do seu proceso de formación e que mañán compartan iniciativas laborais, empresariais e mesmo deseñen e executeen proxectos económicos conxuntos, sexan comerciais, industrias, no campo dos servizos ou na explotacións do setor primario, no agro e no mar.

Esa tarefa e os contactos entre iniciativas e empresas de ambos os lados da "raia" é a razón de ser da comunidade transfronteiriza.

Nese seso compre lembrar que na Eurorexión luso-galaica teñen un peso moi importante as pemes. Polas súas dimensións esas empresas precisan axuda no desenvolvemento de proxectos de I+D+i e acceder á investigación universitaria, xa que non poden destinar fondos propios na contía que sería necesaria.

Esas iniciativas empresariais tamén precisan de persoal técnico, de traballadores cunha formación axeitada e actualizada, porque a diferenza das grandes empresas unha pema non pode dedicar moito tempo nin cartos suficientes á formación do seu persoal. Por iso, un bo currículum universitario e unha boa formación profesional seguen a ser o mellor apoio que podemos proporcionar ás pemes.

É preciso realizar accións concretas. Sempre se recorda que vivimos nun mundo globalizado, pero non sempre temos presente que nese mundo globalizado, cada sector produtivo ou de servizos conta co seu propio ritmo, cos súas necesidades, nese esenario as eurorexións xogan un rol fundamental, máxime en espazos como o luso-galaico no que compartimos raigames culturais e valores espirituais.

Non podemos seguir mesturando competencias e obxectivos sociais e institucionais, as administracións locais, rexionais e estatais teñen os seus obxectivos e responsabilidades e a eurorexión, outros moi concretos e establecidos nas normativas e nos programas da UE. Quen confunde as responsabilidades e tarefas dunhas e outras institucionais dificultan a labor da Eurorexión e en ocasións mesmo malograman iniciativas.

Ser útiles exige ser rigorosos no cumprimento das regras de xogo que fan posible convivir, actuar e obter froitos benéficos. A Eurorexión é un instrumento, aproveitalo exige respectar as súas funcións e desenvolver as súas competencias sen forzalas. Traballemos nense senso como ata o de agora.

Abriendo nuevos horizontes hacia la economía circular

www.sogama.gal

XUNTA
DE GALICIA

COOPERAÇÃO = MAIS COESÃO

ESTER GOMEZ DA SILVA

VICE-PRESIDENTE DA COMISSÃO DE COORDENAÇÃO E DESENVOLVIMENTO REGIONAL DO NORTE (CCDR-N)

Estamos atualmente a preparar o próximo quadro comunitário e há várias apreensões quanto ao que será o futuro da Política de Coesão. A acrescer às dificuldades que normalmente acompanham os processos de programação de um novo ciclo, há um conjunto de fatores de incerteza adicionais, de natureza política (Brexit, ascensão de movimentos populistas e nacionalistas) e económica (desempenho débil da União Europeia), que pode conduzir a uma profunda transformação da Política de Coesão tal como a conhecemos. A desconfiança no funcionamento das instituições democráticas, nacionais e europeias, bem como as dúvidas levantadas sobre a eficácia das políticas de convergência, vêm introduzir um novo quadro de análise. Parece certo que desta vez será diferente, que a Política de Coesão mudará significativamente a sua expressão no quadro das políticas europeias.

É neste contexto que se torna particularmente útil demonstrar o valor da Política de Coesão e, em particular, da sua vertente de cooperação.

Tendo a União Europeia na sua génese o princípio da solidariedade entre estados membros, a Política de Coesão constitui, necessariamente, o seu instrumento político por exceléncia. O grande “cimento” da construção europeia encontra-se na capacidade das várias regiões aproveitarem efectivamente os benefícios e oportunidades criados pela globalização e pela evolução tecnológica, usufruindo de um crescimento elevado, sustentável e inclusivo. Não o fazendo, os princípios políticos de solidariedade serão automaticamente postos em causa, e com isso, os movimentos de cariz populista ganharão força. O futuro da União Europeia está, por isso, intrin-

secamente dependente do sucesso (ou insucesso) das suas políticas e, em especial, da Política de Coesão.

Neste ponto, torna-se importante destacar os avanços notáveis em matéria de cooperação registados entre o Norte de Portugal e a Galiza após a integração dos dois países, Portugal e Espanha, na Comunidade Europeia. Desde a partilha de equipamentos e infraestruturas públicas (e.g., Laboratório Ibérico de Nanotecnologia, Ponte da Amizade) ao planeamento conjunto da preservação de recursos naturais e culturais (Rio Minho, Reserva da Biosfera do Gerez-Xurés, Caminhos de Santiago), passando por programas de mobilidade académica (IACOBUS), pela gestão e coordenação de emergências (ARIEM), entre muitos outros, vários têm sido os projetos desenvolvidos conjuntamente pelas duas regiões, impulsionados em grande medida pelo Programa Operacional de Cooperação Transfronteiriça Espanha-Portugal (POCTEP). O apoio

financeiro consagrado por este programa revelou-se determinante para se fazer a transição de uma relação histórica de proximidade para uma cooperação de natureza estratégica, que viria a concretizar-se na criação do Agrupamento Europeu de Cooperação Transfronteirica Galicia-Norte de Portugal (AECT-GNP) e na definição de uma estratégia de especialização inteligente comum (RIS3T) e de um plano de investimentos conjuntos (PIC).

No contexto atual, os dois países são confrontados com a necessidade de defender ativamente um programa da maior importância em matéria de coesão, tanto mais que as zonas da fronteira Portugal-Espanha são, em simultâneo, as áreas de maior vulnerabilidade económica e demográfica. Será importante manter algumas das características que marcam o atual ciclo de programação, como o princípio de concentração de recursos ou a orientação para os resultados. Mas haverá igualmente necessidade de

resolver alguns dos constrangimentos que se colocam na atualidade, e que não dependem exclusivamente dos fundos alocados aos programas de cooperação. Desde logo, será necessário avançar com uma maior interligação entre estes programas e outros programas operacionais, designadamente os de âmbito regional, de modo a alavancar os investimentos efetuados e aumentar o seu impacto no território, até porque as dotações dos programas de cooperação são relativamente modestas e não se perspetiva um aumento da sua grandeza. Por outro lado, dever-se-á reforçar a componente territorial das iniciativas desenvolvidas, bem como aprimorar o conceito de governação multinível, que deverá envolver uma maior coordenação das ações efetuadas aos vários níveis de governo e assegurar uma maior atenção às especificidades regionais. Ao nível institucional, seria igualmente importante atenuar o desequilíbrio que ainda existe entre as entidades responsáveis de ambos os lados da fronteira. Tal permitiria

intervir mais eficazmente na redução dos custos que afetam diariamente as populações das zonas de fronteira, garantindo uma intervenção mais eficaz na remoção de incompatibilidades nos regulamentos nacionais e uma gestão mais eficiente no domínio das acessibilidades, prestação de cuidados de saúde e mobilidade laboral.

Em suma, uma cooperação mais eficaz garante a dinamização dos territórios mais desfavorecidos, sendo fonte de redução das disparidades regionais e da promoção de um crescimento equilibrado, ambições que não poderão ser esquecidas neste momento.■

A VANGARDA DA INTEGRACIÓN EUROPEA

JESÚS GAMALLO

DIRECTOR XERAL DE RELACIONES EXTERIORES E COA UNIÓN EUROPEA

Para Galicia, Portugal forma parte da súa proxección natural, tanto polas fondas raíces do pasado que compartimos, coma polo presente dos intercambios e a cooperación. Un modelo de cooperación transfronteiriza que apostamos por seguir aprofondando, especialmente nas relacións cos nosos veciños da Rexión Norte, cos que construímos un marco estable de cooperación institucional a través da Comunidade de Traballo.

A economía é un factor capital na integración entre Galicia e o Norte de Portugal. Así, os fondos do INTERREG, a medio do Programa Operativo de Cooperación Transfronteiriza España – Portugal (POCTEP) serven para tecer mais intensamente esta interrelación. A Eurorrexión Galicia – Norte de Portugal é, cómpre dicilo, a área que

fai un uso máis eficiente dos Fondos Estruturais para Cooperación Transfronteiriza de toda a fronteira hispano-lusa.

Desde Galicia traballamos para consolidar o consenso básico de considerar a Portugal o noso socio preferente no proceso de construcción europea. Porque o vizoso da nosa fronteira común oferta moitas e variadas vantaxes: un mercado natural de maior tamaño, apoio para a culminación das infraestruturas, un contexto estable e más estruturado para impulsar o proceso de internacionalización das empresas, o acceso a novos mercados e a posibilidade de ofrecer servizos compartidos aos cidadáns de fronteira.

Agora chegou o momento de facer da nosa Eurorrexión vanguarda da integración europea. Só os resultados tangibles do construído ata agora son os elementos que poden devolver a confianza cidadá no proxecto europeo da nova Europa que construímos, más eficaz e selectiva. Neste marco, a Eurorrexión Galicia – Norte aspira a ser decisiva para potenciar os mecanismos de colaboración que temos en marcha para un triple obxectivo: Facer xuntos máis Europa, porque ese é o xeito de defender a Unión e tamén de gañar centralidade e protagonismo nela; Afondar e ampliar a todos os niveis possibles a cooperación transfronteiriza; E reforzar conxuntamente a cooperación co resto do mundo.

A innegable vontade política que permitiu xermolar unha Eurorrexión hai xa 30 anos, que nos levou a presentar iniciativas, a compartir proxectos e a impulsar políticas que contribuíron a debuxar o perfil do noso proxecto compartido é o exemplo máis claro de que a superación de fronteiras e a substitución de muros por pontes é una opción de éxito. ■

A COOPERACIÓN DUNHA EURORREXIÓN UNIDA

XOSÉ LAGO

DIRECTOR DE AGRUPACIÓN EUROPEA DE COOPERACIÓN TERRITORIAL GALICIA - NORTE DE PORTUGAL

Desde sempre, a cooperación dentro da Eurorrexión Galicia - Norte de Portugal ten desde sempre unha especial solidez, alicerzada na proximidade lingüística e xeográfica e potenciada pela contiguïdade espacial e pola creación reforzada de vínculos de unión entóndalas árees de actuación. Esta cooperación contribúe ao incremento de oportunidades para os mais de 6 millóns de persoas que aquí residen e traballan.

O Anuario que agora presentamos pretende salientar o balanzo positivo da cooperación entre os dous territorios, e en particular algunas das actividades desenvoltas pola Agrupación Europea de Cooperación Territorial da Eurorrexión (GNP, AECT), pero contextualizándoas dentro dos principais feitos relevantes para a nosa Eurorrexión aínda que tivesen lugar fóra das nosas fronteiras. Así, este Anuario reflicte moito do que de bo se fai neste territorio, e un pouco por todo o mundo

O Norte de Portugal e Galicia teñen no seu espazo común a avantaxe de ter universidades, empresas, concellos e outras administracións, institucións públicas e privadas en suma, que cooperan de xeito estruturado, o que incremente exponencialmente o valor desta Eurorrexión única.

A política europea de cooperación territorial desempeña, xa que logo, unha función esencial porque contribúe para a promoción da colaboración entre os Estados membros, non só economicamente, senón tamén socialmente, o que supón un dos motores mais efectivos para construír a “casa común”. E, dentro dese esquema, a GNP, AECT desempeña un rol de dinamizador e de elemento de vertebración e de comunicación entre os diferentes actores da Eurorrexión. Ademais, a nosa AECT quere consolidar o seu protagonismo no eido da cooperación transfronteiriza europea, colaborando con varios proxectos que contribúan a reforzar a cooperación entre Galicia e a Rexión Norte

de Portugal, en particular nos eixos estratégicos do Plan de Investimentos Conxuntos (PIC) da Eurorrexión.

No ano 2017 tiveron lugar momentos importantes para a Eurorrexión. O XI Plenario da Comunidade de Traballo Galicia - Norte de Portugal supuxo o traspaso da presidencia para a Xunta de Galicia. Pero tamén foi o inicio dos novos proxectos aprobados no marco do programa INTERREG VA 2014-2020, que posibilitará tamén un incremento da actividade da GNP, AECT, co que supón de maior notoriedade pública ata o fin do período. Tamén cómpre salientar a celebración, no noso territorio do Cumio Ibérico que, por primeira vez tivo como fío condutor a cooperación transfronteiriza.

Non quero rematar esta introdución sen destacar o traballo desenvolvido polos colaboradores da GNP, AECT, que empregan todos os medios ao seu dispoxo para acadar uns resultados notorios para a Eurorrexión, entre os que quero destacar o Programa IACOBUS, os Job Days, ou o programa cultural “Nortear” e que promoven as relacións transfronteirizas como un instrumento fundamental para a transformación dos territorios de fronteira en novos espazos de desenvolvemento e valorizan e promoven a competitividade do tecido empresarial da Eurorrexión, a través do coñecemento e da innovación.

Neste sentido, o noso traballo favorecerá sempre o encontro entre institucións, empresas e cidadáns dos dous lados da fronteira, para a promoción dos intereses e obxectivos comúns, tentando en todo o momento o establecemento de pontes de comunicación, de diálogo e de converxencia■

Chegar a cada concello, estar con cada persoa.

A Deputación da Coruña
está co turismo.

Descubre a provincia da Coruña a través de xeodestinos únicos como Ferrolterra, Eume e Ortegal, A Coruña e As Mariñas, Costa da Morte, Terras de Santiago ou a Ría de Muros e Noia.

Mergúllate nas mellores praias naturais, pasea por rúas repletas de historia, coñece o noso patrimonio artístico e monumental e goza da ampla riqueza gastronómica que ofrece esta terra. Vive A Coruña.

Deputación
DA CORUÑA

Centeno eleito presidente do Eurogrupo

Mário Centeno foi eleito presidente do Eurogrupo, na reunião do grupo informal de ministros das Finanças da zona euro. O detentor do cargo, Jeroen Dijsselbloem deixou a posição no dia 12 de janeiro de 2018 e o português tomou posse no dia seguinte. O holandês Dijsselbloem falou sobre a eleição do sucessor, dizendo que “tivemos quatro excelentes candidatos e quero agradecer a todos eles”. Sobre Centeno, acrescentou que “emergiu como candidato bem-sucedido depois de duas rondas de votação”, apesar de Dijsselbloem não ter especificado com quantos votos é que o português venceu.

A vitória folgada de Centeno era o cenário apontado como mais provável. No entanto, o ministro das Finanças português não conseguiu vencer na primeira volta, mas apenas depois da desistência da Letónia e da Eslováquia. Centeno foi a votos na segunda ronda contra o luxemburguês Pierre Gramegna.

O presidente do Eurogrupo é eleito por maioria simples dos respetivos membros (que atualmente são 19) para um mandato de dois anos e meio, ou seja, Centeno conseguiu, pelo menos, 10 votos.

Centeno torna-se assim o terceiro presidente da história do fórum de ministros das Finanças da zona euro, depois do luxemburguês Jean-Claude Juncker e do holandês Jeroen Dijsselbloem, assumindo funções em janeiro próximo.

Centeno diz ser uma honra ter sido eleito presidente do Eurogrupo, mas lembrou que o trabalho de continuar a recuperação da zona euro

tem de ser feito por todos os países da zona euro.

“A partir de janeiro de 2018 vou ser o próximo presidente deste grupo. É uma honra ser o próximo presidente do Eurogrupo, devido à relevância deste grupo, à qualidade dos meus colegas e à importância do trabalho que temos de fazer nos próximos anos”, afirmou Mário Centeno, em conferência de imprensa, depois da reunião.

“Foi uma corrida justa e muito democrática”, continuou. “Este tra-

À segunda volta, o ministro português das Finanças Mario Centeno conseguiu os votos para se tornar o sucessor de Dijsselbloem na presidência do Eurogrupo

balho é feito por todos os países que pertence ao euro, Comissão e instituições europeias. Estou preparado para trabalhar com eles”.

Os candidatos à liderança do PSD Rui Rio e Pedro Santana Lopes saudaram a eleição de Mário Centeno para a presidência do Eurogrupo, que ambos consideraram ser positiva para Portugal. “O quadro do Eurogrupo e dos países da moeda única reconhece que Portugal tem feito uma trajectória importante, que engloba aquilo que foi feito pelo anterior governo e também aquilo que tem sido feito por este. É um factor positivo para Portugal e devemos estar todos orgulhosos de isso ter acontecido”, afirmou Rui Rio.

Logo em seguida, Pedro Santana Lopes chegava também ao mesmo local e, questionado sobre a mesma matéria, fez apenas uma breve declaração. “Com certeza que sentimos satisfação por este dia importante para Portugal, desejo-lhe felicidades,

“Foi uma corrida justa e muito democrática”, afirmou o ministro e novo presidente sobre a eleição, que venceu, para a presidência do Eurogrupo

como é natural”, afirmou o antigo primeiro-ministro.

O primeiro-ministro António Costa afirmou que a eleição de Centeno é, em primeiro lugar, “um momento de reconhecimento das suas qualidades” e, em segundo, um “reconhecimento da credibilidade” do país. “Está hoje virada a página”, disse ainda Costa, lembrando “que já não discutimos o défice excessivo ou as sanções”.

Sobre se Centeno terá agora de se dividir entre o Ministério das Finanças e o Eurogrupo, Costa realça que o governante “é, em primeiro, ministro das Finanças de Portugal”, e que isso tem como vantagem fazer com que o país tenha “papel mais activo e em melhores condições” na discussão sobre o futuro da Europa.

O primeiro-ministro garante também que esta eleição não altera as responsabilidades de Portugal relativamente às regras orçamentais: “As regras são as regras e a nossa política orçamental está definida desde a primeira hora”.

“O facto de termos a presidência do Eurogrupo é importante também do ponto de vista simbólico”, disse ainda Costa. “Não podemos esquecer de onde viemos”, acrescentou, lembrando novamente o procedimento por défice excessivo onde Portugal estava colocado há dois anos e o consequente risco de aplicação de sanções por parte da União Europeia■

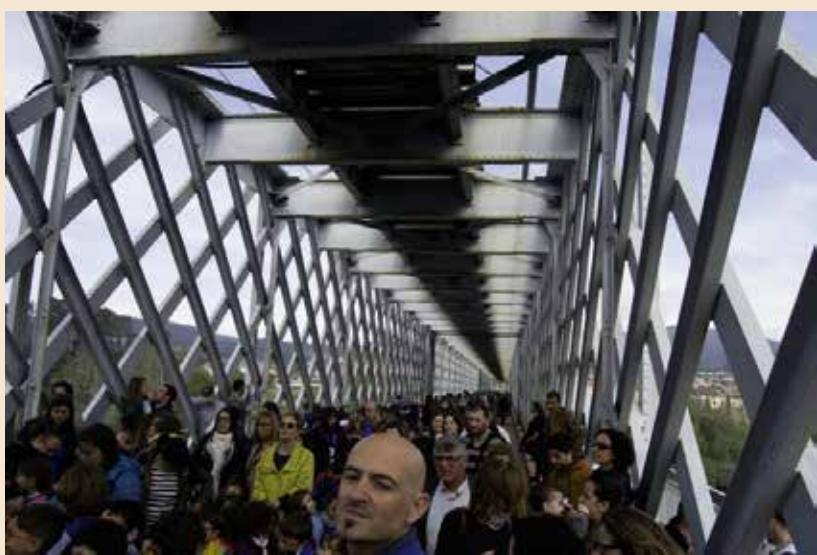
Abraço de dois países

A vella Ponte Internacional que une Tui e Valença foi o escenario dun acto organizado cun triplo motivo. Por unha banda celebrouse o Día Mundial da Auga e facer unha chamada de atención sobre a súa importancia e conservación, por outra conmemorar o 131 aniversario desta infraestrutura así coma o quinto da constitución da Eurocidade Tui-Valença. Os protagonistas foron un millar de escolares de Infantil e Primaria dos centros educativos de Tui e Valença que deron o primeiro “Abrazo ao río” coma figuraba nas camisetas de cor azul que todos levaban. Estiveron presentes o alcalde de Tui, Enrique Cabaleiro, a concelleira de Ensino, María José González, os concelleiros de Patrimonio, Carmen Núñez, e de Medio Ambiente, José Martínez Tato, e a vereadora de Educación de Valença, Elisabete Domingues.

As delegacións atopáronse no medio da ponte onde souo unha canción sobre o río, que os cativos interpretaron de xeito conxunto, e por parte da EB de Valença fixeron entrega á concelleira de Cultura, María José González, dunha “trapicheira”. Como remate tivo lugar a solta simbólica de 131 pombas.

A Vella Ponte Internacional supuxo un fito histórico nas relacións entre as poboacións que hoxe celebran a súa cooperación internacional coa Eurocidade Tui-Valença. Erixida coma unha das maiores obras de enxeñería da época, a ponte foi proxectada polo enxeñeiro Pleayo Mancebo y Agreda e inaugurada oficialmente o 25 de marzo de 1885, substituíndo as barcazas que servían para comunicar as dúas beiras do Miño. Na súa construción empregáronse máis de 1.500 toneladas de ferro e a pedra dos piares chegou dende de Lanhelas, Portugal.

Pero sen dúvida, a súa maior singularidade é a de estar concibida para un triplo uso: peonil, rodado e de ferrocarril, uso que ánta hoxe mantén. Aínda que coa construción da nova Ponte Internacional perdeu tráfico rodado, hoxe é o camiño natural de unión da poboación da Eurocidade■

Galicia-Norte de Portugal, a máis beneficiada

O vicepresidente da Xunta, Alfonso Rueda, destacou o exemplo da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal como referente de cooperación transfronteriza, grazas ao cal ambas rexións son as máis beneficiadas pola primeira convocatoria de Fondos Europeos Interreg V-A (POCTEP), con 45 proxectos aprobados por un importe que supera os 90 millóns de euros.

O vicepresidente da Xunta, Alfonso Rueda, acompañado da vicepresidenta da Comisión de Coordinación e Desenvolvimento da Rexión Norte de Portugal, Ester Gomes da Silva e do director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, compareceu en rolda de prensa, dando a coñecer as principais características do programa de Fondos Interreg para os vindeiros anos, -Programa Poctep-, aprobado en Faro.

Rueda indicou que nos últimos anos reforzouse a colaboración na Eurorrexión, impulsando proxectos como o Ariem, poñendo en marcha a Agrupación Europea de Cooperación Territorial GNP-AECT, elaborando un Plan de Investimentos Conxuntos para a Eurorrexión e ampliando a colaboración con outros socios, como no caso da Macrorrexión RESOE. O Programa Interreg V-A (POCTEP) é un exemplo máis de esa cooperación, no que están involucradas numerosas institucións como a Administración central, os concellos, as deputacións e, por vez primeira, tamén empresas.

O programa de Fondos Interreg V-A (POCTEP) avala a 45 proxectos de Galicia e do Norte de Portugal, nos que están representados diferentes sectores da nosa economía

Nos proxectos aprobados están representadas todas as consellerías da Xunta que participaron na convocatoria, con representación en distintos eixos e sectores de actividade, como son a xestión de residuos, a nanotecnoloxía; solucións tecnolóxicas dirixidas a incrementar a calidade dos sistemas sanitarios ao apoio e mantemento das persoas maiores no entorno rural; internacionalización das empresas da Eurorrexión á cooperación institucional; xestión conxunta en materia de emerxencias á mellora do hábitat para os peces migradores; o turismo náutico ou a conservación da Reserva da Biosfera transfronteiriza.

O programa Interreg é unha das pedras angulares da política rexional europea, e ten como obxectivo fomentar o desenvolvemento rexional integrado entre rexións fronteirizas veciñas, desenvolvendo a cooperación transfronteiriza, tanto a nivel económico como social, por medio de estratexias que priman a presentación de proxectos conxuntos ■

A Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal foi a máis beneficiada (de toda a fronteira hispano-lusa) na 1ª convocatoria do Programa de Fondos Europeos Interreg V-A (POCTEP) de cooperación transfronteriza, recibindo máis dun terzo do investimento asignado

Tributo a Rosalía e a Zeca Afonso

A Terceira Semana Cultural Convergências Portugal - Galiza rendiulle tributo do 19 ao 25 de febreiro na cidade portuguesa de Braga a Rosalía de Castro e a Zeca Afonso, de cuxo nacemento e pasamento se fan 180 e 30 anos, respectivamente. Así o deu a coñecer ao mediodía o secretario xeral de Política Lingüística, Valentín García, nunha rolda de prensa na que estivo acompañada por Uxía, unha das artistas participantes e coordinadoras deste evento, e por representantes das entidades coorganizadoras.

“Comprácenos presentar un ano máis esta iniciativa na que Galicia se irmunda con Portugal a través de diferentes propostas culturais e musicais nas que, coma sempre, estará representada por destacados embaixadores da música, da cultura e da lingua galegas para levar ata Braga a escritora máis internacional das nosas letras, Rosalía de Castro”, sinalou o secretario xeral, quen recordou que “tras a aprobación da Lei 1/2014 para o aproveitamento da lingua portuguesa e vínculos coa lusofonía son eixos prioritarios da acción de goberno da Xunta de Galicia a promoción das relacións cos países de fala portuguesa e a

proxección internacional do noso idioma propio na lusofonía”.

Acompañárono na presentación Carlos Beiró, secretario da Fundación Rosalía de Castro; Jaime Torres, Carlos Moutinho e Filipe Cunha, integrantes do grupo portugués Canto D'Aqui (Braga); e Fernando Groba, lector do Centro de Estudos Galegos da Universidade do Minho.

A Secretaría Xeral de Política Lingüística colaborou nesta Terceira Semana Cultural Convergências Portugal-Galiza, que se celebrará en Braga do 19 ao 25 de febreiro, coincidindo coa semana do Día de Rosalía de Castro. En representación de Galicia, acudirán en diferentes xornadas Uxía, o dúo Clave de Fado e o grupo folk As Donicelas, así como o escritor e presidente da Fundación Rosalía de Castro, Anxo Angueira.

A semana cultural abriuse o domingo 19 de febreiro cun concerto a cargo de Canto D'Aqui e da Banda Militar do Porto no bracarense Teatro Circo. O martes 21, o evento empraza a todos os participantes no Salón Nobre do Reitorado da Universidade do Minho cun coloquio/tertulia/poesía/momentos musicais

centrado na música tradicional na obra de José Afonso e na imaxe de Galicia en Portugal, que contará coa participación de Anxo Angueira e de Uxía.

En Clave de Fado actuou no Auditorio José Sarmento e na véspera do Día de Rosalía, o xoves 23 de febreiro, rendiuelle tributo a José Afonso no Conservatorio de Música C. Gulbenkian. O propio día, Rosalía de Castro foi a anfitria do tributo no Teatro do Liceo Sá de Miranda. O sábado 25 despediu a semana a Banda de Música de Oliveira cun concerto no Auditorio do Parque de Exposicións.

Tras a entrada en vigor, en marzo de 2014, da Lei 1/2014 para o aproveitamento da lingua portuguesa e dos vínculos coa lusofonía –a coñecida como Lei Paz-Andrade aprobada por unanimidade no Parlamento de Galicia a raíz dunha proposición de lei de iniciativa lexislativa popular avalada por 17.000 sinaturas–, que ten como obxectivo aproveitar a vantaxe lingüística do galego na Comunidade de Países de Lingua Portuguesa, a Xunta de Galicia contempla na súa axenda de traballo accións estratéxicas de promoción das relacións cos países de fala portuguesa.

Estas accións, entre as que cómpre destacar a consecución do status de membro observador consultivo do Consello da Cultura Galega en representación de Galicia, complementántase coas doutras que fan posible o achegamento á lingua e á cultura galegas desde os sete centros de estudos galegos cos que conta a Rede de Centros de Estudos Galegos da Xunta de Galicia en Portugal (nas universidades do Algarve, do Minho e de Lisboa) e no Brasil (nas universidades de São Paulo, de Bahia, de Niterói e do Río de Xaneiro), respectivamente ■

La Macrorregión ante el reto demográfico

El presidente de la Xunta, Alberto Núñez Feijóo, incidió en la necesidad de que el financiamiento del sistema de bienestar recoja el coste real de los servicios públicos, para que todas las personas puedan acceder a ellos en condiciones de igualdad, independientemente de su edad y del lugar en el que residan.

De esta forma y durante el acto de adhesión de Cantabria a la Macrorregión de Regiones del Suroeste de Europa, Feijóo se refirió al envejecimiento de la población como la mayor amenaza a la que deben de hacer frente los territorios para mantener su modelo de bienestar.

Porque luchar contra las crisis demográfica para tratar de hacer posible que no emigren más jóvenes y que el envejecimiento y la dispersión cuenten a la hora de repartir los fondos estatales y comunitarios fue el objetivo prioritario por los seis presidentes del grupo de los "Atlánticos", que celebraron una reunión en Vigo el 15 de marzo a la que asistieron Miguel Ángel Revilla (Cantabria), Ana Abrunhosa (Centro de Portugal), Javier Fernández (Asturias), Alberto Núñez Feijóo (Galicia), Juan Vicente Herrera (Castilla y León) y Fernando Freire (Norte de Portugal).

Javier Fernández, presidente del Principado de Asturias, recurrió a Martín Codax para vestir la bienvenida a su homólogo cántabro, Miguel Ángel Revilla, a la Macrorregión de regiones

"La financiación del Estado del Bienestar debe contemplar el coste real de los servicios para que todas la personas puedan acceder en condiciones de igualdad, independientemente de su edad o donde residan", reclamó una vez más el presidente de la Xunta de Galicia

del Suroeste de Europa (Resoe), que Galicia, Castilla y León y el Norte de Portugal fundaron en 2010 y en la que cuatro años después entraron la comunidad asturiana y las localidades del centro luso. La firma de la adhesión oficial de Cantabria en la universidad olívica "bien merecería una cantiga de amigo", en palabras de Fernández. Porque todos se esforzaron en dejar claro que, como "amigos y vecinos", es más lo que les une que lo que les separa. El grupo de los "Atlánticos" frente a un Mediterráneo más acostumbrado al mimo institucional. Y, naturalmente, sin olvidar su reivindicación del tren: el Corredor Atlántico para las mercancías, "un eje logístico fundamental", según perseveró el presidente gallego Albertó Núñez Feijóo.

"La financiación del Estado del Bienestar debe contemplar el coste real de los servicios para que todas las personas puedan acceder en condiciones de igualdad, independientemente de su edad o donde residan", reclamó una vez más el presidente de la Xunta de Galicia quien precisó que "somos el 23 % de la población peninsular, un tercio de su superficie y un cuarto de su actividad económica". Ahora que el desafío del envejecimiento es "una cuestión de Estado" tras la cumbre del Gobierno con los responsables autonómicos para arrancar con la reforma de los criterios con los que se reparten los fondos estatales, nadie quiere que el eterno problema caiga en el olvido y advierten que estarán "vigilantes".

"El declive demográfico es la mayor amenaza a la que deben de hacer frente nuestros territorios para mantener nuestro modelo de bienestar", aseguró Núñez Feijóo, tras aludir el presidente asturiano, Javier Fernández, al "invierno demográfico" que padece el noroeste. Por su parte presidente castellano leonés, Juan Vicente Herrera, se refirió a la despoblación del rural y a la marcha de los jóvenes.

Precisamente los retos del envejecimiento y dispersión poblacional van a ser asuntos prioritarios entre los cinco, en los que la macrorregión del suroeste europeo divide sus trabajos y su lucha para desempolvarse de la leyenda de la periferia. Y la Xunta gallega será la encargada de dirigir el grupo dedicado a la educación superior para aprovechar las sinergias entre la veintena de universidades asentadas en el territorio

de la Resoe, con una especial mención al apoyo a la Conferencia de Rectores y el programa Iacobus para la movilidad académica a uno y otro lado del Miño. Habrá otro grupo centrado en el turismo y sus oportunidades de empleo, enfocado, sobre todo, a la promoción conjunta de los caminos de Santiago; otro para avanzar en la competitividad empresarial, que tendrá como joya de la corona al sector de la automoción; y un quinto para los transportes y la logística. Pero se trataron otros asuntos de no menor trascendencia como es el del ferrocarril cuestión en la que coincidieron que es el medio del futuro. De ahí su apuesta por el Corredor Atlántico, "un eje logístico fundamental", a decir de Núñez Feijóo, "sin que eso sea contradictorio con la defensa del Corredor del Mediterráneo". El presidente asturiano apela a la unión por tren de Portugal hasta la frontera francesa para "anudar los grandes puertos de la fachada atlántica". "Estamos unidos desde hace muchos siglos. Tenemos el mismo mensaje. Exactamente el mismo. Por eso estamos aquí con convicciones. La periferia ya no se mide por la distancia a la capital de un país, sino por su capacidad para cooperar con otros y situar lo compar-

tido en una sola agenda", aseguró el presidente gallego.

La presencia en la cumbre de los presidentes de la región Norte de Portugal, Fernando Freire da Sousa, y Centro del país vecino, Ana Abrunhosa, sirvió para que la macrorregión elevase su propuesta de unidad y cooperación territorial también al ámbito europeo justo en un momento en el que varios de los líderes regionales reconocieron ayer el derrumbe que sufre las UE y su desconexión con la población.

Pero aunque la alianza del noroeste haya nacido para armarse de argumentos ante Bruselas para contar con más posibilidades de captación de financiación comunitaria, la cumbre celebrada en Vigo fue convertida por sus protagonistas en ejemplo a seguir en confrontación con las reivindicaciones independentistas en Cataluña. A este respecto, el asturiano Javier Fernández abogó por el fin de "las pugnas territoriales", los "discursos lastimeros sobre deudas históricas", y "los agravios comparativos", y precisó que la macrorregión "estará vigilante" para que las nuevas financiaciones autonómicas y comunitarias no desdibujen al noroeste ■

La presencia en la cumbre de los presidentes de la región Norte de Portugal, Fernando Freire da Sousa, y Centro, Ana Abrunhosa, sirvió para que la macrorregión elevase su propuesta de unidad y cooperación territorial también al ámbito europeo

O “crecemento azul”, unha prioridade na UE

O Comité das Rexións (CdR) aprobou o 30 de marzo un ditame sobre a necesidade de desenvolver unha nova etapa para a política europea de crecemento azul. Esta proposta foi aprobada na comisión de Recursos Naturais (NAT) do CdR e está pendente de ratificación no próximo pleno deste organismo, que terá lugar en maio. O ditame recoñece que os desafíos económicos e ambientais relacionados cos mares son cada vez máis importantes no debate político internacional, o que exige dunha política marítima transversal.

O director xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia, Jesús Gamallo, participou no intercambio de ideas e aprobación do documento na comisión NAT do CdR. O texto subliña que as rexións son axentes sustentables no desenvolvemento da chamada economía azul, é dicir, unha economía que pon no eixo o mar e as súas actividades relacionadas. Ao ser unha economía inscrita nos territorios, as rexións desempeñan un papel decisivo no apoio ás pemes, o desenvolvemento das infraestruturas portuarias e a política de emprego nas profesións do mar. Por iso, ainda que o balance da estratexia de crecemento azul para a nosa comunidade é polo momento positivo –a nosa comunidade investiu 27,2 millóns de euros en crecimiento azul no período 2009-2016 e ten o compromiso de aumentar dito apoio, ata os 57 millóns entre 2016 e 2020–, Galicia coincide co CdR en que o próximo marco financeiro plurianual teña un enfoque máis territorial.

No ditame do CdR pídese que o mar se converta nunha nova ambipción común e sexa obxecto dunha auténtica política, como elemento

central da economía azul, aplicada a través de todos os sectores económicos. Neste sentido, o documento aprobado considera tamén necesario reforzar o apoio á I+D+i, establecendo como obxectivo no próximo programa marco que o 10% dos proxectos contribúan en gran medida á investigación mariña. Hai que ter en conta que a Comisión Europea estima que os 5 millóns de postos de traballo en Europa xerados pola economía do mar se multiplicarán nas próximas décadas, polo que o crecemento azul supón unha oportunidade para Galicia en materia de emprego.

O CdR propón ademais que os asuntos marítimos sexan obxecto de reunións semestrais dunha formación do Consello dedicada ao mar, asignalos a un vicepresidente da CE e elaborar un Libro Branco titulado “O mar no centro das políticas europeas”, que inclúa unha folla de ruta. Desta forma, a política marítima europea permitirá á UE mellorar, entre outros asuntos, a seguridade das fronteiras, a regulación do comercio marítimo, a protección da biodiversidade ou o desenvolvemento da economía azul nos distintos sectores como a pesca, o turismo e as enerxías mariñas. Para tal fin, o CdR considera

A proposta de Galicia pasa por que cada Estado membro así como cada rexión poidan decidir o destino dos fondos que lle son outorgados

que a Presidencia maltesa, así como a declaración ministerial sobre as políticas marítimas europeas que se adoptará o 20 de Abril de 2017, son a oportunidade perfecta, xa que permitirán, cinco anos despois, renovar a declaración de Limassol.

O debate sobre unha nova etapa do crecemento azul resulta especialmente útil en vésperas do comezo das negociacións sobre o marco financeiro plurianual posterior a 2020 da Unión Europea, que definirá as políticas da UE da próxima década. O CdR destaca tamén a importancia de incluír o ámbito mariño nas negociacións do Brexit, de forma que se protexa os intereses das partes implicadas. Doutra banda, na comisión NAT presentouse un proxecto para un futuro ditame sobre gobernanza internacional dos océanos, que tamén contou con achegas da Xunta. En concreto, en Galicia considérase que a análise internacional dos océanos debe ter en conta a pesca pero tamén outras actividades conexas a este espazo e que provocan impacto no mesmo, como son o turismo ou as actividades extractivas minerais. O problema radica en que a pesca é unha das actividades económicas más amplamente reguladas que pode derivar nunha dobre ou tripla regulación que reduce a súa competitividade.

No CdR discutiuse ademais un proxecto de ditame sobre a PAC post 2020 no que se pon de manifesto que a desertización demográfica de numerosas zonas rurais reflicte o incumprimento dos obxectivos de cohesión territorial da UE. Para solucionar esta problemática, o relator propón o deber de non exportar máis produtos a prezos inferiores ao custo de producción e que se dea apoio público á PAC, por exemplo a través de pagos directos aos agricultores. Este debate forma parte dunha gran reflexión colectiva sobre o futuro da PAC, que a Comisión acaba de iniciar ao abrir ata maio unha consulta pública respecto a política agrícola común. ■

Preparando o futuro

Representantes de Galicia, das rexións Norte e Centro de Portugal, Castela e León, Cantabria e Asturias reuníronse en Valladolid para abordar a folla da ruta da macrorrexión de Rexións do Suroeste de Europa (RESOE), tras a ampliación a Cantabria o pasado 14 de marzo. No encontro tamén se acordou elaborar unha Estratexia macrorrexional.

A RESOE naceu en 2010 como unha iniciativa de cooperación territorial pioneira. Os seus obxectivos son, entre outros, gañar máis peso en Europa, ademais de aumentar as posibilidades de acceder a fontes de financiamento comunitario a través do establecemento de prioridades estratégicas dentro do territorio que abrangue.

A reunión do Comité de xestión e seguimento centrouse na organización interna da macrorrexión RESOE e na distribución dos grupos de traballo e as súas competencias. Tamén se acordou o calendario de tarefas de cada un dos grupos, e estableceu a folla de ruta para o vindeiro período, que inclúe a redacción dunha Estratexia macrorrexional.

Galicia continuará a liderar o grupo de educación, cultura e I+D+i. Ademais deste grupo, a macrorrexión conta con outros cinco: transporte e loxística, competitividade industrial, demografía, turismo e xuventude, e fomento do emprego.

A ampliación e consolidación da macrorrexión reforza a alianza político-institucional entre varias rexións portuguesas e comunidades autónomas españolas. A Xunta é unha firme defensora destes mecanismos, a través dos que se asocian distintas rexións para deseñar fórmulas de cooperación que redundan nunha maior eficacia e competitividade. ■

Unidos polo Corredor Atlántico

Os titulares das consellerías con competencias en transportes de Galicia, Asturias, Castela e León, Ethel Vázquez, Fernando Lastra e Juan Carlos Suárez-Quiñones, firmaron en Santiago unha declaración institucional de apoio e impulso á incorporación do noroeste ao Corredor Atlántico.

Galicia, Asturias e Castela e León únense pola integración do noroeste no corredor atlántico de transporte para incrementar a súa competitividade económica e capacidade loxística. Os tres Gobernos autonómicos selan a súa reivindicación común de que o trazado do Corredor Atlántico de Transporte de Mercadorías incorpore e priorice a conexión ferroviaria do actual trazado cos portos de Vigo, A Coruña, Xixón e Avilés, a través de Palencia e León.

A proposta común será remitida ao Ministerio de Fomento e á Unión Europea para que se teña en conta na revisión da rede prevista para 2018. Na declaración deféndese a realización das oportunas modificacións da Rede Transeuropea de Transporte e da conexión ferroviaria coas terminais portuarias e plataformas intermodais para facilitar un reparto máis eficiente entre os modos de transporte.

Destacan a mellora das conexións loxísticas intermodais que suporía conectar coa rede transeuropea os portos básicos da Coruña e Xixón e os globais de Avilés, Ferrol e Vigo.

O que se pretende é que o Corredor Atlántico incorpore e priorice a conexión ferroviaria do seu actual trazado cos portos marítimos de

Na declaración apóiase a realización das oportunas modificacións da Rede Transeuropea de Transporte e da conexión ferroviaria coas terminais portuarias

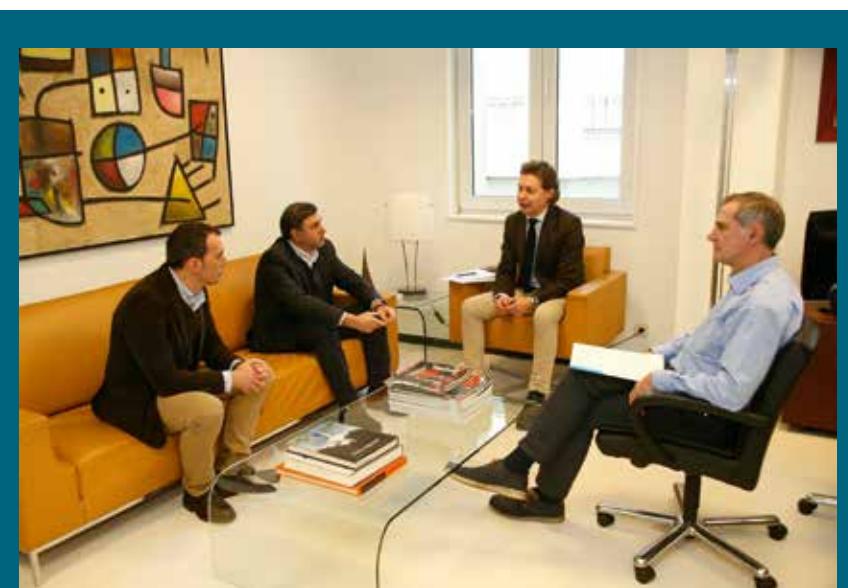
Vigo, A Coruña, Xixón e Avilés, a través de Palencia e León. Esta iniciativa consiste en que o itinerario preferente poida complementarse pola liña de costa entre A Coruña, Avilés e Xixón co actual trazado do Corredor, creando un bucle de conexión dos portos da cornixa atlántica.

Na declaración apóiese a realización das oportunas modificacións da Rede Transeuropea de Transporte e da conexión ferroviaria coas terminais portuarias e principais plataformas intermodais co propósito de facilitar un reparto máis eficiente -económica e ambientalmente-, entre os diferentes modos de transporte, reequilibrando as posibilidades de atracción industrial destas comunidades.

Este documento contempla a consideración común de que o Goberno de España debe levar a cabo as actuacións necesarias para que a redefinición das infraestruturas propostas para os trazados da rede básica nestas comunidades, sexan culminadas favorablemente coa fin de conectar o norte e noroeste de España co Corredor Atlántico.

Estas comunidades comparten a mellora das conexións loxísticas intermodais como resultado de conectar coa rede transeuropea os portos básicos da Coruña e Xixón e os globais de Avilés, Ferrol e Vigo. Cabe destacar que estas infraestruturas moven máis do 10% das mercadorías portuarias.

Na declaración manéfestase que se conectarían con este corredor as terminais de ferrocarrís globais de Monforte de Lemos e León, así como as loxísticas da Coruña, Vigo e Asturias. O trazado desta antena cara o noroeste peninsular transcorre polas proximidades da fronteira portuguesa, xa que desde Guillerei hai menos de 10 km en tren a Portugal. Ábrese así a posibilidade de prolongar a rede básica de mercadorías ata Porto, configurándose unha verdadeira rede por ferrocarril que desde a fachada atlántica da península se comunique co resto de Europa.

O valor e potencial das Eurocidades

AXunta de Galicia puxo en valor o potencial das Eurocidades, como a de Tui-Valença, que permiten impulsar a cooperación e dinamizar a economía ao aproveitar os recursos en común. Así o destacou o director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, no transcurso dunha xuntanza de traballo cos alcaldes de Tui, Enrique Cabaleiro, e de Valença, Jorge Mendes, na que avaliaron as actividades conxuntas desenvolvidas por ambas vilas.

Neste sentido, os alcaldes destacaron a súa aposta por seguir impulsando a xestión conxunta e compartida de instalacións e funcións municipais, que evitan duplicidades e aforran custos, e continuar na liña de organización de eventos deportivos conxuntos.

Ademais, viu tamén para facer balance da cooperación transfronteiriza entre Galicia e o Norte de Portugal e dos retos que se abren para a Eurorexión na nova etapa que se iniciará proximamente, cando Galicia asuma a presidencia da comunidade de traballo Galicia-Norte de Portugal.

Precisamente, no encontro estudouse tamén a participación da Eurocida de Tui-Valença no Plenario da Comunidade de Traballo Galicia-Norte de Portugal". Ademais, ambos alcaldes comprometéronse a continuar colaborando coa Agrupación Europea de Cooperación Territorial Galicia-Norte de Portugal e a presentar algúun proxecto conxunto que beneficie á cidadanía.

La cooperación transfronteriza, reforzada

Los gobiernos de España y Portugal, así como las organizaciones empresariales de ambos países han calificado como "proyecto estratégico" la conexión ferroviaria entre Oporto y Vigo. La declaración se realizó en el transcurso de la cumbre hispano-lusa que se celebró en Vila Real. También, los empresarios, en su plantel de propuestas para mejorar la competitividad, señalaron la conexión Oporto-Vigo, así como la salida de las mercancías ferroviarias hacia Francia y demandaron que el servicio fuera

competitivo para contribuir al desarrollo económico y a la productividad del tejido industrial.

España y Portugal han acordado en su XXIX cumbre bilateral presentar conjuntamente a la Unión Europea un programa integrado de cooperación transfronteriza. Además, han suscrito acuerdos en materia de transporte, infraestructuras, turismo, asuntos sociales y ciencia y tecnología. Ambos países contarán con tres nuevos corredores ferroviarios en 2021.

Al término de la XXIX Cumbre Luso-Española, que se ha desarrollado durante dos días y que ha culminado en Vila Real (Portugal) con la firma de una declaración conjunta, el presidente del Gobierno, Mariano Rajoy, y el primer ministro de Portugal, António Costa, han destacado que la cooperación transfronteriza ha centrado los trabajos de las delegaciones.

El jefe del Ejecutivo español ha explicado que el objetivo de esa cooperación es atender a los ciudadanos de ambos países que viven en las zonas próxi-

España y Portugal han acordado en su XXIX cumbre bilateral presentar conjuntamente a la Unión Europea un programa integrado de cooperación transfronteriza

mas a las fronteras y mejorar su nivel de riqueza y bienestar.

En este contexto, los dos jefes de Gobierno han decidido constituir un grupo de trabajo que prepare un programa integrado de cooperación transfronteriza y presentarlo en la Unión Europea, en el marco de las nuevas perspectivas financieras para 2020. Mariano Rajoy ha señalado que se trata de "tener definidos claramente unos proyectos en nuestras fronteras" y actuar "de manera rápida y conjunta".

El presidente del Gobierno ha destacado que los tres corredores (Sines-Lisboa-Madrid, Aveiro-Salamanca y Oporto-Vigo) van a permitir que se reduzca mucho tiempo en el transporte de viajeros y de mercancías. Además, ha calificado la colaboración entre ambos países en materia ferroviaria de "excepcional".

El jefe del Ejecutivo español también se ha referido al incremento de las interconexiones energéticas, aspecto en el que considera que hay que seguir avanzando, en el marco de la Unión Europea.

Asimismo, Rajoy ha afirmado que ambos Gobiernos mantienen su "condena incondicional y enérgica al terrorismo" y la necesidad de seguir colaborando en la lucha contra el Daesh.

En materia europea, ambos jefes de Gobierno han intercambiado impresiones sobre la salida del Reino Unido de la Unión Europea y han hablado de la necesidad de avanzar en su proceso de integración. Rajoy ha reiterado que "es fundamental" seguir avanzando en materia de defensa, en la política exterior, en la política de seguridad, completar la unión bancaria y empezar a "hablar en serio de la unión fiscal".

El presidente del Gobierno también ha apuntado que hay voluntad en llegar a un "buen acuerdo" con los países que conforman Mercosur: "Portugal y España están dando la batalla constantemente en la Unión Europea, creo que hay avances y podemos tener alguna buena noticia a final de este año".

Por otra parte, en el marco de la cumbre, Mariano Rajoy y António Costa han participado en un seminario empresarial en el que se han debatido formas de dinamizar la extensa relación comercial entre los dos países ■

Colaboración y cooperación fructíferas

El vicepresidente de la Xunta de Galicia, Alfonso Rueda destacó la importancia de los vínculos entre Galicia y Portugal que se traducen en una colaboración y cooperación cada vez más fructíferas en las relaciones económicas y culturales entre ambas regiones.

Alfonso Rueda, participó en los actos del “Día de Portugal”, de Camões y de las Comunidades Portuguesas, que se celebró en Ourense y al que también asistieron presidente do Parlamento, Miguel Ángel Santalices; el vicecónsul de Portugal en Galicia, Manuel Correia da Silva; la vicepresidenta de la Comisión de Coordinación y Desenvolvimiento Re-

xional do Norte, Ester Silva y el alcalde de Ourense, Jesús Vázquez Abad.

La ciudad de Ourense fue la sede elegida para la celebración del Día de Portugal en Galicia, que ofreció un amplio abanico de actividades, que fueron desde folclore, gastronomía a la danza o artesanía, con el objetivo de la confraternización de ambos pueblos y que los ourensanos disfrutaron de las diferentes actividades que se llevaron a cabo.

En la jornada destacó la presencia de 23 cámaras municipales portuguesas coincidiendo con el Día Nacional de Portugal, y que sirvió para mostrar “nuestro potencial turístico, patrimonial, de servicios” y “confraternización”, a decir del alcalde ourensano, Jesús Vázquez.

El programa arrancó con la apertura de la feria de artesanía en la plaza de Bispo Cesáreo y actuaciones musicales, entre las cuales destacó el concierto de la fadista María do Ceo. También hubo una representación a cargo del grupo

de teatro “Eu Experimento”, del Centro Cultural do Camões, que interpretaron “Algumas das melhores deixas do cinema em língua portuguesa” y cine con las realizadoras portuguesas Rita Azevedo Gómez y A vingança de uma mulher.

Por su parte, el vicecónsul del país vecino en Galicia, Manuel Correia, ha destacado la amplia presencia de cámaras en esta celebración que fomentará “la amistad” entre ambos países y que incluyó más de 30 puestos de gastronomía y artesanía.

Por parte lusa estuvieron presentes las localidades de Amarante, Arcos de Valdevez, Baião, Braga, Caminha, Celorico de Bastos, Chaves, Cinfães, Marco de Canaveses, Mondim de Bastos, Montalegre, Penafiel, Ponte da Barca, Ponte da Lima, Póvoa de Varzim, Resende, Santo Tirso, Valença, Viana do Castelo, Vila do Conde, Vila Nova de Cerveira, Vila Nova de Famalicão y Vila Pouca de Aguiar.

Un diálogo dende Galicia

“Diálogos España-Portugal” é unha iniciativa organizada polo Foro Económico de Galicia e patrocinada polo Consorcio da Zona Franca de Vigo e pola consultora EY que nace coa intención de converterse nun punto encontro do tecido empresarial, político, académico e social para debater sobre os desafíos económicos de ambos países. A primeira edición deste evento celebrouse no Parador de Baiona e contou coa participación, entre doutros, do Ministro de Economía da República Portuguesa, Manuel Caldeira Cabral, e da Secretaria de Estado de Economía do Goberno español, Irene Garrido.

Esta iniciativa pretende que o tecido empresarial, o persoal investigador, os xornalistas do eido económico e os representantes políticos e sociais de ambos países teñen unha contorna de traballo informal para intercambiar opinións e argumentos sobre retos e desafíos económicos similares en ambas beiras do Miño. A finalidade é que os asistentes compartiran experiencias exitosas para converxer en propostas de actuación conxuntas a escala peninsular e comunitaria. Neste sentido, a eurorexión Galicia e Norte de Portugal representa un exemplo de colaboración e un escenario para desenvolver ese traballo de diálogo transfronteirizo, impulsado polo Foro Económico de Galicia.

A primeira edición, que se celebrou no Parador de Baiona, foi inaugurada por Salustiano Mato, reitor da Universidade; Teresa Pedrosa, delegada do Consorcio Zona Franca de Vigo e Emilio Pérez Nieto, presidente do Foro Económico de Galicia. Este último foi o encargado de dar a benvida ao público asistente entre o que se atopaba unha nutrida representación do tecido empresarial ibérico de ambos lados da fronteira, así como representantes políticos,

académicos e xornalistas especializados. Pérez Nieto salientou o seu convencemento da necesidade deste tipo de iniciativas dende a sociedade civil, que acompañen e apoien a iniciativa pública e, de feito, esta é unha das prioridades do Foro Económico de Galicia dende a súa creación e que agora da o paso á súa primeira experiencia no eido internacional. Tamén incidiu na relevancia de Galicia como nexo de unión entre os dous estados en termos de continuación da construcción europea e descentralización.

Pola súa banda, o reitor Salustiano Mato, lembrou que “no ADN” da universidade en xeral, e a de Vigo en particular, está “transferir coñecemento” ao tecido económico e social. Con esta finalidade resulta imprescindible fornecer procesos de “cooperación intelixente e estratexias definidas en termos de cooperación transfronteiriza”. Mato tamén sinalou a oportunidade que se albisca para o noroeste ibérico para a aproveitar os momentos “tumultuosos” que se están a vivir en Europa, especialmente en canto se concrete a execución do Brexit. En concreto, chamou a liderar o espazo alternativo que se abre cara ao Atlántico en lugar da tradicional mirada ao Mediterráneo, onde o

territorio de Galicia e o Norte de Portugal pode xogar un papel referente.

Teresa Pedrosa fixo fincapé no continuo e decidido apoio da institución que preside ao coñecemento, cada máis importante no mundo globalizado actual. Ao seu entender, a globalización constitúe, ao mesmo tempo, unha “oportunidade e unha ameaza” para o crecemento empresarial, que é a base do crecemento económico dun territorio e, nesta liña, salientou o papel da eurorexión Galicia-Norte de Portugal, así como a propia Zona Franca de Vigo que acaba de cumplir 70 anos de vida tecendo alianzas estratégicas cos diferentes axentes económicos.

Manuel Caldeira Cabral, Ministro de Economía da República Portuguesa, foi o encargado do relatorio inaugural, no que deu conta da favorable evolución da economía portuguesa nos últimos anos, tras as dificultades económicas que fixeron necesarias a realización dun resgate económico por parte das autoridades europeas. A data de hoxe, os principais datos macroeconómicos como PIB, exportacións, número de empresas, etc. permiten, segundo o responsable económico luso, ser optimistas e mesmo están a servir de exemplo en termos

de planificación económica e política por parte de diferentes países. O ministro quixo incidir na preocupación por parte das autoridades públicas portuguesas de facilitar o financiamiento de empresas (sobre todo das pequenas e medianas) para o que foi preciso traballar en dúas direccións, por unha banda, reducindo os custos e por outra parte tamén permitindo prazos de devolución máis longos. Xunto a isto acompañouse dunha reforma administrativa que facilitou trámites burocráticos para a realización de xestións, agrupando trámites e dixitalizando os procesos na procura de rapidez e transferencia.

A xornada completouse cun panel sobre competitividade empresarial e mercado ibérico, moderado polo director do Foro Económico de Galicia e catedrático da Universidade de

Vigo, Santiago Lago e no que participaron João Miranda, CEO do grupo portugués Frulact; Pedro Ferraz da Costa, presidente do Fórum para a Competitividade de Portugal; José Miguel Isidro, presidente do grupo español Europac e Juan Costa, socio de EY Global. Xa pola tarde, Marta Fernández Currás, socia directora EY Galicia, moderou unha mesa sobre estabilidade fiscal e desafíos orzamentarios, coa participación de Pablo

Hernández de Cos, director xeral de Economía e Estatística do Banco de España; Jorge Martínez-Vázquez, catedrático da Georgia State University; Ricardo Arroja, economista portugués e Antón Costas, catedrático da Universitat de Barcelona. O peche da xornada correrá a cargo da secretaria de Estado de Economía, Irene Garrido e, tras ela, o conselleiro de Facenda, Valeriano Martínez, clausurará o evento ■

Manuel Caldeira Cabral, Ministro de Economía da República Portuguesa, deu conta da favorable evolución da economía portuguesa nos últimos anos, tras as dificultades económicas que fixeron necesarias a realización dun rescate económico

Reforzar e impulsar o tecido empresarial da Eurorrexión

O conselleiro de Economía, Emprego e Industria, Francisco Conde, apostou polo fortalecemento do sector da economía social entre Galicia e Portugal para reforzar e impulsar o tecido empresarial desta Eurorrexión, durante a súa participación no Encontro de Cooperativas Galicia-Norte de Portugal celebrado en xuño en Valença. "O cooperativismo tamén ten que estar na axenda transfronteriza", sinalou.

Neste sentido, avanzou que o proxecto Laces, que conta cun orzamento global de 2,9 millóns de euros e que está cofinanciado por Feder, é un programa de colaboración con Portugal no que se vai establecer unha axenda conxunta para difundir as vantaxes da economía social como marco para constituir empresas e emprego de calidade e a Eurorrexión como territorio propicio para facelo. Ademais, ten como un dos seus principais obxectivos identificar as oportunidades de negocio vinculadas a sectores emerxentes.

A través deste proxecto, desenvolveanse foros de debate, estadías de formación, bolsas de axudas e a constitución de diferentes laboratorios para realizar proxectos de emprendemento no eido da

economía social. Deste xeito, o obxectivo é facer de Galicia e Portugal un exemplo de cooperación territorial en Europa. Como mostra deste compromiso, no marco do encontro, a Consellería de Economía Emprego e Industria asinou un protocolo de colaboración coa Agrupación Europea de Cooperación Territorial (AECT) e coa Cooperativa Antonio Sergio para a Economía Social (Cases).

Tal e como explicou o conselleiro, o Goberno galego leva tempo impulsando

a economía social e o cooperativismo en Galicia a través da aprobación da Lei de Economía Social, que da voz a un sector que aglutina 7.000 entidades; coa creación da Rede Eusumo, formada por 191 entidades para fomentar o cooperativismo; e destinando recursos para o impulso do emprendemento colectivo -cun orzamento que este ano ascende a 5,4 millóns de euros-.

Na súa intervención, o conselleiro expresou, en nome do todo o Goberno galego e dos seus habitantes, as condolencias polo tráxico suceso do pasado sábado e tendeu a man da Xunta para colaborar en todo o que poida precisar Portugal: "Ante situacións de emergencia como a que está a vivir Portugal, os valores de cooperación que inspiran a Eurorrexión que conformamos cobran más forza ca nunca", afirmou ■

A iniciativa Laces, cun orzamento de 2,9 millóns de euros, establece unha axenda conxunta con Portugal para difundir a economía social e identificar oportunidades de negocio en sectores emerxentes

A Xunta leva tempo apostando por este modelo, o cooperativismo, a través de medidas como a Lei de Economía Social ou a Rede Eusumo

Francisco Conde aposta por fortalecer o sector da economía social entre Galicia e Portugal a través do programa Laces

O desafío do cambio demográfico na UE

O Parlamento Europeo organizou o 27 de setembro unha conferencia en Bruxelas para discutir a necesidade de que a demografía sexa incluída como un criterio da futura política de cohesión. O director xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia, Jesús Gamallo, participou como moderador deste evento, en tanto que representante dunha comunidade comprometida con este problema e membro do Comité Europeo das Rexións.

O acto do Parlamento Europeo constou de dúas partes. A primeira consistiu nun intercambio de iniciativas entre rexións europeas afectadas polos desafíos demográficos. Nela, representantes de Castela e León, a rexión alemá de Saxonia-Anhalt e a rexión polaca de Opole expuxeron as medidas contra o despoboamento que se están a desenvolver nos seus territorios. Na segunda parte do evento, membros da Comisión, eurodeputados e académicos debateron sobre a política de cohesión post-2020, así como o papel que esta debe desempeñar para loita contra o cambio demográfico.

O cambio demográfico constitúe un importante desafío aos que se enfrenta a Unión Europea. Por iso, o órgano que representa ás rexións europeas, o Comité Europeo das Rexións (CdR), recoñece en diversos documentos que as taxas de natalidade e a diminución da poboación nova en toda Europa constitúen serias ameazas. A diminución substancial dos nacementos e un aumento xeral da esperanza de vida fan que se poidan esperar importantes modificacións da estrutura por idades da poboación europea. Esta situación fai que sexa imprescindible investir, en todos os niveis de goberno, no futuro do capital humano europeo para facer fronte ás consecuencias prexudiciais dos desafíos demográficos para as próximas décadas.

O CdR pide, así, á Unión Europea que responda de forma ampla, coordinada e integrada ás preocupacións demográficas e, por tanto, demanda unha estratexia europea para satisfacer as

necesidades das familias, abarcando os principais ámbitos políticos da UE como cohesión, innovación, saúde, emprego, desenvolvemento rural, medio ambiente e migración. Neste contexto, enmárcase o ditame sobre política de cohesión que aprobou o Comité o pasado mes de maio, contando co alemán Michael Schneider -tamén participante na conferencia de hoxe no Parlamento Europeo- como relator. Este texto sinala a importancia de que a demografía constitúa un criterio fundamental na repartición económica dos fondos da política de cohesión despois de 2020.

Galicia é unha rexión especialmente afectada polo envellecemento e o despoboamento que supón o cambio demográfico. Por iso, ademais das medidas directas como o Programa de apoio á natalidade (PAN), a Xunta de Galicia defende en Bruxelas que a demografía sexa tida en conta como un elemento

Representantes locais e rexionais, membros da Comisión Europea, eurodeputados e académicos debateron sobre un dos principais desafíos da UE

Os participantes intercambiaron opinións sobre a súa experiencia en minimizar os efectos do cambio demográfico, así como a súa visión futura deste problema

salientable no futuro de Europa. A nosa comunidade intervén activamente en diferentes redes e foros a nivel nacional e europeo, como a Macrorrexión de Rexións do Suroeste Europeo (RESOE) e a Rede Europea de Rexións afectadas polo Cambio Demográfico (DCRN).

Neste contexto enmárcase tamén o seminario organizado hai un ano sobre este tema polo Servizo de Investigación do Parlamento Europeo e a Fundación Galicia Europa, no que participou o conselleiro de Política Social, José Manuel Rey Varela, así como a conferencia de hoxe na que Galicia interveu como moderadora. A nosa comunidade, a través do seu representante europeo Jesús Gamallo, tenta tamén que a cuestión demográfica se inclúa na maior cantidade de ditames posibles do CdR tamén que a cuestión demográfica sexa tida en conta na elaboración de todos os documentos de opinión do CdR ■

Galicia liderará o ditame sobre o futuro do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca

A comisión de Recursos Naturais (NAT) do Comité Europeo das Rexións (CdR) otorgou a Galicia o liderado dun ditame sobre o futuro do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca (FEMP) despois de 2020.

O director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, participou nesta sesión de NAT en Bruxelas. Gamallo defendeu que o presidente Núñez Feijoo fose o responsable de elaborar este importante informe, xa que Galicia concentra o 10% do emprego europeo en materia de pesca, así como o 10% das capturas comunitarias. Ademais, a pesca constitúe un alicerxe fundamental da economía da nosa comunidade, significando ao redor do 2,1% da riqueza galega e proporcionando emprego a máis de 100.000 persoas.

O FEMP é o fondo das políticas marítima e pesqueira da UE para 2014-2020. Supón un dos cinco Fondos Estructurais e de Inversión Europeos (Fondos EIE), que se complementan entre si co fin de fomentar a recuperación

en Europa a partir do crecemento e o emprego. O FEMP axuda aos pescadores na transición á pesca sustentable e con-

O Comité Europeo das Rexións (CdR) adxudicou a Galicia a redacción dun ditame sobre o futuro do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca (FEMP), que elaborará o Presidente da Xunta, Alberto Núñez Feijoo

tribúe a que as comunidades pesqueiras diversifiquen a súa economía, mellorando a calidade de vida nestes territorios. Con 1.200 millóns de euros, España é o Estado membro que recibe máis aportacións deste instrumento.

Galicia tiña un especial interese en redactar este ditame, en tanto que constitúe a rexión europea máis beneficiada polo fondo. O FEMP contribuíu a aspectos como a obtención dun sector transformador competitivo e punteiro a nivel mundial. Ademais, ata o 2020 Galicia dispón de 487 millóns de euros de axuda pública e ten reservado o 51% dos fondos dispoñibles en España para as comunidades autónomas. Só entre 2016 e 2017 puxérонse en marcha 210 proxectos no ámbito local do sector pesqueiro mediante este diñeiro.

Por esta razón, a conselleira do Mar, Rosa Quintana, participou o na conferencia "Máis alá de 2020: o apoio ás comunidades costeiras de Europa", celebrada en Tallin. O Goberno galego subliña a necesidade dun futuro fondo de financiamento orientado a conseguir os obxectivos da Política Común de Pesca e simplificado para facilitar a súa aplicación práctica ás administracións e pescadores. As prioridades de Galicia para o novo fondo pasan polo relevo xeracional, o apoio á organización, o mantemento da competitividade do sector transformador e a diversificación do sector nas zonas costeiras rurais.

Pola súa banda, o obxectivo da nosa comunidade é que o ditame CdR inclúa propostas de mellora para este fondo. Entre elas destaca a necesidade das axudas a empresas de alto volume de emprego ou facturación, xa que súa capacidade de impulso no eido da I+D+i ou mellora de estándares laborais pode perderse por falta de axudas. Ademais, o actual fondo xera dificultades engadidas pola tardanza en aprobar o regulamento e o programa operativo, dificultando o

O director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, defendeu en Bruxelas a importancia de que Galicia fose a encargada de redactar este informe xa que é a rexión europea que conta cun maior orzamento deste fondo, así como a que máis medidas ten activadas

coñecemento dos criterios de elixibilidade.

Segundo o CdR, o ditame galego sobre o futuro do FEMP será aprobado na sesión plenaria de maio, previo debate nas reunións da comisión NAT de xaneiro e marzo. O texto sería deste xeito lanzado antes de que a Comisión Europea publique no verán de 2018 a súa nova proposta de FEMP, na que se prevé un lixeira transferencia de prioridades da Política Pesqueira Común á Política Marítima.

Tras ser chave na implementación da Política Pesqueira Común e da Política Marítima no período de programación actual (2014-2020), o debate sobre como o FEMP debe contribuír ao desenvolvemento das rexións costeiras despois de 2020 será un dos principais temas de interese europeo para Galicia o ano que vén.

Neste mandato, Galicia participa en dúas comisións do Comité das Rexións (CdR). Unha delas é a de Recursos Naturais (NAT), que traballa en asuntos como a Política Agrícola Común (PAC), o desenvolvemento rural ou a pesca.

O Comité das Rexións é a asemblea consultiva na que están representados os entes locais e rexionais da Unión Europea. En representación da Comunidade Autónoma de Galicia, o membro titular é o propio presidente da Xunta de Galicia, mentres que o cargo de membro suplente recae no director xeral de Relacións Exteriores e coa UE ■

Plan territorial de emerxencias transfronteirizas

O vicepresidente da Xunta, Alfonso Rueda, participou o 23 de xuño en Porto nunha reunión de traballo dos socios do proxecto europeo ARIEM +, unha iniciativa de cooperación dos servizos de emerxencia de Galicia, norte de Portugal e Castela e León.

No encontro, constituíuse o comité executivo e o comité asesor do proxecto, e puxérонse as bases para acometer a primeira gran actuación dentro desta iniciativa: a elaboración dun Plan Territorial de Emerxencias Transfronteirizas.

O Plan constituirá un instrumento básico para a xestión coordinada das emerxencias que se poidan producir na fronteira. Ademais, incluirá un mapa dos medios e recursos existentes que servirá para licitar a compra, nunha segunda fase, do material e dos medios que sexan máis necesarios para reforzar os servizos.

Grazas a esta información e á futura creación dunha rede operativa de mando único, mellorarase e simplificarase a xestión conxunta e a coordinación ante posibles incidencias ou situacións de risco. Deste xeito, Galicia, norte de Portugal e Castela e León dan un paso máis na xestión conxunta das emerxencias.

O ARIEM + disporá dun investimento de máis de 4 millóns de euros, que estarán financiados ao 75 por cento por fondos europeos. Este proxecto vén a dar continuidade á unha primeira etapa -o ARIEM- que acadou resultados moi positivos e obtivo o recoñecemento das autoridades europeas como exemplo de cooperación entre rexións transfronteirizas ■

Todos os anos há mais galegos que passam o verão na Região Norte e os portugueses que fazem isso na Galiza

O Turismo do Porto e Norte de Portugal e a Agência de Turismo da Galiza aumenta de ano para ano o número de turistas portugueses e galegos entre as duas regiões.

À margem de uma ação de promoção e intercâmbio entre a Agência de Turismo da Galiza e o Turismo do Porto e Norte de Portugal (TPNP), que realizaram sua reunião em Santiago, no âmbito do Memorando de Entendimento assinado entre as partes nos finais de 2015, a diretora-geral do Turismo da Galiza, Nava Castro, declarou à agência Lusa que o objetivo da entidade é que os portugueses “conheçam os recursos singulares na Galiza” para que “ano após ano sejam muitos os turistas a visitarem a região”.

“Dentro das linhas estratégicas de promoção para nos darmos a conhecer melhor ao turista estrangeiro, um dos nossos objetivos prioritários é o português”, admitiu Nava Castro, acrescentando que a “proximidade com o país vizinho”, não se mede apenas pelos “escassos quilómetros de distância”, mas principalmente pelas “parecenças culturais”, pelas “tradições e folclore”, como também pela “gastronomia” e “vinhos”.

O presidente da TPNP, Melchior Moreira, disse, por seu lado, que uma “adequada partilha de sinergias transfronteiriças”, vai permitir ao Turismo do Norte de Portugal “aumentar a quota de mercado”, “crescer em número de turistas” e “potenciar o aumento da estada média”, gerando um “maior retorno dos investimentos realizados no âmbito dos Produtos Turismo de Natureza e Gastronomia e Vinhos”.

“Temos noção da importância de Espanha e da Galiza, em concreto, para os nossos objetivos. Mais de 60% do nosso crescimento deve-se ao mercado interno o que nos mostra a importância da concretização desta parceria”, acrescentou.

As dormidas dos turistas portugueses em hotéis na Galiza (Espanha) aumentaram 17% entre janeiro e agosto de 2017 face ao período homólogo de 2016, liderando o turismo internacional naquela região, informou o Turismo galego.

Dados do Departamento de Promoção do Turismo da Galiza indicam que entre janeiro e agosto de 2017 foram registadas “247 mil dormidas de turistas portugueses em hotéis galegos”, um valor que cresceu 17% face às 205 mil dormidas dos portugueses no mesmo período em 2016■

NÚÑEZ FEIJÓO, INVESTIDO DOUTOR HONORIS CAUSA POLA UNIVERSIDADE DE TRÁS-OS-MONTES E ALTO DOURO

Unha Eurorrexión comprometida coa dinamización demográfica

O presidente do Goberno galego, Alberto Núñez Feijóo, avogou por, desde a Comunidade de Traballo Galicia-Norte de Portugal, seguir avanzando cara á consecución dunha Eurorrexión eficiente, vertebrada e comprometida co crecemento e a dinamización demográfica

Durante o acto no que foi investido Doutor Honoris Causa pola Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, Feijóo aseverou que para falar dun espazo xenuinamente común, é imprescindible ter unhas conexións que faciliten a mobilidade da poboación que, á súa vez, axudarán a potenciar a innovación e o crecemento económico. “E a vertebración do territorio e o crecemento económico contribuirán a

avanzar cara ao obxectivo estratéxico da dinamización demográfica e o envellecemento activo”, abundou, insistindo en que a Eurorrexión vai reclamar sempre ante Europa que a demografía e o envellecemento activo sexan unha prioridade política que se reflecta nas políticas de cohesión.

Para acadar estes obxectivos, o titular da Xunta subliñou a necesidade

de orientar as actividades da comunidade de traballo nunha tripla dirección: o fomento e o desenvolvemento de proxectos e propostas a prol da innovación e a competitividade empresarial, tal e como marcan as liñas estratégicas das institucións comunitarias; o impulso da chamada cooperación de proximidade, “ou o traballo en favor da cidadanía da Eurorrexión”; e a proxección da Eurorrexión cara ao exterior, tanto na captación de investimentos, como no desenvolvemento dunha estratexia exterior conxunta no eido cultural e empresarial.

O presidente do Goberno galego matizou, ademais, que estes obxectivos previstos non se poden acadar sen o traballo coordinado entre o persoal e as autoridades tanto da Xunta como da Comisión de Coordinación e Desenvol-

Núñez Feijóo apostou polo fomento e o desenvolvemento de proxectos a prol da innovación e a competitividade empresarial, tal e como marcan as liñas estratégicas das institucións comunitarias

O presidente galego destacou a necesidade de impulsar a chamada cooperación de proximidade, “ou o traballo en favor da cidadanía da Eurorrexión” e propuxo a proxección da Eurorrexión cara ao exterior, tanto na captación de investimentos, como no desenvolvemento dunha estratexia exterior conxunta no eido cultural e empresarial

vemento Rexional do Norte de Portugal, xunto cos concellos da Eurorrexión –e nomeadamente as eurocidades- e, naturalmente, coas administracións centrais de España e de Portugal.

Así mesmo, expuxo a importancia da competencia leal entre Galicia e o Norte de Portugal, xa que “a competencia é un importante incentivo para sacar o mellor de nós”, dixo, insistindo en que a lealdade fará que sexamos complementarios e que o crecemento dun implique tamén o crecemento para o outro.

Ademais dos investimentos centrados no crecemento intelixente, na innovación e no futuro, a través da convocatoria do Programa Operativo de Cooperación Transfronteiriza España-Portugal (POCTEP), Feijóo salientou que hai outros moitos eidos nos que Galicia e o Norte de Portugal seguirán traballando conxuntamente, entre os que destacou: o institucional e académico, e o lingüístico.

Así, precisou que ata o ano 2019 a Eurorrexión xestionará un proxecto do programa Interreg, un instrumento europeo pensado especialmente para

rexións fronteirizas, cuxos eixos son: a mellora da capacidade institucional; o crecemento sólido e sostido dos sectores económicos que redunde na calidade de vida da poboación; e a creación dun espazo común entre as universidades e os centros de ensino superior da Eurorrexión, cunha mención especial ao programa Iacobus.

Feijóo referiuse tamén á Lei Paz Andrade, que seguirá a ter unha relevancia singular. Non en van, os seus propósitos resúmense na presenza do idioma de Luís de Camões en ámbitos académicos, profesionais e administrativos de Galicia, sen esquecer a presenza da realidade galega na RTP e da realidade portuguesa na Televisión de Galicia. E mencionou a inclusión como observador do Consello da Cultura Galega na Comunidade de Países de Lingua Portuguesa, así como a presenza de Santiago de Compostela na rede de cidades lusófonas.

Se ben a Eurorrexión puido ficar nunha fase meramente declarativa, Feijóo resaltou que en ambos os territorios sempre existiu unha vontade firme de que fose unha ferramenta eficiente.

“Na nosa Eurorrexión conflúen varios afluentes”, afirmou, sublinhando: o desexo popular por transcender fronteiras arbitrarias; o impulso de pensadores, artistas e intelectuais que se esforzaron por tecer complicidade entre ambos os dous lados da liña divisoria; a decisión de España e o Portugal democráticos de reencontrarse na liberdade; e a existencia de Europa como marco propicio para as novas realidades, reconciliacións e encontros.

“Xorde así un espazo que rolda os 6,5 millóns de habitantes, no que Galicia é a primeira comunidade española cliente de Portugal e a terceira provedora e no que a Rexión Norte de Portugal é o segundo cliente de Galicia. Un espazo, en definitiva, dotado dunha superficie superior ao de varios socios comunitarios e que forma un mercado atractivo dabondo para empresas propias e alleas”, precisou.

Ademais de recordar os primeiros pasos da Europa rexional e transfronteriza, Feijóo aproveitou a súa intervención para manifestar a súa fe nela; “na Europa que reconcilia moitos pobos, e a outros como os nosos, que nunca deixaron de estar conciliados, proporcionales un fogar común onde poder sumar identidades e ser galegos, españois, portugueses e europeos sen traumas nin rupturas”.

Ao respecto, lembrou que será Europa a que faga posible que as pontes entre Galicia e o Norte de Portugal se multipliquen e ambas as identidades se enriquezan mutuamente. “Europa crea un patriotismo aberto sen canons nin ortodoxias, semellante ao que anhelaban os nosos arraianos”, sentenció, incidindo en que Galicia e o Norte de Portugal comparten unha das fronteiras más antigas de Europa, e tamén unha das fronteiras más ficticias e porosas ■

Famalicão é o campeão das exportações do Norte

No estudo, relativo ao ano de 2016, Vila Nova de Famalicão mantém a posição de concelho mais exportador da região Norte, com 9,5% do total das exportações, seguido pela Maia, com 7,1%, e Guimarães, em terceiro, empatado com Vila Nova de Gaia, com 6,8%. Santa Maria da Feira fecha o top 5, com 6,4%.

O concelho de Braga (5,4%) surge logo a seguir, na sexta posição. Viana do Castelo é o sétimo concelho do Norte no ranking das exportações, em 2016, igualando o Porto, com 5,1% do total das vendas para o exterior.

Metade dos municípios do Norte “praticamente” não exportou em 2016, ano em que as empresas da região venderam para o estrangeiro mercadorias no valor global de 20,5 mil milhões de euros, conclui o relatório “Norte Estrutura” divulgado.

“Em grande parte do território da região Norte, a atividade exportadora é meramente residual”, pode ler-se no documento elaborado pela Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte (CCDR-N) segundo o qual em 2016 “mais de metade” do valor das exportações de mercadorias do Norte foi feito em oito dos 86 municípios da região.

Segundo o relatório, que identifica as tendências que marcam a evolução económica na região a médio e longo prazo, o resultado de Famalicão é parcialmente explicado pela localização naquele concelho da Continental Mabor – Indústria de Pneus.

Estes oito municípios, que concentram 51,5% das exportações da região, situam-se no litoral da região, o que, para o presidente da CCDR-N, Fernando Freire de Sousa, “não é novidade”, nem um resultado necessariamente negativo para o interior.

“A vocação de alguns municípios não passa necessariamente pela

O Norte tem reforçada a sua importância enquanto principal plataforma regional de internacionalização da economia portuguesa, pela via do comércio de bens

exportação”, assinalou o responsável à Lusa, lembrando a “dinâmica solidária da divisão do trabalho” na região, com “zonas com vocação mais de mercado interno”.

O relevante é, pois, o “bom desempenho nacional resultante do bom desempenho do Norte”, uma região “mais aberta à exportação” do que o resto do país, ao representar mais de 40% das exportações nacionais.

Só em 2016, as empresas com sede na região do Norte exportaram

mercadorias no valor global de 20,5 mil milhões de euros e realizaram importações no montante de 14,7 mil milhões de euros, gerando um excedente de cerca de 5,8 mil milhões de euros, segundo dados provisórios do Instituto Nacional de Estatística referidos no relatório.

Ainda segundo o documento da CCDR-N, após a crise internacional de 2008 e 2009, a atividade exportadora do Norte “foi capaz de reagir muito rapidamente e desde então tem registado uma trajetória de crescimento continuado”, à taxa média de 5,9% ao ano entre 2013 e 2016.

O Norte tem, assim, “visto reforçada a sua importância enquanto principal plataforma regional de internacionalização da economia portuguesa, pela via do comércio de bens”, sendo a Espanha o principal parceiro comercial da região no comércio internacional de mercadorias.

Em termos de produtos, a fileira têxtil-vestuário dominou o perfil

exportador da região, sendo responsável por quase um quinto do valor total de exportações. Seguem-se produtos da fileira automóvel, máquinas e aparelhos e produtos da fileira florestal.

Sapatos de couro, pneus, t-shirts, rolhas de cortiça, bancos de automóvel e escapes para automóvel são os produtos característicos mais exportados pelas empresas do Norte, destacando Freire de Sousa que “a área automóvel e material de transporte tem um peso muito significativo na exportação nacional”, sendo que este setor “corresponde a 17% das exportações do Norte”.

No próprio relatório lê-se que “a totalidade das quatro sociedades mais exportadoras da região do Norte em 2016 [Continental Mabor, Bosch Car Multimedia, Faurecia – Sistemas de Escapes e Faurecia – Assentos de Automóvel] são empresas industriais que produzem e exportam produtos da fileira automóvel” ■

Feijóo define a Cavaco como “cooperador leal”

El presidente de la Xunta, Alberto Núñez Feijóo, ha proclamado, en la entrega de las Medallas de Oro de Galicia, que la Comunidad “se hace grande con la unidad”, al tiempo que ha ensalzado el “patriotismo legal y constitucional” que “da forma a los estados más libres y avanzados” y ha prevenido de las “consecuencias” que se producen cuando “el mundo oscila hacia el nacionalismo desaforado”.

Feijóo ha pronunciado estas palabras en el acto solemne de entrega de las distinciones otorgadas al expresidente y exprimer Ministro luso Aníbal Cavaco Silva; a la empresaria Isabel Castelo D'Ortega y Cortés; al presidente del Consejo de Estado, José Manuel Romay Beccaría; y al concejal de Ermua asesinado por ETA Miguel Ángel Blanco, cuyo galardón –a título póstumo– fue recogido por su hermana.

En su intervención, Feijóo también ha recordado que, “frente a modernas rebeldías” que “no suponen riesgo o amenaza para sus autores”,

Miguel Ángel Blanco “y otros tantos como él” se “rebelaron contra el terror, poniendo en riesgo su vida” y llegando a perderla.

“En su nombre, queremos resumir las biografías de todos los que cayeron defendiendo una España, un País Vasco, una Galicia libres”, ha aseverado.

El Museo del Centro Gaiás de la Cidade da Cultura ha sido un año más la sede de la gala de entrega de las Medallas de Galicia 2017, reconocieron al edil popular de Ermua asesinado por ETA Miguel Ángel Blanco, el expresidente luso Aníbal Cavaco

Silva, el presidente del Consejo de Estado, José Manuel Romay Beccaría; y la empresaria Isabel Castelo.

El acto, que se celebró en la víspera del “Día de Galicia” y cuando se cumplen cuatro años del accidente ferroviario de Angrois, empezó a las 13,00 horas en el complejo cultural de Santiago de Compostela.

Las Medallas de Oro de Galicia son el máximo reconocimiento que el Gobierno autonómico entrega a personalidades o colectivos cuya trayectoria ve “comprometida” con la comunidad, toda vez que su actividad “honra” a Galicia. El presidente de la Xunta, Alberto Núñez Feijóo, anunció los nombres de los galardonados el pasado 13 de julio al término de la reunión semanal de su Ejecutivo.

Durante el anuncio de la lista

Feijóo, tras subrayar que Cavaco Silva es uno de los políticos que más contribuyó a perfilar el país en la era democrática, ha recordado que el expresidente luso siempre tuvo claro que Galicia y Portugal debían “estrechar lazos”

de premiados, Feijóo incidió en que Miguel Ángel Blanco es “un símbolo de libertad y de la democracia”, un hombre “valiente”, que no dudó “en defender la libertad en un tiempo de terror”, y que la entrega de la Medalla de Galicia reconoce a todas las víctimas del terrorismo.

Feijóo, tras subrayar que Cavaco Silva es uno de los políticos que más contribuyó a perfilar el país en la era democrática, ha recordado que el expresidente luso siempre tuvo claro que Galicia y Portugal debían “estrechar lazos”. De hecho, bajo su Presidencia, destacó que se fortaleció la cooperación transfronteriza. “Reconocemos así a un cooperador leal, a un dirigente sensato, a un amigo de Galicia”, afirmó ■

El acto contó con una nutrida concurrencia

O Norte resistiu melhor à crise

As sociedades da Região do Norte foram as que apresentaram o melhor desempenho económico em todo o país entre 2008 e 2015, expressando uma maior dinâmica num conjunto de indicadores como o pessoal ao serviço, o valor acrescentado bruto, o volume de negócios, os gastos com o pessoal e a produtividade do trabalho. A conclusão consta da publicação “NORTE ESTRUTURA – edição Verão de 2017”, vocacionada para a análise de tendências de médio e longo prazo da Região do Norte, em particular no contexto nacional.

De acordo com dados do Instituto Nacional de Estatística, as empresas da Região evidenciaram uma maior resiliência no período de mais aguda crise económica, entre 2008 e 2012, e foram depois o motor do crescimento empresarial em Portugal no mais recente período de recuperação económica, entre 2012 e 2015. Em especial, a formação bruta de capital fixo cresceu 31% neste último período, durante o qual as melhorias se estenderam a todos os indicadores, com o pessoal ao serviço e o volume de negócios a aumentarem, respetivamente, 6,6% e 7,8%.

Dos temas em destaque na publicação “NORTE ESTRUTURA” consta, igualmente, uma análise detalhada à descida do número de habitantes entre 2006 e 2016. Neste período, o Norte de Portugal perdeu mais de 135 mil habitantes e o saldo migratório negativo explica cerca de 83,8% daquela perda populacional. De salientar, ainda, que o recuo populacional se agravou nos últimos 5 anos, sendo de observar que apenas 3 dos 86 concelhos da Região registaram um crescimento demográfico entre 2011 e 2016.

DA ESQUERDA PARA A DIREITA, OS PRESIDENTES DA XUNTA E A COMISSÃO DE COORDENAÇÃO E DESENVOLVIMENTO REGIONAL DO NORTE, NÚÑEZ FEIJÓO E FERNANDO FREIRE DE SOUSA

...uma maior resiliência no período de mais aguda crise económica, entre 2008 e 2012, e foram depois o motor do crescimento empresarial...

O Ministro do Planeamento e das Infraestruturas, Pedro Marques, reuniu-se com a presidência da CCDR-N e desafiou os dirigentes a retomar a capacidade de pensar o futuro da Região do Norte. “A Região do Norte tem de encontrar na CCDR-N o seu motor de desenvolvimento”, disse aos jornalistas no final de uma reunião que juntou a equipa dirigente da CCDR-N e do NORTE 2020 (Programa Operacional Regional do Norte).

O governante acrescentou que todos os atores regionais estão em sintonia e referiu-se em particular à dinâmica imposta na gestão dos

fundos comunitários, prevendo uma evolução muito favorável na execução dos fundos da União Europeia.

Fernando Freire de Sousa, nomeado Presidente da CCDR-N a julho, destacou a sensibilidade da tutela para o reconhecimento do trabalho que tem sido efetuado nos últimos anos pela Comissão. “A CCDR-N não se esgota nos fundos comunitários. Há aqui décadas de pensamento estratégico e vou querer apostar muito nessa dimensão”, referiu à comunicação social ■

Cooperación para facer más Europa

O presidente do Goberno galego, Alberto Núñez Feijóo, pediu, durante unha xuntanza co alcalde de Porto, Rui Moreira, competencia leal e cooperación honesta para intensificar a relación transfronteiriza entre Galicia e o Norte de Portugal.

Na reunión, ambos os mandatarios apostaron por renovar e actualizar permanentemente os lazos entre os territorios para, xuntos, facer más Europa; así como afondar e ampliar a todos os niveis possibles a cooperación transfronteiriza e reforzar conxuntamente a cooperación con Latinoamérica. E coincidiron en que Galicia e Porto comparten horizontes e obxectivos nun momento decisivo para España e Portugal, que están a avanzar cara adiante tras anos difíciles, e decisivo tamén para o conxunto de Europa co escenario que se abre tras o Brexit.

Sobre esta liña, o titular da Xunta e Rui Moreira incidiron no compromiso de profundar na colaboración, “porque esa é a forma de facer más Europa”, afirmou Feijóo, destacando que a cooperación fixo posible que os dous territorios contan cun micromercado común de máis de seis millóns de persoas e co apoio das institucións europeas para o desenvolvemento de proxectos en distintas materias como a innovación, a investigación e a tecnoloxía.

En relación con este último punto, Feijóo salientou, a modo de exemplo, que a Agrupación Europea de Cooperación Territorial está reforzando este ano a colaboración en áreas como: a educación, a través do programa de cooperación interuniversitaria Iacobus; a cultura, co desenvolvemento do memorando asinado na Coruña en 2015, que permite ampliar os fondos bibliográficos de lingua galega e portuguesa nas bibliotecas dos dous territorios; na economía, buscando dinamizar os mercados; e no ámbito institucional, profundando no traballo das eurocidades.

E recordou tamén que a Estratexia de innovación e desenvolvemento transfronteiriza (RIS3T) aspira mobilizar 360 millóns de euros en proxectos de innovación ata 2020.

Así mesmo, o responsable do Executivo autonómico anunciou que a primeira convocatoria do Programa Interreg (POCTEP) recibiría 90 millóns de euros dos 243 millóns asignados para toda a fronteira hispano-portuguesa.

No encontro, os dous mandatarios amosaron ademais a vontade de traballar xuntos para reforzar o papel de ambos os territorios no mercado de Latinoamérica e especialmente en Brasil. “Estamos a falar de intercambio de información e de misións conxuntas como camiños que debemos explorar con máis intensidade”, recoñeceu Feijóo.

Ao longo da xuntanza, o titular da Xunta agradeceu ao alcalde de Porto a súa invitación para visitar a cidade e a entrega da Medalla de Honor, “un incentivo –asegurou– para seguir afondando nas relacions que galegos e portugueses mantemos desde hai tanto tempo”.

Despois da reunión, o titular da Xunta visitou o Parque de Ciencia e Tecnoloxía e o Instituto de Investigación e Innovación en Saúde, I3S, da Universidade de Porto, onde coñeceu as liñas de colaboración que en materia de investigación, desenvolvemento tecnolóxico e innovación, están a desenvolver as dúas rexións ■

Ambos mandatarios coinciden en que Galicia e Porto comparten horizontes e obxectivos nun momento decisivo para o conxunto de Europa co escenario que se abre tras o Brexit e recordaron que a Estratexia de innovación e desenvolvemento transfronteiriza (RIS3T) aspira mobilizar 360 millóns de euros

Cooperativas de ambos os lados do Miño fortaleceram os laços em Valença

A Euroregião Galicia - Norte de Portugal (AECT), a CASES - Cooperativa António Sérgio para a Economia Social e Departamento de Economia, Emprego e Indústria da Xunta de Galicia, organizou a ENCONTRO DE COOPERATIVAS DA EURORREGIÃO, realizada no dia 20 de junho na Escola Superior de Ciências Empresariais (IPVC), em Valença.

Na reunião, foram debatidas as discussões consideradas fundamentais para o setor cooperativo, como a caracterização do setor cooperativo na Galiza e no norte de Portugal, políticas públicas e empreendedorismo cooperativo ou as oportunidades de cooperação na Eurorregião e dificuldades legais em atividades transnacionais.

Na sessão da tarde, os participantes discutiram as boas práticas para a promoção do empreendedorismo, as possibilidades de cooperação entre cooperativas e suas associações e oportunidades de negócios e cooperação transfronteiriça no campo do cooperativismo agrário ■

Grupos espanhóis lideram compras em Portugal

O mercado português está a assistir a um aumento da atividade de fusões e aquisições (M&A) em 2017, com os escritórios de advogados e os bancos de investimento a tirarem proveito desta tendência favorável. Os investidores espanhóis, britânicos e americanos foram os mais ativos na compra de empresas portuguesas, desde o início do ano, segundo o Transactional Track Record (TTR), informou a edição digital do "Jornal Económico".

No total, entre janeiro e julho de 2017 tiveram lugar 214 operações de M&A em Portugal, num total de 12 mil milhões de euros. A compra de ativos nacionais por grupos estrangeiros representou uma fatia significativa deste bolo, verificando-se uma crescente diversificação da origem geográfica dos investidores. Entre as principais operações envolvendo ativos portugueses destacam-se a compra da Media Capital pela Altice e a aquisição de 51% da LFP – Lojas Francas de Portugal, pela Vinci.

"Os últimos anos permitiram verificar uma forte diversificação do tipo de

investidor que actua em Portugal, sendo que são precisamente os grandes fundos europeus e norte americanos aqueles que, por razões geográficas, mais têm podido aproveitar o favorável ambiente macroeconómico que vivemos", disse ao Jornal Económico o advogado Jorge Brito Pereira, sócio de M&A da firma ibérica Uría Menéndez-Proença de Carvalho (UM-PC).

Depois de vários anos em que os investidores chineses e angolanos se destacaram no mercado português, a recuperação da economia verificada a partir de 2014 foi acompanhada de uma mudança no perfil dos grupos que compram empresas nacionais, com os espanhóis a destacarem-se como os mais ativos. Desde o início de 2017, este diretório internacional regista 23 operações de M&A protagonizadas por grupos espanhóis que compraram ativos de empresas portuguesas, num valor global de 1,143 mil milhões de euros.

Seguem-se os investidores americanos, com 10 operações no valor de 1,106 mil milhões de euros, seguidos dos bri-

tânicos, com 11 aquisições no valor de 557 milhões de euros. De referir ainda os investidores institucionais do Luxemburgo –grão-ducado onde estão sediados numerosos investidores internacionais– que aplicaram 1,120 mil milhões de euros em três operações de M&A em Portugal, desde o início do ano.

O top 10 do investimento em M&A em Portugal elaborado pelo TTR inclui ainda empresas sediadas na China (242 milhões de euros), Alemanha (99 milhões), Suíça (20 milhões), França (15,6 milhões), Arábia Saudita e Suécia.

Espanhóis investem em quase todos os setores

Os investidores do país vizinho demonstram interesse pela maioria dos setores de atividade analisados pelo TTR. Desde o início do ano, os grupos espanhóis realizaram aquisições de ativos portugueses nos setores do Imobiliário, Transportes, Aviação e Logística, Financeiro e Seguros, Saúde Higiene e Estética, Vidro, Cerâmica, Papel, Plásticos e Madeiras, Consultoria, Auditoria e Engenharia, Distribuição e Retailho e, por fim, Construção, Materiais e Máquinas.

Por sua vez, os investidores britânicos e americanos apostaram sobretudo nos setores do imobiliário, tecnologia e bancário e financeiro, enquanto os chineses realizaram apenas uma grande operação na área dos transportes, aviação e logística ■

Investidores espanhóis protagonizaram 23 operações de aquisição de ativos portugueses, num total de 1,1 mil milhões de euros e imobiliário, transportes e aviação, financeiro e tecnologia são alguns dos setores onde apostam

5º Job Day da Eurorregião, setor TIC, na Universidade do Minho, Guimarães

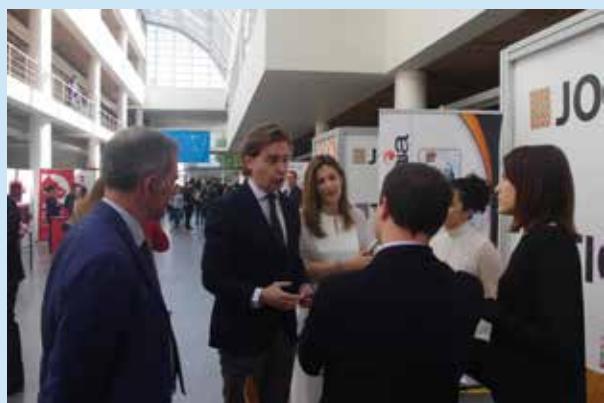
A Euroregião Galicia – Norte de Portugal desen-
volveu o seu 5º Job Day, no dia 2 de maio, em
Guimarães, dedicado ao setor TIC com 152 ofertas de
emprego diretas de 13 empresas da Galiza e do Norte
de Portugal.

Empresários e desempregados do sector TIC
protagonizam o Job Day da Eurorregião e até ao
momento foram contratados 43 profissionais deste
setor.

Esta edição foi organizada em parceria com a Rede
Eures Transfronteiriça, o Pólo das Tecnologias de
Informação, Comunicação e Electrónica - ICE.pt,
a ANETIE - Associação Nacional das Empresas das
Tecnologias de Informação e Electrónica e o Cluster
TIC Galicia.

Desde o metal, a hotelaria e restauração, o setor
agro-alimentar e florestal, o resultado tem traduzido
na contratação de mais de meia centena de
desempregados dos dois lados da fronteira.

Os objetivos do Job Day são sempre promover a
criação de emprego e a cooperação transfronteiriça
entre empresas de diferentes setores de atividade ■

IKFEM une Norte de Portugal e Galiza com concerto de pianos na Ponte Internacional Valença-Tui

A pianista Andrea González nasceu em Tui, mas já correu a Europa a tocar. Nessas viagens viu espetáculos espelhados pelas ruas e pensou: "Eu tenho formação musical. Por que razão não trazer isto para a minha terra?". E assim foi. Em 2013 nasce o IKFEM (International Keyboard Festival & Masterclass). Cinco anos depois, a Eurocidade Valença-Tui recebeu pelo quinto ano consecutivo, com uma novidade: um concerto com dez pianos na ponte que une as duas margens do Rio Minho.

Ao jornal "Público", Andrea González, pianista e organizadora do festival sublinha o "momento de festejo" que, entre 21 e 25 de Julho, decorreu na região raiana. "Este festival celebra a união a nível musical entre estas regiões. É um momento de encanto", afirma.

Mas a simbiose não acontece somente quando os instrumentos de teclas – que irão predominar durante os cinco dias de festival –

começarem a ecoar pelas igrejas e palcos improvisados da região. Há também a união entre povos que com o pretexto da arte, se cruzam. “Juntam-se aqui peregrinos que atravessam o Caminho de Santiago, por exemplo”.

Símbolo maior dessa convergência aconteceu no dia de abertura do IKFEM. Dez pianos ocuparam a Ponte Rodo-Ferroviária de Valença, que corta o Rio Minho e liga os dois países. Foram 300 metros de alcatrão que ficaram preenchidos com música a partir das 20h30 (o que obrigou limitar o tráfego automóvel a apenas uma faixa, na travessia, a partir das 15 horas). Um desses pianos foi o de Andrea González, os outros estiveram nas mãos de músicos de Vigo, Porto e Lisboa. “É a primeira vez que acontece. Vai ser excepcional”, contou a organizadora. Ficou assim cumprida, de forma literal, um dos desejos que Andrea González trouxe das viagens: “Cortar fronteiras”.

Mas o festival não se faz só de concertos espalhados pelas duas

cidades raianas. Houve também uma componente pedagógica. O IKFEM mostrou o que une o Norte de Portugal à Galiza, mas também ensinar. Já se formaram mais de 80 estudantes, de nove países, que depois ganharam prémios internacionais. Alguns deles regressaram como convidados e apresentaram-se ao serviço, até à data de fecho do festival.

O facto de se celebrar o Dia da Pátria Galega nesse dia, acabou por ser, segundo a organizadora, uma coincidência agradável. O festival foi crescendo gradualmente, ganhando mais apoios, mas sempre se manteve fiel à ideia de Andrea. Para o futuro, a pianista guarda algumas ideias. “Um palco no meio de um rio ou de um ribeiro”, atira.

Em 2017, porém, a convergência ficou uns metros acima das águas do Rio Minho. O acesso ao festival foi gratuito e juntou a música de pianistas como Carlos César Rodríguez, Daniel Pereira, Miguel Campinho, Emilio Villalba & Sara Marina, a masterclasses e workshops, também de acesso gratuito. ■

Conversas Nortear: favorecer o diálogo e o coñecemento entre as dúas culturas a través dos seus escritores

Os escritores Valter Hugo Mãe e Inma López Silva participaron o 29 de marzo de 2017, na quinta sesión da iniciativa Conversas Nortear, que tiveron lugar na Escola de Idiomas de Pontevedra (Galicia). Lara Dopazo Ruibal, gañadora da primeira edición do Premio Literario Nortear, foi a moderadora do encontro.

As «Conversas Nortear» son unha iniciativa conxunta da Dirección Rexional de Cultura do Norte, da Xunta da Galicia e da Agrupación Europea de Cooperación Territorial da Eurorexión Galicia-Norte de Portugal, no ámbito do Memorando de Entendemento celebrado entre as tres entidades.

Estas conversas teñen como obxectivo promover o coñecemento e a circulación de diferentes expresións culturais existentes nos territorios afectados, a partir de dinámicas e redes de colaboración eficaces entre as dúas rexións.

Sobre o autor e autora

VALTER HUGO MÄE

Un dos más destacados autores portugueses da actualidade. A súa obra está traducida a moitas linguas, e mereceu unha prestixiosa acollida en varios países; recibiu numerosos premios, entre eles o Premio Literario José Saramago e o Gran Premio Portugal Telecom ao Melor Libro do Ano e o Premio Portugal Telecom á Melhor Novela do Ano.

INMA LÓPEZ SILVA

Escritora e crítica teatral. Actualmente é profesora na Escola Superior de Arte Dramática de Galicia. É membro dos consellos de redacción das más importantes revistas de teatro e de análise política e cultural. Ten publicadas obras verbo do teatro galego e novelas e ensaios, que recibiron diferentes premios como o Xerais, o Murguía e o Blanco Amor.

A SUBMISSÃO DE OBRAS À
III EDIÇÃO DO PRÉMIO LITERÁRIO NORTEAR,
DECORREU ENTRE NOVEMBRO DE 2016 E ABRIL DE 2017

Prémio Literário Nortear premeia Cecília Santomé

A entrega do prémio decorreu a 22 de novembro, no Museu do Mar, em Vigo.

O conto '34, Rue Saint Jacques' da escritora Cecília Fernández Santomé, de Lugo, venceu esta III edição do Prémio, sendo conhecida no dia da Cooperação Europeia, que desde 2012 se realiza anualmente a 21 de Setembro, celebrando por toda a Europa os resultados notáveis dos projectos de cooperação territorial e incrementando a sua visibilidade e reconhecimento entre a cidadania europeia e de outros países de fora da UE.

O júri valorizou no conto a estrutura com base sólida e coerência na escrita, a base muito humana e a tradução das emoções. Dotado com 2.000 euros e a publicação da obra, o prémio tem como principais objectivos distinguir anualmente obras literárias originais de ambas as beiras do Minho, incentivar a produção literária entre a mocidade galega e portuguesa, e favorecer a circulação e distribuição de obras literárias entre Galicia e Portugal, para reforçar o diálogo cultural entre os dois territórios.

Neste mesmo dia, anunciou-se o Lançamento da IV edição do Prémio.

Exposições Nortear

Resultam de uma iniciativa conjunta da Direção Regional de Cultura do Norte e da Xunta da Galicia, no âmbito do projeto Nortear, apoiado pelo Interreg VA Espanha - Portugal, que decorre da assinatura de um memorando de entendimento celebrado entre a Consellería de Cultura, Educación Y Ordenación Universitaria (Espanha), a Direção Regional de Cultura do Norte e o Agrupamento Europeu de Cooperação Territorial Galicia-Norte de Portugal, e que visa, entre outros objetivos, fomentar ações conjuntas de colaboração que estimulem o conhecimento mútuo entre as respetivas cidadanias ■

Exposições «Libertas»

Datas: 12 de maio a 10 de junho de 2017

Local: Museu de Alberto Sampaio, em Guimarães

As mordaças colocadas a escritores como Lorca, Ángel Cuadra, Liu Xiaobo, Méndez Ferrín, Jude Dibia, Susana Chávez e Orhan Pamuk serviram de inspiração para fazer um trabalho «que não deixasse ninguém indiferente» e que reivindicasse a liberdade da palavra. Para isso empregaram formatos incomuns: o grande formato (algumas montagens chegam aos três metros de altura), garrafas, madeiras, uma caixa que tem que se abrir.

Ao “Libertas” inicial associou-se um espaço expositivo dedicado a Miguel Torga, por iniciativa da Direção Regional de Cultura do Norte, aceite o desafio da Xunta da Galicia para que se integrasse um escritor da região Norte de Portugal ■

Exposições «Caminhos do Ferro e da Prata»

Datas: 12 de outubro a 29 de novembro de 2017

Local: Igreja da Universidade de Santiago de Compostela

Inicialmente pensada como uma exposição temporária, “Caminhos do Ferro e da Prata” abriu ao público pela primeira vez, no Museu de Lamego, em outubro de 2013. O impacto inicial levou a vários pedidos de empréstimo, tornando-se rapidamente numa exposição itinerante. Em 2017, ano das

comemorações do primeiro centenário do museu, não poderia ser mais oportuno fechar o ano com a exposição patente na Igreja da Universidade de Santiago de Compostela.

A coleção de fotografias, reunidas num álbum originalmente concebido para a apresentação pública das duas linhas ferroviárias, vai muito para além dos interesses específicos do transporte, por toda a informação que

reúne ao nível da paisagem, da arquitetura, do traje ou dos costumes.

A beleza das imagens, o percurso ao longo do rio Douro, os aspetos históricos e etnográficos, o caráter da região e as tradições internacionais da zona demarcada fazem desta coleção fotográfica um conjunto único, tornado acessível ao grande público através da sua exposição e edição de respetivo catálogo ■

Freire de Sousa passou a Núñez Feijóo a presidência da Comunidade de Trabalho Galiza-Região Norte de Portugal

O XI Plenário da Comunidade de Trabalho Galiza-Norte de Portugal (CTGNP) realizo-se a 15 de maio de 2017, no INL de Braga, onde foram apresentadas as boas práticas de cooperação na Eurorregião Galicia-Norte de Portugal entre os atores regionais de que são exemplo os municípios, as empresas ou as instituições de ensino superior; serviu também para fazer o Balanço e Perspetivas da Comunidade de Trabalho Galiza-Norte de Portugal.

A sessão contou com a participação do presidente da Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte e atual Presidente da Comunidade de Trabalho Galicia-Norte de Portugal, Fernando Freire de Sousa, que neste plenário passou a presidência da CTGNP para o presidente do Governo da Galiza, Alberto Núñez Feijóo.

Criada em 1991 pelo Governo da Galiza e pela Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte para o melhor aproveitamento das potencialidades conjuntas das duas regiões, a CTGNP tem coordenado iniciativas e desenvolvido projetos de cooperação transfronteiriça com resultados tangíveis em termos de infraestruturas, de equipamentos, mas também em torno de projeto e iniciativas ligadas à investigação, à proteção ambiental ou ainda à integração social e institucional ■

Na estrea como presidente da Comunidade de Traballo, Núñez Feijóo apostou pola Eurorrexión

O presidente da Xunta de Galicia, Alberto Núñez Feijóo, abogou por unha eurorrexión Galicia-Norte de Portugal más unida, competitiva e innovadora. E agradeceu á Rexión Norte de Portugal o seu gran labor durante estos tres anos de presidencia da Eurorrexión, cuxo traballo permitiu seguir estreitando os vínculos culturais, económicos, educativos e científicos.

Así se expresou o presidente galego durante a clausura do XI Plenario da Comunidade de Traballo, Galicia-Norte de Portugal, no que Feijóo avanzou que ambas rexións trasladaron aos gobernos español e luso a lista de demandas en ámbitos como o transporte, emerxencias ou turismo. Galicia e o Norte de Portugal coinciden en que exsite unha sensibilidade especial dos executivos luso e español para que a liña ferroviaria da Coruña a Vigo se extenda ata Oporto. Feijóo reclamou “tempos competitivos” que permitan unir Vigo e Porto “no entorno dunha hora”.

En relacións ás emerxencias, o responsable do Executivo autonómico destacou a necesidade de definir un plan territorial de emerxencias transfronteirizas, que identifique os riscos, defina plans de actuacións e dea resposta conxunta baixo un mando único.

No eido medioambiental, conscientes de que o cambio climático non coñece de fronteiras, Feijóo trasladou o apoio da Eurorrexión á creación dun foro de intercambio de información meteorolóxica e climática e mesmo operativa e institucional. E, en relación á investiga-

ción, subliñou o interese por potenciar o papel do Laboratorio Ibérico Internacional de Nanotecnoloxía, en Braga, “un campo con moito futuro”; así como a posibilidade de lanzar convocatorias para financiar proxectos de investigación conxuntos, de cara a artellar unha oferta única de servizos de alto valor engadido para o puxante sector da biotecloxiá.

Ademais de avogar por estreitar a colaboración no ámbito sanitario, o responsable da Xunta engadiu que a Eurorrexión seguirá avanzando na terceira interconexión gasista entre España e Portugal, que permita enlazar todas as entradas de gas natural licuado da fachada atlántica ao sistema ibérico.

No eido turístico, destacou a proposta de mellorar a promoción do patrimonio natural e cultural compartido, como a reserva da biosfera transfronteiriza do Gerês-Xurés e o Camiño Portugués a Santiago. E afirmou que Galicia e o Norte de Portugal traballarán cos gobernos español e portugués, para que haxa

No eido medioambiental, destaca o apoio da Eurorrexión á creación dun foro de intercambio de información meteorolóxica e climática e mesmo operativa e institucional

Feijóo asegurou que Galicia e o Norte de Portugal traballarán co Goberno español e co portugués, para que a liña ferroviaria de altas prestacións que xa une A Coruña e Vigo se estenda ata Porto

unha sensibilidade especial á reclamación de que a liña ferroviaria de altas prestacións que xa une Coruña e Vigo se estenda ata Porto.

Durante a súa intervención, Feijóo incidiu en que a competencia leal e a cooperación honesta serán as liñas mestras que guíen a presidencia galega da Comunidade de Traballo, que asume desde hoxe, para acadar tres grandes obxectivos: avanzar no artellamento da Eurorrexión a través da mellora das infraestruturas, potenciar a innovación e o crecemento económico e a dinamización demográfica.

No tocante ao primeiro obxectivo, o presidente da Xunta referiu, ademais de ao AVE, a infraestruturas de transporte como o corredor atlántico da Rede Transeuropea de Transportes. Unha conexión loxística multimodal que unirá Irún con Aveiro, "e na que Galicia, e o resto de comunidades do norte de España e a rexión norte de Portugal temos que estar", dixo.

Sobre este punto, afirmou que dende o Executivo galego xa se están a facer as xestións oportunas co Goberno de Espa-

ña e ante as institucións europeas para impulsar que, na revisión da Rede Transeuropea de Transportes que se levará a cabo en 2018, o corredor atlántico entre con forza no noroeste peninsular.

"E temos que traballar para avanzar tamén nas conexións ferroviarias, poñendo á disposición dos veciños da Eurorrexión trens de altas prestacións con tempos competitivos e que nos permitan chegar desde Vigo ata Braga e Porto no contorno dunha hora", reiterou, facendo fincapé en que será nese momento cando se poida falar dun auténtico Eixo Atlántico ferroviario.

No tocante ao segundo obxectivo, Feijóo perfilou algunas das claves que poden impulsar a innovación e o crecemento sustentable da Eurorrexión,

entre as que destacou: a potenciación do comercio de proximidade e promover os vínculos entre as prazas de abastos; fomentar o intercambio de coñecemento entre as empresas e os centros tecnolóxicos e de investigación, tanto se se asentan en Galicia como se están no Norte de Portugal; unir forzas nunha Plataforma Loxística Operativa convxunta; e afondar nos intercambios científicos e educativos, poñendo en marcha xuntos unha iniciativa na que Galicia é líder: a compra pública innovadora.

Por último, afirmou que a Eurorrexión reclamará sempre ante Europa que a demografía sexa unha prioridade política que se reflecta nas políticas de cohesión. "A resposta que deamos ao desafío demográfico perfilará a Europa do futuro. Por iso, é imprescindible que a Unión teña en conta a situación poboacional ao configurar os marcos de financiamento e decidir as medidas que tomar", aseverou.

Feijóo incidiu en avanzar no traballo convxunto entre Galicia e o Norte de Portugal para crecer "e converternos nun dos centros de gravidade da Unión Europea". "Galicia e o Norte de Portugal teñen potencial para ser un destes eixos", aseverou.

Ao respecto lembrou que esta Eurorrexión está a ser a gran protagonista do Programa operativo de cooperación transfronteriza España-Portugal. Non en van, os fondos europeos farán posible realizar 45 proxectos que, ao longo dos dous vindeiros anos, lle darán forma á Eurorrexión da próxima década; e, grazas ao traballo compartido, Galicia e o Norte de Portugal son as zonas más beneficiadas polo Poctep, concentrando a terceira parte do seu investimento total.

O titular da Xunta concluíu agradecendo á Rexión Norte de Portugal o seu gran labor durante estes tres anos de presidencia da Eurorrexión, cuxo traballo permitiu seguir estreitando os vínculos culturais, económicos, educativos e científicos ■

A Eurorrexión seguirá avanzando na terceira interconexión gasista entre España e Portugal, que permita enlazar todas as entradas de gas natural licuado da fachada atlántica ao sistema ibérico

O "Día da lingua portuguesa" tamén en Galicia

Galicia mira cada vez más a Portugal. Unha relación que está fora dos prexuízos de épocas pasadas e na que os galegos ven no portugués unha lingua para relacionarse cunha ampla cultura. A Coordenação de Ensino Português no Estrangeiro em Espanha e Andorra, co apoio do Instituto Camões da Cooperação e da Língua, celebraron o "Día da lingua portuguesa e da cultura da CPLP (Comunidade de Países de Lingua Portuguesa), informou o diario dixital "Galicia Confidencial".

O "Dia da língua portuguesa e da cultura da CPLP" fixose coincidir co 25 de abril, data que en Galicia se asocia inevitablemente a Portugal por ser o aniversario da Revolución dos Cravos con que se deu fin á ditadura imperante no país veciño durante case cincuenta anos.

A xornada abriuse, precisamente, cunha presentación acerca desta xornada histórica realizada por estudiantes de tres institutos do sur de Pontevedra onde se imparte portugués como lingua estranxeira: o IES A Sangriña da Guarda e os vigueses IES Politécnico e Valadares. A continuación, o alumnado destes institutos e de diversos centros de primaria da cidade olívica asistiu á representación da peza teatral "O príncipe Nabo", da compañía coimbrá AtrapalhArte. A sesión rematou coa entrega de caraveis vermellos de papel a todos os asistentes.

Houbo exposicións e diversas actividades lúdico-didácticas relativas aos ditos países e tivo lugar unha mostra gastronómica da lusofonía con pratos confeccionados por alumnado de portugués de 3º curso da ESO.

A Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística, apoiou esta celebración no marco das accións con que desenvolve a Lei 1/2014, do 24 de marzo, para o aproveitamento da lingua portuguesa e vínculos coa lusofonía, máis coñecida como Lei Paz-Andrade. Estas accións inclúen o Memorando de Entendemento entre a Xunta e o Instituto Camões para adopción do portugués como lingua estranxeira de opción e avaliación curricular no sistema educativo non univer-

Política Lingüística lembra que a UE apostó polo coñecemento doutros idiomas estranxeiros, e moi especialmente aqueles de países próximos

sitario da Comunidade Autónoma de Galicia (asinado en 2015) e a conseguinte implantación e consolidación desta materia en ESO e bacharelato.

Durante o acto, o secretario xeral, Valentín García, recordou que a Comisión Europea, no documento "Languages for Jobs", sen negar a importancia de saber inglés, insiste en coñecer tamén outros idiomas estranxeiros, e moi especialmente aqueles de países próximos, sobre todo en lugares achegados á fronteira.

"Se a isto lle sumamos a facilidade que temos os galegos para acceder ao portugués dende o noso coñecemento da lingua propia de Galicia, a elección deste idioma como segunda lingua estranxeira na educación secundaria parece más ca acertada", concluíu.

A canda o secretario xeral de Política Lingüística, participou nesta xornada a coordinadora do ensino do portugués lingua estranxeira en España e Andorra, Filipa de Paula Soares, así como profesorado e alumnado de centros educativos do sur da provincia Pontevedra. ■

Adeus a Mário Soares, um português maior

Lutou como poucos contra a ditadura, foi preso, casou na prisão, teve de deixar o país. Regressou depois do 25 de Abril para ser um pouco de tudo na política (Deputado, Ministro, Primeiro-Ministro, Presidente da República e Eurodeputado). Mário Soares, o rosto maior da democracia portuguesa, morreu o 7 de Janeiro, sábado, aos 92 anos, avançou a Lusa.

Estava internado desde terça-feira, 13 de Dezembro, no Hospital da Cruz Vermelha, onde entrou em situação crítica, depois de uma indisposição. Passou dez dias nos cuidados intensivos, para onde regressou na véspera de Natal, depois de um súbito agravamento do estado de saúde e onde esteve até este sábado.

Quem olhar para os últimos 50 anos da história de Portugal vai encontrar

Marcelo Rebelo de Sousa diz que Mário Soares foi “sempre vencedor” e assumiu em nome do país a responsabilidade de preservar a imortalidade do legado de “Liberdade” e “justiça” do antigo Chefe de Estado

sempre Mário Soares: no ataque à ditadura, na libertação democrática, na resistência ao comunismo, na opção europeia, na solidez democrática. Foi, nos momentos decisivos, o líder de que Portugal precisava – e é por isso que hoje o país lhe deve muito.

As suas exéquias fúnebres decorreram segunda e terça-feira. Na terça-feira, foi levado para o centro do claustro da Câmara Municipal de Lisboa onde se realizou uma cerimónia com intervenções dos filhos, do Presidente da República e do presidente da Assembleia da República, e com a actuação do coro e orquestra do Teatro Nacional de São Carlos. Dali, o cortejo fúnebre foi para o Cemitério dos Prazeres, passando pelo Palácio de Belém, Fundação Mário Soares, Assembleia da República e Largo do Rato, sede do PS, partido de que é fundador. Nascido a 7 de Dezembro de 1924, em Lisboa, Mário Alberto Nobre Lopes Soares era filho de João Lopes

Soares, um antigo padre e professor que fundou o Colégio Moderno, e de Elisa Nobre Soares, professora.

Nascido em Lisboa, na freguesia de Coração de Jesus, pelas 18h15 do dia 7 de dezembro de 1924, um domingo, “o bebé Mário surgia no seio da elite da sociedade portuguesa à época”. O segundo esquerdo do 163 da rua Gomes Freire “tinha até telefone, então um raro privilégio numa habitação particular”, como escreve Joaquim Vieira em “Mário Soares uma vida”.

Nos primeiros dez anos de vida, Mário Soares teve sobretudo a companhia da mãe, que tem 36 anos quando ele nasce. Também é o segundo filho de Elisa Nobre Soares, por isso conta com outro irmão mais velho, com 17 anos de idade. Elisa, natural de Pernes, explorava com o marido uma pensão na rua Ivens, em Lisboa, onde João Lopes Soares se hospedou a seguir à implantação da República. E onde se apaixonaram.

Por amor a João, um homem charmoso, ao que parece mulherengo, Elisa pegou no filho Cândido e mudou-se para a Gomes Freire, que transformará no seu reino, já que “é ela quem manda em casa”. Era uma mulher “de trabalho, de poucas letras, mas inteligente, sólida, enérgica, com quem se podia contar”, dirá seu filho Mário à jornalista Maria João Avillez para o livro “Soares, ditadura e revolução”.

Mário Soares destacou-se desde cedo na política. Ainda como estudante universitário (licenciou-se em Ciências Histórico-Filosóficas em 1951 e em Direito em 1957), foi secretário da Comissão Central da Candidatura do General Norton de Matos à Presidência da República, em 1949, e estaria 11 anos depois na Comissão da Candidatura do General Humberto Delgado à Presidência da República.

Fez parte de vários movimentos de oposição à ditadura do Estado Novo, o

que lhe valeu ser preso 12 vezes pela PIDE, a polícia política do regime. Cumpriu quase três anos de prisão e foi na cadeia, em 1949, que casou com Maria de Jesus Barroso. Foi deportado para São Tomé em 1968 e dois anos depois obrigado a exilar-se em França.

“Nunca tive problemas de soçobro. Isso é que não tive. Nunca tive depressões. Eu sou simples: não sou vaidoso, não estou sempre a posar para alguém, digo aquilo que penso, não quero fazer passar gato por lebre”, contou à jornalista Anabela Mota Ribeiro, em 2004. Na mesma entrevista relembrava aquilo que a sua mulher, Maria Barroso, desaparecida no dia 7 de julho de 2015, lhe costumava dizer: “Tu és mais do que simples, és simplista!, não vês a complexidade das coisas”. Soares dá-lhe “um bocado de razão” e uma possível explicação: “O meu espírito é muito racional, não sou dado a desvios místicos, nunca fui tocado pela religião nem pela fé”.

O Presidente da República, Marcelo Rebelo de Sousa, num breve mas sentido elogio de Mário Soares, o qual considerou “sempre vencedor” no que era decisivo. E assumiu em nome do país a responsabilidade de preservar a imortalidade do legado de “Liberdade” e “justiça” do antigo Chede de Estado.

Marcelo começou por lembrar a energia de Soares nas suas muitas lutas políticas: “No calor irrepetível no encontro com os portugueses nas presidências abertas, a alegria no diálogo com agentes da cultura, o sonho de um Timor-Leste independente, a presença na manifestação contra a intervenção no Iraque”, enumerou, sublinhando “a partilha de todos estes e outros lances com Maria de Jesus Barroso, sua mulher e sua companheira de luta”, desaparecida em 2015. “O homem era sempre o mesmo, a causa também a mesma: a liberdade”, defendeu.

O antigo Presidente da República, Jorge Sampaio, elogiou a “extraordinária capacidade de luta” de Mário Soares, recordando o que este enfrentou, sobretudo durante o regime do Estado Novo, sem nunca desistir dos seus objetivos: “Foi preso, deportado, exilado, nunca perdeu o amor por Portugal”. Sampaio lembrou também a importância de Mário Soares nos anos que se seguiram ao 25 de Abril de 1974, considerando que este foi “decisivo para o que foi e é a consolidada democracia portuguesa”. E fez questão de recordar que dedicou a Soares a sua primeira medida quando chegou a Belém: “O meu primeiro ato como Presidente da República foi condecorá-lo com a grande Cruz da Ordem da Liberdade” ■

CCDR-N homenageia Prof. Luís Valente de Oliveira

A CCDR-N prestou homenagem a Luís Valente de Oliveira, figura icónica da instituição por uma vida profissional dedicada ao País e à Região do Norte. A homenagem materializou-se no ano em que completa 80 anos com a inauguração, na sede da CCDR-N, da Sala de Reuniões Prof. Luís Valente de Oliveira, um local onde, segundo o homenageado, foram definidas muitas prioridades de investimento e discutida a atribuição de verbas da pré-adesão de Portugal à União Europeia.

“Tudo se passou nesta sala”, enfatizou Luís Valente de Oliveira, referindo-se não só às primeiras reuniões do Conselho Regional do Norte como ao momento em que a região recebeu o primeiro Presidente eleito do Governo Regional da Galiza. Defensor da regionalização, não escondeu a expectativa que teve ao inaugurar, em 1979, a sede da então Comissão de Coordenação da Região do Norte (CCRN), para que se tornasse corpo do futuro governo da região administrativa.

Fernando Freire de Sousa, Presidente da CCDR-N, evocou o homenageado como uma pessoa “muito especial” para a instituição e enfatizou que a atual presidência assume com especial interesse ser “herdeira conjuntural neste momento de contingência” do legado constituído ainda na década de 70.

Das marcas tangíveis que deixou, Valente de Oliveira destacou o facto de ter contribuído para que a então CCRN se tenha tornado no berço de

Fernando Freire de Sousa, Presidente da CCDR-N, evocou o homenageado como uma pessoa “muito especial” para a instituição

um número muito significativo de governantes. “São pessoas que têm uma mística e sou muito grato por essa chama”, disse, referindo-se a pessoas como Luís Braga da Cruz, José Silva Peneda, Arlindo Cunha e Elisa Ferreira.

Detentor de um amplo currículo ligado ao Desenvolvimento Regional, Luís Valente de Oliveira assumiu, em 1979, a Presidência da Comissão de Coordenação da Região do Norte, cargo que exerceu até 1985, ano em que foi convidado para desempenhar a função de Ministro do Planeamento e Administração do Território, pasta que governou durante 10 anos e que o levou a tutelar as Comissões de Coordenação. Desde então, e até ao presente, Luís Valente de Oliveira desempenhou vários outros cargos públicos e privados relevantes ■

En 2017 o lume destruíu 30.000 hectáreas de bosque galego

FÉLIX SORIA

**CASE TODOS
OS INCENDIOS
REXISTRADOS
NA EXCEPCIONAL
ONDA DE OUTONO
INICIÁRONSE
POR MOR DAS
EXTREMAS
CONDICIÓNIS
CLIMATOLÓXICAS
E ESTENDÉRONSE
DEBIDO AO
INCUMPRIMENTO
XENERALIZADO
DAS MEDIDAS DE
PREVENCIÓN**

Segundo as cifras definitivas facilitadas pola Xunta unha vez rematada a complexa tarefa do reconto, a onda de incendios que arrasou Galicia mediado o mes de outubro de 2017 —case todos durante o fin de semana dos días 14 e 15— arrasou 49.171 hectáreas, o 53 % delas de masa arborizada e o resto, de monte raso; polo que finalmente as hectáreas arrasadas aumentaron en 13.600 respecto da cifra difundida pola Consellería do Medio Rural tras quedar controlado o último dos incendios que seguía activo tras o fin de semana negro do 14 e 15 de outubro.

Basta unha cifra para reflectir o excepcional alcance do ocorrido: en apenas catro xornadas foron detectados 264 lumes e tense noticia de máis de cen focos ou conatos que non prosperaron.

Por provincias, o territorio más danado foi o de Ourense, con 22.600 hectáreas arrasadas; seguido polo de Pontevedra, 20.000 e xa a notable distancia os de Lugo, con 5.700 e A Coruña, con pouco máis de 700 hectáreas.

Tal como detallou o departamento de Medio Rural, o 23 % da superficie afectada formaba parte da Rede Natura, exactamente 11.400 hectáreas, das que 6.900 eran espazos protexidos de Ourense —prácticamente todos situados no Parque Natural de Ou Xurés— e o resto

**A ONDA DE INCENDIOS
FOI PROPICIADA
POR CATRO
“DESENCADENAMENTOS”
NATURAIS QUE
MOI POUCAS VECES
COINCIDEN NO NOROESTE
PENINSULAR: SEIS
MESES DE CHOIVAS
ESCASAS, ELEVADAS
TEMPERATURAS, ÍNDICES
DE HUMIDADE MOI
BAIXOS,
E VENTOS DE
INTENSIDADE FORTE OU
MOI FORTE**

(4.500 hectáreas) en zonas da Rede Natura da provincia de Lugo.

Sumados todos os sinistros habidos ao longo de 2017 en Galicia, o lume arrasou un total de 61.607 hectáreas, segundo datos oficiais, o que supuxo o 37 % do territorio afectado polas chamas en toda España, que sumou 166.902 hectáreas.

Catro persoas perderon a vida

A Xunta de Galicia ofreceu os datos finais do episodio de outubro catro días antes de que o xefe do Executivo, Alberto Núñez Feijóo, comparecese no Parlamento autonómico para avaliar o ocorrido, comparecencia inevitable porque á relevancia dos prexuízos ambientais, sociais e económicos dos sinistros sumouse o custo en vidas humanas, pois os incendios provocaron a morte de catro persoas: dúas mulleres nun viario de Chandebrito, que pereceron por asfixia atrapadas nunha furgoneta rodeada de eucaliptos en chamas; un home no concello de Vigo e outro no de Carballeda de Avia.

As opinións e o cruzamento de acusacións vividas en sede parlamentaria case nada aclararon do sucedido; con todo, houbo coincidencia —áinda que non substancial— nun acordo interpartidario por diferenzas de matiz— en que a política forestal galega precisaba de planificación empresarial e dunha revisión a fondo e, segundo, en que os dispositivos antincendios eran inadecuados por insuficientes —exceptuado o período estival— e polas características de Galicia, que é o territorio máis arborizado de España.

Con todo, os deputados apenas incidiron nas dúas condicións “humanas” que favoreceron —e seguen a favorecer— que Galicia sufrixe o desastre de outono de 2017 e outros precedentes tanto ou máis graves: o despoboamento do rural, cuxos efectos van moito máis alá do estritamente demográfico, máis a xa tradicional irresponsabilidade ou desidia de numerosos propietarios de montes.

Tres detidos por queimar pouco máis de 3 hectáreas

Como posibles autores de sennillos incendios só foron detidas e investigadas a fondo tres persoas: un vigués de 55 anos que perdeu o control da fogata que plantou para asar uns chourizos, destruíndo unha

hectárea, case toda de monte baixo. Inicialmente, os investigadores sopesaron a posibilidade de que o de asar chourizos fose unha escusa, pero as probas e a traxectoria persoal do arrestado confirmaron a versión dos feitos que el facilitara ás autoridades; de feito, foi quen deu a voz de alarma, ademais de implicarse nas tarefas de extinción, evitando así que as chamas cobrasen maior virulencia e estendéense.

A segunda persoa imputada foi unha muller de 74 anos de idade que acabou confesando ser a responsable do lume declarado no lugar de Arrubial (parroquia de Petelos, municipio de Mos), que calcinou dúas hectáreas, das que 1,7 eran de monte raso e o resto, arboledo.

O terceiro investigado foi un veciño do municipio de Brión, ao que tomou declaración a Policía Autonómica por un lume que apenas prosperou.

Condicións climáticas ideais para o desastre

Sen restar importancia aos lumes intencionados —apenas o 10 % dos focos declarados, sen que case nunca se logre obter probas contra os sospeitosos; outra causa son os descoidos, que son abundantes a pesar das campañas informativas— e unha vez descartada a acción coordinada que en principio barallouse, é obrigado destacar por riba doutras consideracións que durante os días previos e sobre todo o fin de semana dos días 14 e 15 confluíron catro potenciais “desencadenamentos” de carácter natural que moi de cando en cando danse en Galicia ao mesmo tempo.

En primeiro lugar, compre subliñar que perante seis meses as precipitacións foron excepcionalmente baixas, o que propicio que o sotobosque e a matogueira de monte raso estivesen praticamente secos; segundo, as altas temperaturas, con reiteradas máximas superiores aos 40 graos en gran parte do interior do país; terceiro, índices de humidade extraordinariamente baixos (inferiores ao 25 % durante as horas de sol en praticamente toda a provincia de Ourense, vastas zonas

de Pontevedra e do sur de Lugo) e para redondear o cúmulo de males, como cuarto “desencadenamento”, rexistráronse ventos de intensidade forte ou moi forte que son especialmente perniciosos porque oxigenan o lume, dan velocidade ás chamas facilitando a súa propagación, impiden utilizar medios aéreos antincendios e dificultan excesivamente os movementos e as tarefas dos equipos terrestres.

Desidia e irresponsabilidades

Así as cousas, os bosques de prácticamente toda Galicia eran potenciais polvoreiras naturais, máxime as plantacións de eucalipto.

A ese escenario natural de alto risco sumouse un quinto “desencadenamento” de orixe exclusivamente humana e que segue activo a pesar das reiteradas advertencias habidas desde hai máis de vinte anos: o abandono de centos de leiras, fenómeno derivado en grande medida do progresivo despoboamento que acusa o rural.

É más, pois ás consecuencias do declive demográfico engadiuse o tamén habitual e xeneralizado incumprimento das obligatorias tarefas de limpeza e das medidas preventivas, non só por parte dos particulares senón tamén —e isto é o más grave— pola negligencia de non poucos administradores de montes mancomunados, dándose a circunstancia de que case todas as leiras explotadas en réxime de multipropiedade están dedicadas ao monocultivo da especie que menos traballo require e economicamente más rendible no curto prazo: o eucalipto, que áinda por riba é a árbore que máis auga consome e a que mellor arde.

METADE DA ÁREA ARDIDA RESULTOU DOS INCÊNDIOS DE OUTUBRO. COIMBRA FOI O DISTRITO MAIS AFECTADO PELAS CHAMAS

2017 foi o ano em que mais ardeu nos últimos dez anos

2017 foi o ano marcado por mais de uma centena de mortes resultantes dos incêndios, o Instituto da Conservação da Natureza e das Florestas (ICNF) divulgou que, entre o início do ano e o final do mês de novembro, arderam em Portugal mais de 440 mil hectares de floresta e povoamentos — o que corresponde a quatro vezes mais do que a média registada nos dez anos anteriores.

Isto significa que ardeu mais 428% do que arde, por norma, em anos anteriores (mais 358 mil hectares, totalizando um número superior à área total do distrito de Coimbra), o maior número registado desde 2006. Mais de 34% da área destruída nos últimos dez anos em Portugal devido a incêndios florestais ardeu durante 2017.

Estes números surgem apesar de se terem registado menos ocorrências neste ano (menos 3,6% do que nos anteriores. Das 16.981 ocorrências registadas entre 1 de Janeiro e o final de Outubro, 3653 dizem respeito a incêndios florestais e os restantes a fogachos — ocorrências de reduzida dimensão e que não destroem mais do que um hectare.

Em média, nos anos anteriores, a área ardida em mato era superior à dos povoamentos (62% de mato ardido e 38% de povoamentos) — mas este ano o número de área ardida em povoamentos foi maior. Arderam mais de 260 mil hectares em povoamento (59,9% do total ardido) e cerca de 177 mil hectares arderam em matos (aproximadamente 40% do total).

No que diz respeito à área ardida, Coimbra foi o distrito mais afectado, com 113 mil hectares ardidos — um quarto da área total ardida em

Portugal. Segue-se a Guarda (com 14% do total) e Castelo Branco (com 12%). Ainda que o distrito do Porto seja o que registe mais ocorrências, 87% deles dizem respeito a fogos de menor dimensão.

Florestas ardidas, vidas perdidas

Outro dado relevante do relatório do ICNF dá conta que cerca de metade da área ardida foi consumida em Outubro (mês em que arderam mais de 223 mil hectares do total de 442 mil). A 15 de Outubro, vários municípios do país, sobretudo a Norte e no Centro, foram afectados pelos incêndios, naquele que foi considerado “o pior dia do ano” em matéria de fogos. Morreram 45 pessoas e cerca de 70 ficaram feridas. Além da área ardida, 2017 foi precisamente marcado pela perda de vidas humanas resultantes de incêndios, um número sem precedentes em anos anteriores: no total, morreram mais de 100 pessoas. Os incêndios de Pedrógão Grande, em Junho, fizeram 64 mortos (e ainda a morte de uma mulher que fugia do fogo), registando-se também mais de duas centenas de feridos; já em Outubro, morreram 45 pessoas, contabilizando-se cerca de 70 feridos. O relatório do INCF, lê-se que “2017 é o ano mais severo dos últimos 15, com valores semelhantes ao de 2005, até aqui o mais severo” — esta severidade mede-se pela dificuldade em controlar as chamas. Ainda que, de acordo com o historial dos anos anteriores, os valores estabilizem a partir de meados de Setembro, neste ano as condições mantiveram-se “severas até à presente data”. No que toca à área ardida, o pior ano de sempre registou-se em 2017 (442.418), seguido de 2003 (425.839 hectares) e de 2005 (339.089), de acordo com dados do ICNF.

Cimeira ibérica: novos acordos e mais cooperação transfronteiriça

Os Governos de Portugal e Espanha assinaram no transcurso da 29ª cimeira ibérica oito textos sobre temas como as fronteiras marítimas, turismo, tecnologia espacial, o emprego, os transportes transfronteiriços, defesa e segurança.

Os Governos de António Costa e Mariano Rajoy estiveram reunidos durante dois dias, no Douro e em Vila Real, e finalizaram o encontro com a assinatura de oito textos, entre eles, um tratado sobre a linha de fecho da foz dos rios Minho e Guadiana.

Assinado pelos ministros dos Negócios Estrangeiros, Augusto Santos Silva, e pelo ministro dos Assuntos Exteriores e de Cooperação de Espanha, Alfonso Dasti, este tratado foi considerado “particularmente relevante”.

Segundo o texto, “ao estabelecer as linhas que separam as águas interiores do mar territorial nas desembocaduras do rio Minho e do rio Guadiana e ao definir os troços internacionais dos dois rios, delimita as fronteiras (marítimas) dos dois países, o que traz, naturalmente maior segurança jurídica em termos de legislação potencialmente aplicável”.

A delimitação das linhas de fecho dos dois rios tem também influência na delimitação da zona económica exclusiva.

A nível do turismo foi assinado um protocolo de colaboração que visa a valorização da fruição turística e a promoção conjunta dos Caminhos de Santiago e dos Caminhos de Fátima, ainda dos espaços e parques naturais e do enoturismo de Portugal e Espanha em mercados intercontinentais estrategicamente relevantes para ambos os países.

Os dois governos fizeram ainda uma declaração conjunta para o reforço da cooperação científica e tecnológica, que prevê o desenvolvimento de um programa de investigação e desenvolvimento (I&D), formação avançada e reforço de infraestruturas científicas e tecnológicas centrado no Atlântico.

Esta declaração pretende ainda o estabelecimento de uma rede de centros de investigação para o Mediterrâneo, o desenvolvimento de um roteiro ibérico de infraestruturas científicas, o reforço das ligações transfronteiriças em fibra ótica entre as redes de investigação e ensino dos dois países e o reforço do Laboratório Ibérico Internacional de Nanotecnologia (INL).

Os Governos estabeleceram também um memorando de entendimento nas áreas da ciência e tecnologia espaciais, que pretende estimular novas indústrias do espaço com ênfase na produção e utili-

zação de dados de pequenos satélites, sobretudo destinados à observação do Atlântico, promovendo novos modelos que contribuam para a gestão sustentável através da iniciativa do Centro Internacional de Investigação para o Atlântico-AIR Center.

Na área das infraestruturas de transporte transfronteiriças, foi assinada uma declaração de intenções que estabelece compromissos para o desenvolvimento das principais ligações, sendo conferida prioridade ao investimento nas redes ferroviárias.

Neste aspecto, os executivos realçaram os avanços coordenados no desenvolvimento das ligações ferroviárias Sines -- Lisboa / Caia -- Madrid -- Irún, Aveiro -- Vilar Formoso / Fuentes de Oñoro -- Salamanca -- Medina del Campo -- Irún e Porto -- Vigo.

Por sua vez, o memorando de cooperação e assistência técnica em matéria de emprego e assuntos sociais, para o período 2017-2018, visa reforçar a cooperação entre os dois países na área da segurança social, do emprego, da formação profissional e das condições de trabalho.

Nesta matéria, serão realizadas ações conjuntas das inspeções de trabalho dos respetivos países, identificados défices e excedentes de mão-de-obra que possam gerar fluxos de mobilidade transfronteiriça, divulgadas ofertas de emprego e realizadas ações de formação e estágios transfronteiriços.

No âmbito desta cimeira, foi ainda assinada uma declaração do Conselho Luso-espanhol de Segurança e Defesa e uma declaração conjunta entre o Ministério da Administração Interna e o Ministério do Interior para o reforço da cooperação policial transfronteiriça.

Os governantes luso-espanhóis terminaram a 29.ª cimeira, no Palácio de Mateus, em Vila Real, depois de, no primeiro dia, os trabalhos terem decorrido a bordo de um navio, que desceu o rio Douro de Espanha para Portugal ■

A XXIX CIMEIRA LUSO-ESPAÑOLA REALIZAOU-SE EM VILA REAL, NOS DÍAS 29 E 30 DE MAIO 2017, E FORAM ASSINADOS VÁRIOS ACORDOS ENTRE OS DOIS PAÍSES EM ÁREAS COMO A ENERGIA, INFRAESTRUCTURAS E O AMBIENTE

GNP, AECT apostava em novo setor

A Eurorregião Galicia – Norte de Portugal (AECT), realizou em parceria com a Associação Nacional de Empresas Florestais, Agrícolas e do Ambiente (ANEFA) de Portugal, e a Asociación Galega de Empresas de Xardinería (Agaexar) da Galiza a Jornada “As alterações climáticas em espaços verdes públicos”, no dia 23 de novembro, no Auditório da Biblioteca Almeida Garrett, no Porto.

As três instituições envolvidas nesta ação, assinaram um protocolo de cooperação conjunta e esta Jornada é tida já como um exemplo de boas práticas daquilo que o setor pretende realizar para o futuro.

Este encontro debateu os temas de importante relevo para este setor, tais como: Guidelines para a construção e gestão de espaços verdes sustentáveis; Critérios ecológicos na manutenção em espaços públicos; As espécies infestantes e invasoras em espaços verdes públicos ; Os Herbicidas e as soluções alternativas; Os serviços ecossistémicos da floresta urbana; As Podas rurais em espaços públicos e a Avaliação de risco do setor. Ainda, os cerca de 120 participantes tiveram a oportunidade de visitar os Jardins do Palácio de Cristal.

Tanto a AECT como AGAEXAR e ANEFA continuarão a manter colaborações com base ao protocolo assinado, pelo que proximamente esperam-se poder anunciar novas actuações relacionadas com o sector.

ENTREVISTA AL PRESIDENTE DE SOGAMA

Javier Domínguez Lino

—2017 escribirá una nueva página en la historia de Sogama. A su 25 aniversario se ha sumado el inicio de las obras de ampliación de su infraestructura industrial. Dos hitos que no han pasado desapercibidos. Empecemos por el primero.

—Efectivamente. El pasado mes de mayo cumplimos 25 años al servicio de Galicia y, con tal fin, organizamos en nuestra sede de Cerceda (A Coruña) una exposición conmemorativa a través de la cual hemos hecho un recorrido por los acontecimientos más destacados a lo largo de este tiempo. Imágenes, relatos y fotografías plasmadas en paneles secuenciados estratégicamente y que acreditan, con evidencias y datos irrefutables, la labor de una empresa pública creada para mejorar el medio ambiente y la calidad de vida de los ciudadanos. De un escenario aislado en la década de los 90 por 300 vertederos municipales y más de 3.000 focos de vertido ilegal, hemos conseguido gestionar correctamente la basura en un centro de tratamiento vanguardista y modélico, posibilitando la regeneración de los espacios degradados. Y ello ha sido posible, por encima de todo, gracias a los gallegos que han

confiado en nosotros. Ellos son los artífices y verdaderos protagonistas de este logro.

—Entendemos que la ampliación de Sogama ha sido una decisión muy meditada y que obedecía a una necesidad que ya se venía constatando desde hace años.

—El éxito de nuestro sistema ha sido tal, que se ha quedado pequeño para atender la demanda. Si bien hubo una cierta contestación social en sus orígenes, fruto sobre todo del desconocimiento y la desinformación por parte de determinados grupos, lo cierto es que el tiempo nos ha colocado en el lugar que nos corresponde. Prueba de ello es que, a día de hoy, gestionamos los residuos urbanos producidos por 294 ayuntamientos gallegos (el 94% del total), atendiendo a una población superior a los 2.260.000 habitantes. Sin lugar a dudas, un cometido que requiere, por encima de todo, de buena gestión, capacidad de coordinación, liderazgo, disciplina, eficiencia e innovación. Sin estos ingredientes, es difícil sacar adelante una empresa de esta envergadura. Y cuando esto se consigue, nos enfrentamos a nuevos retos y la ampliación, a la que destinaremos cerca de 30 millones de euros, es

uno de ellos. Nuestro complejo cuenta con una capacidad nominal para tratar un máximo de 550.000 toneladas anuales de residuos y recibimos cerca de 800.000. Las cifras hablan por sí solas y es por ello que pondremos en marcha una nueva planta para la selección de los envases contenidos en la basura en masa y remodelaremos la actual nave de reciclaje, tratamiento y elaboración de combustible. Ello nos permitirá llegar hasta 1 millón de toneladas anuales y garantizar, si fuese el caso, el tratamiento de todos los residuos urbanos producidos en Galicia, además de incrementar nuestra aportación al reciclaje, que multiplicaremos por cuatro, y reducir el vertido a mínimos. En definitiva, un claro ejemplo de economía circular: convertir los residuos en recursos.

—El compostaje parece que ya ha encontrado hueco en la agenda de Sogama.

—Nosotros llevamos trabajando en el compostaje doméstico desde hace años. De hecho, contamos con 230 entidades adscritas al mismo, habiendo repartido ya cerca de 7.400 compostadores. Con ello queremos contribuir al reciclaje de la materia orgánica en

los hogares y ayudar a los ayuntamientos a conseguir importantes beneficios ambientales, económicos y sociales. Pero, no satisfechos con este proyecto, también nos hemos iniciado en la aventura del vermicompostaje para ver cómo funcionan las lombrices de tierra y comprobar si esta modalidad puede tener proyección en Galicia. Y, además, hemos construido una planta de compostaje industrial para 15.000 toneladas/año, que dará servicio a los ayuntamientos limítrofes y de la que extraeremos alrededor de 3.000-4.000 toneladas de compost de buena calidad. Con esto quiero decir que el compostaje sí está presente en Sogama

como un ingrediente más de su modelo.

—Resulta extraño que la valorización energética cuente en España con ciertas reticencias y, sin embargo, esté totalmente asentada en otros países europeos.

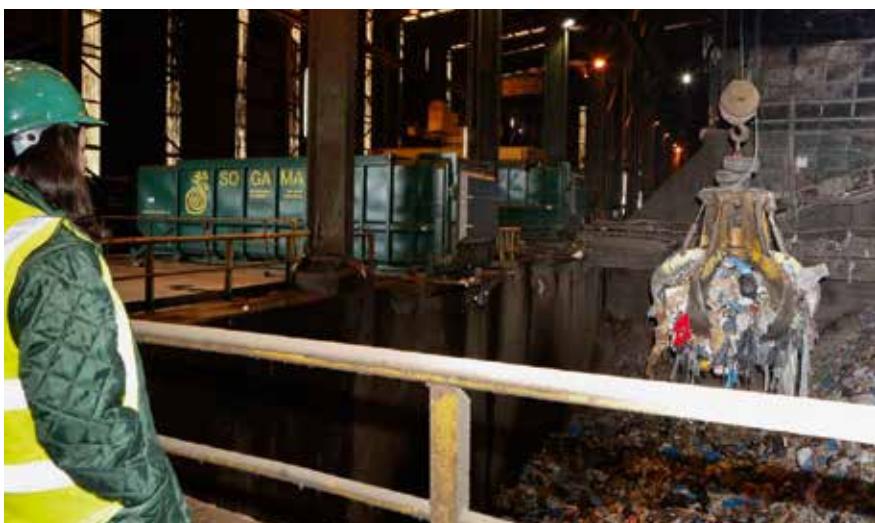
—Sí, resulta curioso, pero creo que es un problema cultural por encima de todo. En los países del norte de Europa las plantas de valorización energética están ubicadas en el centro de las ciudades, permitiendo suministrar calor y electricidad a las comunidades vecinas a partir de los residuos no reciclables. Hay más de 500

instalaciones de estas características en la UE (11 en la península ibérica) y si algo las distingue es su robustez, bajas emisiones y riguroso cumplimiento de la legislación vigente, siendo las infraestructuras industriales más vigiladas y controladas. Lamentablemente, en España son todavía las grandes desconocidas y sobre las mismas pesa cierta confusión, interesada muchas veces, y que acaba generando cierta desconfianza infundada. Nos queda todavía mucho trabajo pedagógico por hacer.

—Están participando en un proyecto Interreg de Cooperación Transfronteriza para la mejora de la gestión de los residuos orgánicos. Háblenos de esta iniciativa

—Lleva por nombre Res2ValHum y está enmarcado en el programa INTERREG V-A España-Portugal (POCTEP) 2014-2020, siendo su objetivo poner en valor los residuos orgánicos, y no sólo mediante aplicaciones agrícolas y de remediación de suelos, sino incluso cosméticas y terapéuticas, evitando así su vertido. Se encuentra bajo el liderazgo de la Universidade do Minho y en el mismo actúan como socios, por parte portuguesa, CVR (Centro de Valorización de Residuos), LIPOR (Servicio Intermunicipalizado de Gestión de Residuos de Grande Porto) y BRAVAL (Valorización y Tratamiento de Residuos Sólidos, S.A), y, por parte gallega, la Universidad de Santiago de Compostela, CVAN (Centro de Valorización Ambiental del Norte, S.L) y Sogama. Cuenta con un presupuesto superior a los 2 millones de euros y estará en vigor hasta septiembre de 2019.

Creo que es una magnífica oportunidad para estrechar lazos con nuestros vecinos portugueses y trabajar conjuntamente en un fin común: mejorar la gestión de los residuos a ambos lados de la frontera para hacerla más sostenible ■

INL:

Um exemplo paradigmático de cooperação

LARS MONTELUS, INL

O Laboratório Ibérico Internacional de Nanotecnologia (INL) é um laboratório transfronteiriço de investigação e desenvolvimento tecnológico (DT), sendo a primeira organização de investigação no campo da nanotecnologia com natureza mundial e a única com estas características até ao momento.

O INL é financiadas conjuntamente e em partes iguais pelos governos espanhol e português. A sua infraestrutura científica foi financiada pelo Fundo Europeu de Desenvolvimento Regional (FEDER). Mais precisamente, foi o Programa Operacional de Cooperação Transfronteiriça Espanha-Portugal (POCTEP 2007-2013) que cofinanciou a construção do INL.

Valor acrescentado para o desenvolvimento da cooperação transfronteiriça

A missão do INL consiste em transformar o conhecimento e os resulta-

dos alcançados no domínio da IDT em produtos inovadores e serviços benéficos para a sociedade, fornecendo uma vantagem competitiva para a indústria local.

O INL pretende estar na vanguarda das atividades de transferência de conhecimento, facilitando e acelerando a transferência de produtos e tecnologia inovadores para a indústria e trabalhando em estreita proximidade com os parceiros industriais. A sua natureza temática - baseada na nanotecnologia - reflete a diversidade

dos campos de investigação abordados, tais como a saúde, alimentação, ambiente, energia, nanoelectrónica e TIC - que fornecem uma ampla gama de aplicação nos vários setores de actividade económica industrial.

O INL tem uma cadeia de valor que inclui a gama completa de atividades necessárias para colocar um produto no mercado, desde o momento da criação de uma ideia, passando pelas diferentes fases de análise e proteção, até à introdução do produto no mercado.

O INL é verdadeiramente orientado para a exploração comercial dos resultados de IDT na estrutura industrial transfronteiriça, contribuindo deste modo para aumentar o potencial de inovação nas regiões de fronteira.

Devido ao seu modelo de negócio, à sua estrutura e capacidade de investigação e inovação, o INL contribui verdadeiramente para a consolidação dos diferentes tipos de atores do sistema regional de inovação transfronteiriço (empresas, universidades, centros tecnológicos, parques de ciência e incubadoras de tecnologia, associações, instituições financeiras e agências do governo). O INL contribui para promover redes entre vários atores presentes nos sistemas de inovação regional transfronteiriça, e, em particular, as empresas. Todas estas ações vão no sentido de tornar as regiões fronteiriças mais atrativas em termos de capacidade de IDT em nanotecnologia, aumentando o seu potencial de inovação e investigação e contribuindo, deste modo, para a atracão de investimento estrangeiro.

O INL foi parceiro no NANOVALOR, projeto de cooperação transfronteiriça entre o Norte de Portugal e a Galiza que visava identificar indústrias, competências de investigação, habilidades e capacidades. O projeto incluía parceiros de ambos os lados da fronteira, como as associações de transferência de tecnologia e as universidades.

Mais recentemente, no âmbito do programa de financiamento INTERREG V-A Espanha-Portugal 2014-2020, o INL participa nos seguintes projetos:

- Nanogateway: uma plataforma transfronteiriça para a promoção da investigação, desenvolvimento tecnológico e inovação no domínio da nanotecnologia. Este projeto visa implementar uma estratégia e um plano de ação que permitirão desbloquear o potencial da nanotecnologia e criar uma nova abordagem colaborativa entre os vários atores da cadeia de valor. Neste projeto o INL vai unir forças com instituições regionais para capacitar as instituições académicas e centros de investigação para o desenvolvimento de projetos colaborativos de IDT relacionados com produtos e soluções de base nanotecnológica.
- CÓDIGOMÁIS: O objetivo central consiste em fortalecer o ecossistema transfronteiriço de inovação Galiza-Norte de Portugal no sector da saúde, de acordo com o modelo da hélice quádrupla e com a investigação orientada para o mercado. São prosseguidos três objetivos específicos:
  - Promover o fluxo de informações entre procura e oferta de soluções tecnológicas e a cooperação entre centros de investigação, administração regional, empresas e utilizadores finais.
  - Aumentar a IDT orientada para o mercado.
  - Promover a internacionalização do ecossistema de saúde Galiza-Norte de Portugal.
- NANOEATERS - Valorization and transfer of NANotechnologies to EARly adopTERS of the Euro-region Galicia-Norte Portugal: O NANOEATERS é uma rede de centros de investigação com o objetivo de apoiar as empresas "early adopters" na aplicação de novas soluções baseadas na nanotecnologia. Empresas, universidades e centros de tecnologia trabalharão em conjunto com o INL na definição de novos produtos e/ou serviços de base nanotecnológica. As tecnologias alvo do projeto vão oferecer respostas eficazes para os pontos fracos detetados na estratégia de especialização inteligente transfronteiriça (RIS3T) entre a Galiza e o Norte de Portugal, contribuindo para a superação dos grandes desafios sociais relacionados com a saúde, monitorização ambiental, segurança alimentar, eficiência energética e indústria 4.0 ■

ALTO MINHO VS GALIZA: PELO PRIVILÉGIO DE CONTINUARMOS A VIZINHAR

CIM do Alto Minho

A fortíssima relação entre as instituições e populações da Galiza e do Alto Minho, naquela que é de longe a fronteira portuguesa com maior intensidade de fluxos transfronteiriços (com 47% dos fluxos de veículos ligeiros entre Portugal e Espanha), tem uma notável tradição histórica, sendo frequentes os casos em que galegos e alto-minhotos solicitaram aos respetivos monarcas o privilégio de “vizinharem uns com os outros”.

O reconhecimento desta relação transfronteiriça especial entre o Alto Minho e a Galiza procurava salvaguardar não apenas os riscos de quebra da intensa colaboração comercial (prejudicando naturalmente os direitos fiscais da Coroa), mas, também, incrementar as relações galaco-minhotas que abrangiam inúmeras situações familiares, dados os frequentes casamentos entre pessoas dos dois lados da fronteira e a necessária circulação de pessoas e bens.

Nos dias que correm a cooperação transfronteiriça continua a ter uma importância decisiva para o Alto Minho. Com efeito, o Alto Minho possui um mercado de proximidade de mais de 3,5 milhões de pessoas a

menos de 60 minutos, abrangendo, entre outros, a Área Metropolitana do Porto, a sul; o eixo urbano de Braga/Guimarães, a leste; e a Área Metropolitana de Vigo (Galiza-Espanha), a norte. Assim, a menos de 60 minutos do Alto Minho existem quer equipamentos e infraestruturas chave da rede de transportes europeia e nacional (Aeroportos Internacionais, Portos da Rede Transeuropeias de Transportes, infraestruturas rodoviárias modernas e eficazes), quer instituições de ensino superior e de investigação de referência internacional (entre as quais 3 universidades na lista das 400 melhores do mundo – Porto, Minho e Vigo), quer sectores de especialização com assinalável intensidade tecnológica e potencial de internacionalização, quer ainda o itinerário turístico-cultural mais antigo e mais percorrido da Europa (o Caminho de Santiago).

Para valorizar este notável território de oportunidades para a cooperação transfronteiriça, a CIM e Municípios do Alto Minho apostaram, no contexto na primeira convocatória do INTERREG VA Portugal – Espanha, nas seguintes três prioridades de investimentos:

1. Valorização do Turismo Náutico & Natureza, prioridade que representa 34% do orçamento aprovado para a CIM Alto Minho, a assegurar através da concretização dos projetos “0217_ECODES-TIN_3IN_1_E”, “0044_VISIT_RIO_MINHO_1_P” e “0358_GEOARPAD_1_E”;
2. Qualificação de Serviços Públicos Transfronteiriços, prioridade que representa 42% do orçamento aprovado para a CIM Alto Minho, abrangendo projetos nos domínios da gestão da proteção civil (0373_ARIEM_PLUS_6_E), das águas e saneamento (0060_AQUAMUNDAM_6_E) e do emprego qualificado (0345_GEMCAT_6_E);
3. Capacitação Institucional para a Cooperação Transfronteiriça, prioridade que representa 24% do orçamento aprovado para a CIM Alto Minho, envolvendo a cooperação do Alto Minho com territórios e atores das Deputacions de Pontevedra (0256_SMART_MINO_1_E, o qual terá um papel decisivo na dinamização das ações do futuro AEET do Rio Minho) e de Orense (0230_CTC_LIMIA_LIMA_CAVADO_1_P, projeto que envolve igualmente a CIM do Cávado, do lado português).

Estamos certos de que, com a ajuda de todas as instituições da Galiza e do Norte de Portugal, conseguiremos, através dos presentes projetos, dar um contributo efetivo não apenas para desenhar o futuro da cooperação transfronteiriça na EuroRegião, mas, sobretudo, para concretizá-lo. Porque, como alguém dizia, sabedoria é saber o que fazer, mas virtude... é fazer ■

Cerveira-Tomiño viver um espaço naturalmente comum

FERNANDO NOGUEIRA

PRESIDENTE DA CÂMARA MUNICIPAL DE VILA NOVA DE CERVEIRA

Pela proximidade geográfica e socio-cultural, Vila Nova de Cerveira e Tomiño estão a potenciar o fenómeno transfronteiriço, apresentando-se como um símbolo da cooperação europeia que valoriza o fortalecimento da identidade e o sentido de pertença comum.

A consolidação das relações transfronteiriças é encarada, entre Vila Nova de Cerveira e Tomiño, como um dos meios para atingir um desenvolvimento sustentável, inovador e inclusivo.

Desde 2014 - momento que formalizamos a "Agenda Estratégica para a Cooperação Transfronteiriça Amizade Cerveira-Tomiño", projeto entretanto cofinanciado pelo Programa Interreg V A-, que procuramos um crescimento sustentável do território com repercussões positivas na melhoria da qualidade de vida e da coesão social da população deste espaço comum. A estratégia aplica-

da passa pela articulação das potencialidades de um recurso comum como é o rio Minho, na preservação e promoção inteligente dos seus valores naturais, culturais e etnográficos, e na partilha e otimização dos equipamentos e serviços públicos de utilização, dos recursos humanos económicos num programa de cooperação virado ao futuro, que conduza ao esbatimento das assimetrias ainda existentes, a um desenvolvimento territorial coeso e, consequentemente, para uma efetiva "desfronteirização".

Todas as políticas públicas devem ser realizadas para a cidadania, prestando atenção às suas opiniões e expectativas. Sendo laboratórios para a integração, os projetos transfronteiriços devem ouvir a opinião dos moradores das áreas envolvidas na cooperação em ambos os lados das fronteiras. E é nesse sentido que implementamos a figura de Provedor Transfronteiriço, avançamos com o

Orçamento Participativo Transfronteiriço, privilegiamos a gestão partilhada de serviços públicos, promovemos eventos culturais e desportivos conjuntos. E a 'cereja no topo do bolo' será a constituição de um Parque Transfronteiriço 'Castelinho-Fortaleza', com cerca de 20ha, ligados por uma ponte pedonal/ciclovial sobre o Rio Minho, cujo concurso de ideias está integrado numa candidatura mais abrangente de preservação e valorização do Rio Minho, também cofinanciada pelo Interreg V-A.

A verdadeira cooperação transfronteiriça é a local, aquela que permite aos visados intervir e cooperar. Seguiremos tecendo pontes de futuro, pontes entre um mesmo espaço natural, pontes de comunicação entre as populações.

Cerveira e Tomiño querem, com naturalidade, viver um espaço naturalmente comum ■

A Euro-rexióm: amores e teimas

XAVIER ALCALÁ

O meu namoro com Portugal pode vir dos tempos em que o catedrático de Literatura do Instituto de Ferrol nos fijo ler e compreender as cantigas de amigo, em quanto a catedrática de História punha em dúvida a história oficial da Espanha: nem Galicia era só Galicia nem Portugal era de todo Portugal sem Galicia. Olhando o mapa da Península Ibérica aparecia umha irregularidade: a faixa ocidental estava incompleta.

Quando chegou a hora de me iniciar na profissóm, nas ofertas de práticas para alunos da Escola de Engenheiros de Telecomunacómachei umha em Lisboa, na Plessey AEP, e mália falar, ler e escrever inglês, vendo os meus colegas a tentarem acadar posto nos EE.UU. ou na Gram Bretanha, decidim-me por Portugal. E alá andei no meu SEAT 600 entre Ferrol e Lisboa, passando por umhas terras que “cheiravam a Galicia” polo menos até Coimbra.

Lisboa ensinou-me muito, e nom somente electrónica. Percebim que era a cabeceira dum mundo enorme do que falavam os galegos emigrados á própria Lisboa e ao Brasil abraiente. Aginha comprendím que Portugal era umha naçom compacta, do Miño ao Algarve, se bem “o Norte” semelhava a Galicia do Sul cumha pujante capital, o Porto. Amigos galegos e portugueses de Lisboa falarom-me da ucronia dum Portugal com capital á beira do Douro. De ter sido assí, ¿como seria a fala oficial do país?

Lisboa, Anadia, Compostela; Ernesto Guerra da Cal, Manuel Rodrigues Lapa, Ricardo Carvalho Calero; e, ao fondo, Ferrol. Ferrol me fecit, como

dizia Gonzalo Torrente Ballester, parafraseando o England me fecit de Graham Greene. A minha formacóm em Ciências levou-me de Ferrol a Lisboa, para me converter em casual aluno de três professores de Letras (dous deles, ferroláns). Guerra da Cal era o galego más lusista do mundo, Lapa considerava-se o más galego de todos os portugueses, Carvalho luitou com denodo para que o galego “demótico” (escrito á castelá) deixasse passo a um galego “universal”, grafado á portuguesa (e segundo as regras históricas, galaico-portuguesas, da língua matriz da Lusofonía).

Marcado pola sabedoria desses grandes homes, a profissóm seguiu-me levando á que me atrevo a chamar Galiza Portuguesa, principalmente a Braga e Porto. Durante muitos anos passei com paciência a ponte do Minho e os controlos de policia e alfândega. Até que Portugal e a Espanha forom admitidos no clube dos países europeus. Daquela eu, como tantos habitantes de aquém e além Minho, respirei umha sensacóm de liberdade, de facilidade, de amizade, que os nossos pais nom dariam nem sonhado.

Ora, ao mesmo tempo xurdia umha consciéncia de dificuldade: contra todo o que mandavam a Geografía e a História, a Língua e os Costumes, séculos de vivirmos de costas viradas faziam difícil viajar dumha paisage de tojo e granito a outra de granito e tojo: as estradas e os caminhos de ferro nom se correspondiam coas vontades de unióm.

Mais seguimos com essa vontade em quanto se avançava noutras formas de comunicaóm. Coubo-me a sorte de trabalhar no desenrollo das redes da Radio Galega e da Televisóm de Galicia, fum director técnico da CTRVG e percibím o efecto que produzia a extensóm das coberturas sobre a fronteira do sul. Os “galegos” da outra banda ouviam e viam os desta, descobriam a sua continuidade étnica já dentro da Espanha.

Todo foi boa predisposiçóm no eido dos negócios e das Ciências. Só falhamos no das Letras: sem nos faltar deveço de conhecermos-nos, nom se adiantava na comunhóm literária. Ao norte do Minho ganharom os inimigos da apertura á Lusofonia, arrecunchados na Academia, sometidos ao poder que Madrid exercia a través de quem mandava em Santiago.

Em quanto a Autoestrada do Atlántico se desenvolvía, entramos num tempo de relações intensas entre centros tecnológicos. Á volta do século estabeleceu-se a RedIT, que ia de Ferrol ao Porto, juntando esses centros numha idea clara: a de partilharmos infraestruturas e equipamento em rede. Desde o CIS Galicia de Ferrol –cuja direcóm técnica me quadrou exercer- ao Inegi do Porto, passando polo IDITE Minho de Braga, tentámos desenvolver projetos de ajuda ás industrias em funçóm das capacidades de cada um deles.

Foi umha bela época, de ilusóm que começava a dar fruitos quando neste Finis Terrae se compreendeu a importâncía dos programas de Ciéncia e Tecnologia da Unióm Europea. Para formarmos consórcios com parceiros dum mínimo de três países europeus,

mesmo tinhamos a vantage de que o Minho nos dividisse no mapa de cores da Geografia Política: gente bem levada de cada área de conhecemento logo se punha de acordo co vizinho de além do rio. Assí conseguiamos presenza de dous países.

Com lembranças agradáveis desta camaradage transfronteiriça aceitei a obriga de ir procurar fondos a Bruxelas para o que daquela se chamava I+D+i. O director geral de Inovaçóm da Xunta de Galicia, Salustiano Mato (hoje reitor da Universidade de Vigo), deu-me a oportunidade de formar a organizacón que chamamos OPIDI, com escritórios em Ferrol e na capital da UE.

Doadamente, logo me relacionei alá cos que sentiam a continuidade entre o Norte de todo –a Marinha Luçense- e o Sul que acaba no Mondego. Em Bruxelas fum atopar outro português que quiçais se sinta ainda más galego có profesor Lapa: Joaquim Pinto da Silva, portuense, funcionário da Comissóm Europea, dono da Orfeu, Livraria Portuguesa e Galega. Esta livraria-sala de atos culturais foi para mim, durante más dumha década, um punto de achegamento á terra na que me figem persoas.

Nos anos de vivir aos saltos entre Galicia e Flandres puidem entrar na concepcóm que europeus sabedores tenhem da Euro-regióm onde o Velho Continente se largou aos mares, a onde voltou a caravela co aviso de existirem as Índias Ocidentais. Cuidam que temos o privilégio de partilharmos muito, em Europa e polo mundo; de sabermos recuperar séculos de separacóm forçosa.

Mais ainda fica outro dabondo por andar. Eu nom desisto de que nos conheçamos verdadeiramente em termos de Literatura; nem renuncio a poder, algúm dia, viajar de Ferrol ao Porto num trem tam rápido e tam cómodo coma o que hoje me leva entre a Corunha e Vigo...

Será teima de velho escritor que sempre lhe quijo bem a todo Portugal■

Rubén C. Lois González

«A FUNDACIÓN CENTRO DE ESTUDOS EURORREXIONAIS CREA FUTURO»

Catedrático na Universidade de Santiago de Compostela (USC), Rubén C. Lois González é o director do departamento de Xeografía da USC, membro da directiva da Asociación de Geógrafos Españoles e durante cinco anos (2013-2017) foi o director da Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais (CEER), desde onde «baixo o liderado da Eurorrexión impulsamos o Programa Iacobus de mobilidade interuniversitaria», ten subliñado.

- Como se coordinan as Administracións portuguesa e galega encargadas do ensino a ambos os dous lados da “raia”?

No ámbito das universidades ben e de xeito estable. Hai boas relacións a nivel reitoral e entre vicerreitores. Isto compleméntase coa posta en marcha do Programa Iacobus que está a crear unha auténtica integración de equipas de investigación e redes entre Galiza e a Rexión Norte.

- Que institucións e mecanismos fan posible?

A existencia da Fundación CEER (Rede de Universidades Regiao Norte-Galiza) permite dispor dunha infraestrutura estable, é a expresión académica da Eurorrexión no plano político. Hoxendía, por riba, as relacións son más fluidas porque as tres universidades do Norte Portugués, as de Porto, Minho e UTAD, forman o Consorcio de Universidades do Norte e as tres galegas (Santiago de Compostela, Vigo e A Coruña) o Consorcio Universitario de Galicia.

- Que equipos, instalacións e persoal empregan ambas as partes?

Podemos decir que o CEER ten unha oficina técnica na Reitoría da Universidade de Santiago, con dúas empregadas fixas; ás que se suma na actualidade un pesquisador-técnico do CEER na Universidade do Minho, en Braga. Esta estrutura preténdese ampliar no 2018 coa incorporación dun contratado de programas de I+D no Campus de Vigo.

- Que iniciativas e accións desenvólvense no marco da eurorrexión?

Todo aquello que pode axudar a crear unha comunidade universitaria común. Primeiro, con dous eventos conxuntos nos eidos do deporte e das actividades culturais, os Xogos Galaico-Durienses que existen desde 1993 e cunhas xornadas eurorrexionais de música e teatro; ademáis, celébranse todo tipo de encontros de científicos e académicos, desde filósofos ate expertos en nanotecnoloxía. En segundo termo, animando, parti-

cipando e dirixindo proxectos de cooperación transfronteriza, como o Smart-Minho, Visit-Minho, Iacobus e hai un tempo, o Biodip. Estase pendente de concursar forte na actual convocatoria de Interreg V-POCTEP.

E no terceito lugar tamén promocionamos as titulacións compartidas. Neste momento postgraos en Responsabilidade Social Empresarial co patrocinio do Banco Santander. Logo procurando favorecer co-tutelas doctorais, másters conxuntos e desenvolven-do un programa de aproximación dos graos universitarios español e portugués.

- Que resultados prácticos proporciona o traballo do CEER?, como visualizar a tarefa que vostedes desenvolven?

Hai resultados e teñen proxección de futuro; por exemplo, a partir da experiencia Iacobus a mobilidade coordenada entre laboratorios da área das Ciencias entree a Universidade de Vigo e do Minho está a permitir hoxe a existencia de

auténticos grupos de investigación coordinados e integrados de carácter transnacional. Nas Humanidades esa mobilidade e varios proxectos fan posible que se estea a elaborar un corpus lexicográfico conxunto do galego-portugués.

- En que medida inflúe a súa laboura na mellora das posibilidades de inserción laboral? A mellora das perspectiva laborais na Eurorrexión deuse sobre todo coa saída da crise. Pero reteñamos un dato: polo que me consta, a Universidade do Minho é o factor máis determinante no desenvolvemento dun polo de empresas tecnolóxicas na área de Braga-Guimaraens que emprega a perto de mil traballadores relacionados co I+D. En Vigo, o parque tecnolóxico impulsado pola universidade acada un volume semellante de empregos xerados e en Santiago quizáis un pouco máis, sobre todo no ámbito da investigación médica e farmacéutica. Mesmo en

Tras-Os-Montes, na UTAD, estase a negociar pola universidade a creación doutro polo cunha multinacional, que fre perto de 100 postos de traballo. e en todo estes polos non existe fronteira. Galegos e galegas traballan con portugueses, e viceversa.

- É certo que hai mozos portugueses contratados en Galicia e galegos no Portugal?, é algo ocasional ou unha tendencia e se é así, vai en aumento? Hainos nas cidades e actividades que veño de citar, e no caso das ocupacións tecnolóxicas en I+D isto vai en aumento.
- Que diferenzas detectou vostede entre o alumnado que acaba a secundaria e o ensino superior en Portugal e en Galicia? Non teño moitos datos da secundaria. En todo caso, o sistema portugués está mais formalizado, vincúlase a un mellor coñecemento de linguas estranxeiras e

resulta máis selectivo no acceso á universidade. En Galicia pola contra estimúlase máis a competitividade e os ránkings entre centros, dáselle máis importancia as experiencias didácticas innovadoras e a formación activa de cidadáns. Pero en xeral son dous mundos parellos.

- Como mellorar a eficacia do seu traballo no marco da eurorrexión? A nosa tarefa é eficaz se se producen dou factores. Primeiro, traballar en paralelo coa Eurorrexion. A colaboración e o aliñamento de obxectivos é fundamental para crear unha Eurorrexión vanguardista en Europa; e segundo, fronte a unha cooperación determinada por ondas e convocatorias de proxectos estables, hai que crear estruturas galego-portuguesas de gobernanza estables, as AECT e as fundacións son un bo primeiro paso nese camiño ■

...procurando favorecer co-tutelas doctorais, másters conxuntos e desenvolvendo un programa de aproximación dos graos universitarios español e portugués...

A necesidade de modernizar o tren

ENRIQUE SÁEZ PONTE

O CAMIÑO DE FERRO SEGUE A SER A INFRAESTRUTURA
DE COMUNICACIÓN MÁIS IDÓNEA PARA UN SISTEMA DE CIDADES
PRÓXIMAS SITUADAS AO LONGO DA LIÑA RECTA
QUE VAI DE FERROL A SETÚBAL

A entrada na Unión Europea, hai trinta e dous anos, representou unha grande oportunidade para o crecemento dos dous lados da raia. Aínda que moi antiga, a fronteira entre a Galiza e o Norte de Portugal foi sempre algo artificial, pois divide entre dous Estados a fachada atlántica peninsular, que debería ter sido un continuo social, económico e mesmo cultural. A fronteira, no plano comercial, xa non existe e comprobamos que o gran crecemento do intercambio de mercadorías está puxando de outras formas de achegamento.

En paralelo ao desmantelamento dos aranceis entre España e Portugal, que seguiu á entrada no mercado único, foron chegando fondos europeos para construírmos estradas e autoestradas que facilitaron mito o movemento de persoas e bens. Pero áinda temos unha barreira que derrubar: a mala comunicación ferroviaria. O tren que nos une é case decimonónico. A ponte entre Valença e Tui, inaugurada en 1880, pode tomarse como símbolo desa inxustificábel situación.

O camiño de ferro segue a ser a infraestrutura de comunicación más idónea para un sistema de cidades próximas situadas ao longo dunha liña recta entre Ferrol e Setúbal, que vertebría un área de 10,5 millóns de habitantes ao longo de 660 quilómetros. Investir en modernizalo é pura racionalidade económica. Non podemos estar mergullados no século XXI e traballar con sistemas de comunicación de outros tempos. Necesitamos que Madrid, demasiado alonxada do mar, e Lisboa, que, aínda que non o diga, tende a adiar os investimentos que

poden potenciar a situación xeográfica do Porto, comprendan que é necesario darlle prioridade a este obxectivo. Agora que a recuperación económica empeza a notarse en toda a península é o momento de reivindicalo con enerxía. Se conseguimos superar as dúbidas das burocracias capitalinas, vamos poder contar coa axuda de fondos europeos, dispostos a colaborar na superación dos restos dunha fronteira para o tráfico comercial que non fai sentido na era da globalización.

Un primeiro argumento para situar este obxectivo na primeira liña das prioridades dos dous países ven dunha experiencia directa: o gran éxito do corredor costeiro galego, que se sitúa entre as liñas más rendíbeis de Renfe (a máis segundo algúns parámetros) desde que se modernizou a infraestrutura. É

un exemplo salientábel. Os galegos que viven en torno ao eixo atlántico habitan agora nunha especie de macro cidade costeira, con diversos arrabaldes. Por que non levala ata Setúbal? Nada mellor para promover as relacións persoais e culturais, os intercambio de ideas e iniciativas, a coordinacións de obxectivos públicos e privados, en definitiva, para puxar o desenvolvemento de todos, entre todos.

O ferrocarril tamén é imprescindíbel para o tráfico de mercadorías a distancias medias e longas, como complemento do transporte marítimo. Calquera política de desenvolvemento ten que poñelo en primeiro plano. As plataformas loxísticas eficientes son elementos centrais do crecemento económico nun mundo globalizado.

Galiza está a crecer máis desde que a entrada conjunta de España e Portugal na UE fixoa sentirse máis perto dun espazo do que estivo excesivamente afastada. A renda por persoa galega ven de superar, desde o 2016, á de todas as comunidades autónomas dos sur de España, incluída Valencia e exceptuada Madrid, e dalgunha do norte (Asturias). Galiza precisa agora dunha boa conexión ferroviaria con Porto porque, ademais das razóns xa expostas, facilitaralle o acceso ao corredor atlántico europeo que se vai conectar á fachada occidental da Península a través da gran cidade do Norte de Portugal. Aínda que para os galegos sexa un pouco ineficiente enviar mercadorías ao sur para que logo circulen cara o norte, sería un amanu importante. A lo menos mentres non se logre unha conexión máis directa co sistema europeo ■

José Antonio Amoeiro:

«A nosa tarefa central é fortalecer e protexer a reserva da biosfera Gerés-Xurés»

O biólogo José Antonio Amoeiro Mosquera, que foi monitor da Aula Natureza do Invernadeiro, está adscrito desde 1995 ao Servizo de Conservación da Natureza de Ourense, primeiro desempeñou as súas funcións no Parque Natural da Baixa Limia-Serra do Xurés e desde o 2011 é o xestor da Reserva da Biosfera Transfronteiriza Gerês-Xurés.

Aínda que é difícil resumir o traballo que desenvolve o persoal da reserva Amoeiro Mosquera tentao con estas palabras: «O principal obxectivo da equipa Gerês-Xurés Dinámico é fortalecer a entidade e a identidade propia da reserva mediante o fomento da participación activa dos actores do territorio, a promoción do seu desenvolvemento económico e turístico sustentable e a protección e conservación do seu patrimonio natural e cultural».

— Como se coordinan as Administracións portuguesa e galega encargadas do medio a ambos os dous lados da “raia”?

Ademais das sesións da Comisión de Dirección, que é o órgano reitor da reserva da biosfera, mantemos reunións a nivel técnico con presenza de persoas dos dous lados, tamén hai órganos de participación e son fundamentais os traballos técnicos de campo no que participa o persoal galego e portugués.

— De que equipos, instalacións e persoal disponen?

O listrado de persoal e das instalacións é o seguinte: un director, dous técnicos, nove axentes, dous capataces e oito peóns forestais, un oficial e cinco vixiantes, máis dous auxiliares administrativos.

trativos. A reserva utiliza dúas oficinas, posúe un centro de información e interpretación, unha nave en réxime de alquiler para os vehículos e a maquinaria necesaria para roza, limpeza e traballos de mantemento, tamén administrámos e dispoñemos dun pobo rehabilitado, Salgueiro, que é propiedade da Xunta de Galicia, e mantemos rutas de sendeirismo, áreas recreativas e miradoiros. Traballo nunca falta.

— As funcións parecen moi variadas... Certo, pois o traballo que afronta o programa Gerês-Xurés Dinámico ten un carácter global ao incluír a dinamización conjunta da reserva da biosfera, para o que dispón dun orzamento total de 2.573.650 de euros para o bienio 2017- 2018.

Lóxicamente, o principal obxectivo é protexer e fortalecer os valores medioambientais da reserva, pero ao mesmo tempo temos que contribuir á promoción do seu desenvolvemento económico e turístico e que se faga de xeito sustentable e facelo mellorando a protección dos espazos naturais. Ademáis, o seu carácter transfronteirizo obriga a cooperar e traballar conxuntamente con todos os organismos responsables da xestión deste espazo natural protexido a ambos os dous lados da fronteira.

— E os resultados?

Os beneficios son evidentes para os destinatarios das acción, visitantes, xestores e, en particular, os habitantes da zona; estamos a mellorar a calidade de vida da poboación, hai un incremento da capacidade de atracción turística, económica e mesmo hai beneficios demográficos, pois a reserva e as sáus actividades contribuen a frear o despobamento do territorio, que é un dos grandes problemas do rural da eurorexión.

Mellorar a sensibilización e o coñecemento do medio entre a poboación local, no resto do país e no mundo son beneficios a ter moi presentes, sen esquecer detalles e cuestiós prácticas como a mellora das condicións de accesibilidade, a sinalización e no ámbito da Administración pública é moi positivo harmonizar os instrumentos de planificación e xestión de ambos os dous lados da “raia”.

— En que traballo teñen participado técnicos e persoal galego e portugués?
En moitos, por exemplo nos censos da fauna, como foi o caso da cabra montesa, que obrigou fazer un traballo de campo con persoal de ambos lados; ou cando facemos o seguimento de águias... as especies que habitan na reserva non sabe de fronteiras!

— Que iniciativas ou accións poden servir para que a sociedade coñeza a tarefa que vostedes desenvolven?
Hai moitas, pero falarei dunha moi con-

creta e didáctica: as excursiós guiadas, a última do 2017 foi o pasado mes de novembro. Trátase dunha actividade que serve para coñecer e ter conciencia dos importantes valores ambientais e etnográficos da reserva, os participantes na convocatoria do pasado novembro viñeron en autocar dende o centro de información do Parque Natural da Baixa Limia, recibiron información impresa e oral. As excursiós que organizamos achegan ao público os diferentes aspectos do patrimonio natural e cultural da reserva e os visitantes sempre van acompañados por monitores que coñecen o medio.

Esta actividade non só é de proveito para os veciños da zona e da área circundante ou para os amantes da natureza en xeral, tamén é moi recomendable para os profesionais que desenvolven a súa actividade en contacto coa natureza e que dependen dela e da súa conservación, desde empresarios e traballadores do setor do turismo ata labregos e gandeiros ■

137 proxectos foron seleccionados na 4.ª convocatoria do programa Iacobus

Tras avaliar as 311 candidaturas presentadas na plataforma ata o día 11 de xaneiro de 2017, a Comisión aprobou 137 candidaturas: 73 Docentes (PDI), 19 Persoal de Administración e Servizos (PAS) e 35 Investigadores de Doutoramento e de Pos-Doutoramento.

Destas 137 candidaturas seleccionadas, 69 foron das universidades portuguesas e 73 das universidades galegas.

As árees de traballo dos 137 beneficiarios desa 4.ª Convocatoria, cuxo período de intercambio decorreu entre o día 1 de febreiro e o día 30 de xuño, foron moitas, destacando as Ciencias da Saúde (Medicina, Farmacia, Química Alimentaria, Veterinaria), as Humanidades (Xeografía, Linguas, Historia e Educación), as Enxeñarías (Civil, Industrial, Electrónica, Física e Química), as Ciencias Económicas e Empresariais (Xestión, Economía, Contabilidade e Marketing), as Ciencias Sociais (Socioloxía e Estudos da Comunicación), as Tecnoloxías da Información

e Comunicación, as Ciencias Ambientais (Bioloxía), os Recursos Naturais (Agricultura, Forestal e Marítima), o Dereito, entre outras (Matemática, Cultura, Belas Artes, Turismo e Deporte).

A 4.ª convocatoria do Programa IACOBUS tivo unha dotación orzamentaria de 150.000€.

A selección dos demandantes foi realizada por unha Comisión de Avaliación presidida polo GNP, AECT, na calidade de entidade xestora do Programa IACOBUS, incluíndo representantes da Fundación CEER, en representación das Universidades da Eurorrexión, da CCDR-N do Norte de Portugal e da Xunta de Galicia. ■

Entidades	PDI		Investigadores		PAS		Total		Total Monetario
	Candidatos	Seleccionados	Candidatos	Seleccionados	Candidatos	Seleccionados	Candidatos	Seleccionados	
U. Coruña	30	13	9	6	4	1	43	20	19.600 €
U. Santiago	24	8	34	23	5	3	63	34	41.000 €
U. Vigo	38	13	11	6	1	0	50	19	22.600 €
U. Porto	13	6	6	5	5	5	24	16	19.600 €
U. Minho	15	8	5	4	3	2	23	14	13.200 €
UTAD	15	3	0	0	0	0	15	3	2.400 €
U. Católica	3	1	1	0	2	1	6	2	1.600 €
IP Porto	32	11	1	1	8	4	41	16	17.400 €
IPVC	15	6	0	0	0	0	15	6	5.600 €
IP Bragança	9	3	0	0	7	3	16	6	5.600 €
IPCA	15	1	0	0	0	0	15	1	800 €
TOTAL	209	73	67	45	35	19	311	137	149.400 €

Aberta a 5ª convocatoria do

A Agrupación Europea de Cooperación Territorial Galicia- Norte de Portugal (GNP, AECT) abrió la 5ª convocatoria do progama Iacobus. A presentación das candidaturas realizouse dende o 23 de outubro ata o 19 de novembro do 2017. As candidaturas foron presentadas na Plataforma Web do IACOBUS . Cun orzamento de 150 mil euros, o IACOBUS financiará estancias efectuadas entre o 1 de febreiro e o 30 de xuño de 2018.

O Programa IACOBUS é un programa de cooperación cultural, científica e pedagóxica que xorde co obxectivo de dar un paso máis na configuración dun auténtico espazo de integración interrexional entre Universidades e institucións de Ensino Superior da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal. O IACOBUS é unha acción promovida pola Comunidade de Traballo Galicia-Norte de Portugal, baseada nas prioridades definidas no PIC - Plano de Investimentos Conxuntos da Eurorrexión e nas estratexias establecidas pola RIS3-T, e que conta co apoio da Unión Europea, sendo finanziado polo Programa INTERREG V-A España-Portugal (POCTEP) 2014-2020.

IACOBUS ten como obxectivo principal fomentar a cooperación e o intercambio entre os recursos humanos das institucións de Ensino Superior da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal, visando o desenvolvemento conxunto de actividades formativas, de investigación e de divulgación, a través dun sistema de intercambio transfronteirizo de profesores, investigadores e persoal administrativo e de servizos, entre as institucións de Ensino Superior da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal que asinaron o "Protocolo de Cooperación Cultural, Científica e Pedagóxica entre as Universidades e as Institucións de Ensino Superior da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal" en Vigo, o día 11 de abril de 2014.

Forman parte do Programa IACOBUS as Universidades da Coruña, Santiago de Compostela, Vigo, Porto, Miño, Trás-os-Montes e Alto Douro e a Católica Portuguesa, ademais dos Institutos Politécnicos do Porto, Braga, Viana do Castelo e Cávado.

Os participantes tiñan que contrato/vínculo de investigación

en vigor durante o período de realización do intercambio, así como estar en condicións de poder traballar no país para o cal solicita a estancia.

A elaboración e presentación das candidaturas efectuouse únicamente a través da plataforma que o Programa IACOBUS dispón na súa páxina Web (iacobus@gnpaect.eu). As candidaturas serán valoradas por unha Comisión de Avaliación da cal forman parte 1 Presidente: designado pola dirección da GNP, AECT e 3 Vogais: Un representante designado polo Director Xeral de Relacións Exteriores da Xunta de Galicia; Un representante designado polo Presidente da Comisión de Coordinación e Desenvolvemento Rexional do Norte de Portugal (CCDR-N) e un representante designado pola Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais (FCEER), en representación da rede de Universidades da Eurorrexión. O Secretariado ficará a cargo da GNP, AECT. As catro convocatorias realizadas os anos lectivos de 2014-2017 contaron cunha gran participación a nivel de candidaturas e de proxectos aprobados. Na 1^a, con 190 candidaturas, foron aprobados 118 proxectos; na 2ª presentáronse a concurso 223 candidaturas, sendo seleccionados 119 proxectos; na 3ª seleccionáronse 130 candidaturas nun total de 203 presentadas; na 4ª convocatoria a GNP, AECT recibiu 311 candidaturas superando as expectativas, aprobando 127 proxectos. Este programa financia os intercambios (de 1 ou 2 semanas para Profesores, 1 semana para PAS e de 1 a 3 meses para Investigadores) realizados de 1 de febreiro a 30 de xuño de 2018 ■

Relações Comerciais Portugal-Galiza

VASCO LEITE, CCDR-N

A ausência de informação estatística relativamente ao valor do comércio interregional entre a região do Norte e a região da Galiza impossibilita que se avalie com exactidão o processo de integração económica entre estas duas regiões ao longo dos últimos anos. O que apenas se conhece, através da informação disponibilizada pelo Instituto Galego de Estatística (IGE), é o comércio internacional de bens entre Portugal e a região da Galiza, ao mesmo tempo que se sabe que o contributo da Região do Norte para as exportações

tem sido sempre superior ao valor das exportações de bens de Portugal para a Galiza.

Apesar destas duas tendências pesadas, a sua evolução tem sido heterogénea ao longo da última década e meia, sendo possível dividir-la em duas fases: a fase anterior à crise financeira internacional de 2009 (pré-crise) e a fase posterior (pós-crise). Entre 2000 e 2008, na fase pré-crise, ocorreu um forte aumento das exportações e das importações, a par de uma redução acentuada do défice comercial de bens entre Portugal e a Galiza. No entanto, o ano de 2009 interrompeu esta evolução, verificando-se uma elevada contracção no comércio internacional de bens entre os dois territórios. Assim, a segunda fase (pós-crise), que ocorreu entre 2010 e 2016,

marcou uma retoma no crescimento das exportações e das importações entre os dois blocos, agravando-se, no entanto, o valor do défice comercial entre Portugal e a Galiza. Em 2016, o último ano disponível, as importações de Portugal de bens oriundos da Galiza atingiram, a preços correntes, o valor de 2.547 milhões de euros, enquanto as exportações de Portugal para a Galiza foram de 1.925 milhões de euros, correspondendo a um saldo comercial

de -622 milhões de euros, um valor que compara com -376 milhões de euros em 2008.

Exportações de bens da Região do Norte para Espanha

FONTE: INSTITUTO NACIONAL DE ESTATÍSTICA (INE)

O crescimento das exportações de Portugal para a Galiza no período pós-crise de 2009, aconteceu num contexto económico de recuperação generalizada do mercado espanhol. Entre 2011 e 2016, as exportações de bens a partir da Região do Norte para Espanha cresceram cerca de 30%, superando claramente a fasquia dos 5.400 milhões de euros, a preços correntes.

Tendo em conta o forte contributo da Região do Norte para o total de exportações de Portugal, a recente sincronia entre o crescimento do mercado da Galiza e de Espanha como destino das exportações nacionais e da Região do Norte, torna credível a hipótese de que se acentuou o processo de integração económica entre os dois blocos regionais ■

Comércio internacional de bens entre Portugal e Galiza

FONTE: INSTITUTO GALEGO DE ESTATÍSTICA (IGE)

totais de Portugal foi de 40,9% em 2016. Quando se compara a amplitude do comércio internacional de bens entre Portugal e Galiza, medido pelo valor das importações e das exportações, a preços correntes, constatam-se duas tendências pesadas: (i) um forte crescimento de ambos os agregados; (ii) a persistência de um défice comercial entre Portugal e a Galiza desde pelo menos o ano de 2000, ou seja, o valor das importações de bens que Portugal compra à Galiza

MOMENTOS CLAVES

2017

XANEIRO | JANEIRO

DÍA
1

- Leixões aumenta sua vantagem sobre os grandes portos galegos.
- Funcionarios e pensionistas galegos arrincan o 2017 con perda de poder adquisitivo.
- A Ruta Xacobeira pechou 2016 con más de 278.000 peregrinos, novo récord de afluencia.
- Marcelo Rebelo de Sousa: «2016 foi o da gestão do imediato, 2017 é para crescer».

DÍA
2

- Os datos indican que a numerosa presenza de turistas portugueses elevou a ocupación hoteleira de Vigo ao 80% a noite de fin de ano.
- Requalificación da praia da Amorosa em Viana lanzada a concurso por mais de 1,1 millones.
- Catro incendios calcinan polo menos 90 hectáreas de monte en Galicia en pleno Nadal.
- No âmbito do primeiro Orçamento Participativo Transfronteiriço (OPT), cerca de 200 cerveirenses e tominenses elegeram o desporto, a acessibilidade e o lazer como os interesses comuns a reforçar neste novo ano.
- A Câmara Municipal de Caminha amplia a Academia de Música para atender o aumento de estudiantes

DÍA
3

- Economia bracarense bate record na redución das falências empresariais.
- Mais Polícia Marítima a patrullhar o Douro.
- A seca deixa os encontros galegos á metade da súa capacidade en pleno inverno.
- 2016 foi un ano de récords de facturación nas lonxas galegas.
- 2016 foi un ano de récords de facturación nas lonxas galegas.
- Dívida do municipio de Viana do Castelo diminuiu 3,2 milhóes de euros en 2016.
- Paredes de Coura: Exportações aumentam 700% e autarquia reclama ligación à A3.
- Os estaleiros de Vigo acaparan a metade dos contratos de España en 2016.
- Santuario de Falperra é patrimonio nacional partilhado por Guimarães e Braga.

DÍA
4

- Navantia e Iberdrola asinan os contratos para a construción de 42 "jackets" do parque eólico mariño East Anglia One.
- A cavalgada de Reis Magos da Eurocidade Valenca-Tui distribuirá mil quilos de doces e durará mais de três horas.
- Famalicão é dos concellos que geran mais riqueza.

Hospital de Braga é o melhor do país.

- Ministro das Finanças admite nacionalización do Novo Banco.
- Mercadona abre centro de inovação em Portugal.

DÍA
5

- Mercadona abre centro de inovação em Portugal.
- Os tres aeroportos galegos colócanse entre os 30 más puntuais de todo o mundo.
- A administração portuguesa compensa con um millón de euros o fechamento da campanha da sardinha.
- Viana do Castelo com duas empresas que poden gerar 550 novos empregos.
- Galicia perde outras 500 explotacións mentres o leite non dá chegado ao prezo de custo.
- Tribunal de Instrucción Criminal manda julgar ex-administradores da Gaianima.
- Exposición nacional de columbofilia regresa ao Minho 30 anos depois.
- Vinte e tres dos trinta maiores concellos galegos inician 2017 sen os orzamentos aprobados.
- Encerra no próximo sábado a exposición "Concurso Artistas do Alto Minho e Galiza 2016".

■ Novo Mercado Municipal de Braga foi apresentado aos comerciantes.

DÍA
6

- Cavalgata dos Reis une Valenca e Tui.
- Os concellos galegos dedican 33 de cada 100 euros a gastos de persoal e 12 a política social.
- Câmara de Caminha com informacións privadas de municipios expostas na Internet.
- Santuario do Bom Jesus recebeu 1.200.000 visitantes em 2016.
- Vila Nova de Famalicão aposta na eficiencia enerxética.
- Galicia crea máis de 4.500 novas sociedades e sitúase a niveis previos á crise.
- Exposición nacional de columbofilia regresa ao Minho 30 anos depois.
- Vinte e tres dos trinta maiores concellos galegos inician 2017 sen os orzamentos aprobados.
- Encerra no próximo sábado a exposición "Concurso Artistas do Alto Minho e Galiza 2016".

DÍA
7

- Galicia perdeu 1.505 compañías innovadoras durante a crise.
- Regiao Norte capture dois novos fornecedores da automoción que criarão 550 empregos
- A empresa viguesa Civis Global se especializa en naves industriais e inicia obras en Portugal.

DÍA
8

- As campás roubadas en Galicia véndense ao peso, a miúdo en Portugal.
- Eixo Atlántico quer ligar Galiza a Lisboa por linha de alta velocidade.
- O Celta de Vigo mantén activo durante 2017 a iniciativa Eurorrexión Celeste e nos partidos de La Liga invita aos rapaces dun equipo de fútbol infantil de Galicia ou do Norte de Portugal.

DÍA
9

- Costa convida indianos no Reino Unido a virem para Portugal no pós-Brexit.
- Fraude em Espanha com cartas de condução portuguesas.
- O agro galego dedicou no último decenio 1.100 millóns de euros a modernizarse.
- Caminha investe 900.000 euros na requalificación da frente ribeirinha.
- La Xunta reactiva o plano para examinar o rendemento dos seus 86.500 traballadores.

DÍA
10

- Cerveira é referência nas exportações da Região Norte.
- Xunta e Fegamp acordan blindar por lei a cooperación local.
- Seixas da Costa, antigo embaixador de Portugal,

DÍA
11

- O CEP reivindica a conexión ferroviaria da euroregião com a UE.
- Ferrovial vai construir uma usina hidreléctrica no Támega para Iberdrola
- Contas aplicará este año o primeiro plano para prevenir a corrupción no setor público.
- Navantia e Windar gañan un cuarto pedido para unha eólica mariña en dous anos.
- Capital galego pasa a controlar a planta de residuos industriais perigosos de Galicia.

DÍA
12

- A reunión bilateral Madrid-Lisboa para falar da central nuclear de Almaraz termina sen acordo. Portugal rexeita a renovación da licenza e reclamará a intervención da UE.
- Investigación no superior coloca Cávado no top do desenvolvemento.
- Peritos de 15 países debatem na UM o uso da mentira na política.

DÍA
13

- Semana Santa de Braga afirma-se como uma das mais emblemáticas da Europa.
- Reganosa gaña un concurso mundial para operar una planta de gas en Malta.
- Galicia activa a prealerta por seca en pleno inverno porque as reservas de auga nos encoros está ao 50%.
- Espanha tentou empurrar para Portugal impacto ambiental de aterro em Almaraz .
- El CGPJ sitúa a Galicia como a undécima comunitade en corrupción, con 20 acusados.

- Pemex pon pegas ao fotel de Navantia.
- As sete cidades galegas xuntas reciben menos fondos do Estado que Zaragoza.
- O secretario xeral de CC OO de Galicia, Xosé Manuel Sánchez Aguión, asume a presidencia do Consello Sindical Interrexional (CSIr) Galicia-Norte de Portugal.

DÍA
14

- Máis de 300 candidaturas preséntanse á IV convocatoria do programa de intercambio académico Iacobus.
- Núñez Feijóo reafirma as súas demandas para o financiamento autonómico ante a vicepresidenta do Goberno central.
- A mellora de calidade dos seus competidores ameaza o “boom” turístico de Galicia.
- A Xunta pon en valor o servizo Eures Galicia-Norte de Portugal como “peza

DÍA
16

- clave” para acadar un mercado de emprego máis accesible.
- A Deputación de Ourense e Melgaço estudan novos proxectos europeos transfronterizos.
- A contratación bate marcas en Galicia, pero con empregos de curta duración.
- Portugal é o 12º país mais tolerante, evoluído e respetoso com a Natureza.
- O noroeste da Península fai piña para reclamar a súa inclusión na rede transeuropea de transporte.
- Presépio de Priscos volta a atrair milhares de portugueses e españóis.
- A Xunta anuncia a creación de alomenos 3.000 empregos públicos perante 2017.
- Um galego a chefiar a PSA de Mangualde.

DÍA
17

- Cimeira Portugal-España em maio procura “fronteira permeábel”.

- A Xunta rexeita por “ilegal” a rebaixa da xornada semanal dos funcionarios de 37'5 a 35 horas.
- Costa garante a patrões que vai “honrar” acordo da TSU
- O regulador luso rexistra a opa de Caixabank sobre o BPI.
- Renfe descarta a mellora no curto prazo da liña A Coruña-Ferrol.
- A comunidade galega perdeu un terzo das granxas de porcos e coellos nunha década.
- Máis de 300 candidaturas preséntanse á IV convocatoria do programa de intercambio académico Iacobus
- Empresarios españoles procuran terreno na Rexión Norte para fábricas.
- El FMI eleva a previsión de crecemento de España ao 2'3%.
- Setor nacional da construcción naval recuperou em 2015 após longa crise.
- O plano português permite converter castelos em hotéis para reabilitá-los.

**DÍA
18**

■ Vila Nova de Cerveira, incluída no plano português que irá converter castelos em hotéis para reabilitá-los.

■ "Ao Norte" abre candidaturas para o prémio de documentário PrimeirOlhar.

■ Rajoy pacta coas comunidades aprobar este ano a financiamento autonómico.

■ Os pesqueiros galegos retoman a actividade en Arxentina cos prezos da pota a niveis históricos.

■ Factura final do rescate das caixas galegas: 13.500 millóns, que por riba non serviu e o banco resultante foi vendido.

**DÍA
19**

■ Braga quer aproveitar saída do Reino Unido da Unión Europea para atrair novas empresas.

■ ONU prevê recuperação "modesta" de 2,7% para 2017.

■ Galicia logra que o novo financiamento teña en conta o custo efectivo da sanidade.

■ Antonio Tajani, novo presidente da Eurocámara.

■ As inmobiliarias da banca aínda teñen máis de 2.000 leiras á venda en toda Galicia.

■ Dastis comprométese a garantir a seguridade do almacén de residuos nucleares para facer fronte ás queixas de Portugal.

■ Autarquias vão mandar na saúde e educación.

■ O regulamento ferroviario elaborado tras Angrois entra en vigor con múltiples dúbidas.

■ O Goberno galego en pleno, co respaldo dos

catro partidos, volve pedir o traspaso da AP-9.

■ Galicia reivindica en Fitur a súa excelencia como referente turístico.

■ As universidades galegas imparten por duplicado 25 dos 108 títulos que ofertan.

■ Empresas de Braga esperan investir 359 millóns e criar 2500 novos empregos até 2020.

■ Vinho verde: Exportación chegou aos 50% das vendas em 2016.

**DÍA
20**

■ Guimarães: Empresa brasileira investe 15 millóns no Avepark e cria 70 empregos.

■ Crise demográfica: en Galicia cada semana unha aldea queda sen residentes.

■ Os bancos toman o control de Pescanova e garanten o futuro da compañía ata 2020.

■ O Goberno deixa en mans de Bruxelas o choque con Portugal pola central de Almaraz.

■ OCDE esperava que a troika tivesse facilitado mais os despedimentos em Portugal.

**DÍA
21**

■ Galicia esixe á UE a supresión do carné por puntos na pesca.

■ Algarve e Norte de Portugal promovidos numa "aposta ganha" em Madrid durante a Fitur.

**DÍA
22**

■ Ano de 2017 promete grande dinâmica para Viana.

■ Porto tornou-se um dos destinos portugueses mais frequentados pelos

españóis para passar um fim de semana de compras.

■ O Agrupamento Europeu de Cooperação Territorial (AECT) do Douro constituiu a cooperativa transfronteiriça Efi-Douro Energy destinada à comercialización de energia eléctrica a 200 municipios de Norte de Portugal e Espanha.

**DÍA
23**

■ O Parlamento Galego reabre a comisión de investigación das caixas de aforros.

■ Secretário de Estado Adjunto e do Comércio de Portugal contactou com realidade artística e comercial de Cerveira.

■ Trinta concellos galegos prevén crecer un 50% en vivendas aínda que están a perder poboación.

■ O proveedor de parabrisas de PSA-Vigo

deriva a mitade da súa producción a Marrocos.

■ Galicia urbanizou en 25 anos un terzo de todo o construído durante milenios.

DÍA
24

■ Polis Kitorak Norte investe 18 milhões em Caminha, Viana e Esposende.

■ José María Costa: «Grande dinâmica económica vai continuar durante este ano».

■ Xunta, primeiro cliente do polo de drons de Rozas cun pedido de sete aparellos por valor de 14 millóns

■ A ministra angoleña explora avances tecnolóxicos en Nueva Pescanova para o setor pesqueiro do su país.

■ Vigo celebra a decisión de Mourinho de non vender o Celta a un "holding" chinés.

■ Braga deu dormida a mais de 400 mil turistas em dois anos.

■ Dívida portuguesa é a segunda maior da Europa.

■ Gasto do Estado com autoestradas aumenta 77%.

DÍA
25

■ Há um cheque de 15.000 milhões para limpar crédito malparado da banca portuguesa.

■ Portugal exigió a Espanha ser ouvido sobre eventual prolongamento de Almaraz.

■ Investimento de 36 milhões melhora acceso ao porto de Viana.

■ Posto de carregamento rápido para carros eléctricos em Valença está pronto a abrir.

■ Rui Rio sobre a economía portuguesa: «Não deve haver no mundo performance tão má».

DÍA
26

■ O Goberno central busca fórmulas para que os concellos non teñan que suspender pagamentos.

■ Galicia e o Norte de Portugal reclaman "autoestradas ferroviarias do século XXI" durante o cumio que reuniu en Vigo representantes do Eixo Atlántico.

■ O novo Airbus A-350 logra un récord de pedidos para a aeronáutica galega.

■ A Axencia Ferroviaria Europea, disposta a participar no proceso xudicial do Alvia.

DÍA
27

■ Multinacional francesa investe 50 millones e espera criar 250 empregos en Viana até 2021.

■ Portugal crea o primeiro biobanco integral. O investigador galego Ignacio Verde comanda esta iniciativa da Universidade da Beira Interior.

DÍA
28

■ As conserveiras galegas marcan un novo récord de producción con 348.000 toneladas.

■ Uma empresa mineira australiana investirá 370 millones no norte de Portugal para extraer o lítio.

■ Braga alinha a estratéxia para a mobilidade urbana até 2025.

DÍA
30

■ Máis de 30.000 vivendas turísticas terán a obliga de se rexistrar na Admnistración galega.

■ La británica Babcock fabricará en serie 60 aeronaves ao ano na súa base luguesa de Rozas.

■ O Museu Nadir Afonso, em Chaves, candidato ao Prémio Mies van der Rohe.

■ Dezaseis milhões para Linha do Minho

■ Guimarães inaugurou primeiro posto de carregamento rápido de carros eléctricos em Portugal.

■ Viagens na TAP mais baratas em Vigo que no Porto.

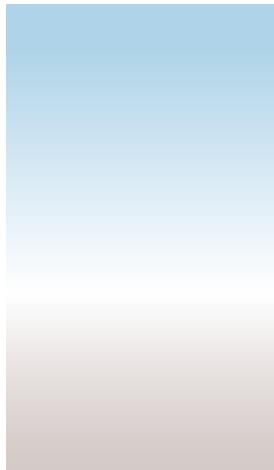
DÍA
31

■ Facenda reclama a 85.000 galegos por non declarar novos inmobleis.

■ Galicia copa o 9% da obra pública en España.

■ "Jarras do Amor" e "Chávenas azulejadas" enriquecen Namorar Portugal.

■ AEP e empresas portuguesas vão a Dubai à procura de negócios no setor da saúde.

DÍA
29

■ WestSea espera faturar 80 milhões e chegar aos 400 trabalhadores até 2018.

■ TAP voa más barato de Vigo do que do Porto.

■ Portugal aproveita a súa proximidade á automoción galega para conseguir que a mega-fábrica de Tesla constrúase na Rexión Norte.

■ Grandes empresas projetam "Namorar Portugal" no mundo.

■ Porto de Leixões fechou 2016 com quebra de 2'72% nas mercadorias.

■ Descubertas preto de 6.000 piscinas en Galicia que non estaban declaradas.

FEBREIRO | FEVEREIRO

DÍA
1

- A Xunta presidirá ata 2020 o comité directivo do Servizo Eures Galicia-Norte de Portugal de impulso ao emprego transfronteirizo.
- Fomento atrasa a chegada do AVE a Galicia ata finais de 2019.
- Braga eleita Capital Europeia do Desporto.
- O valor catastral urbano subiu un 16 % en Galicia desde que estoupou a crise económica.
- Primeiro-ministro elogia parcería tecnológica pioneira entre os TUB e a Bosch.
- Ana Botín promete que Banco Santander continuará a investir e a crescer em Portugal.
- Pescanova obriga á banca portuguesa a negociar o resgate da macroplanta de rodaballo.
- Rematada a ampliación do maior complexo hidroeléctrico galego, que abastecerá a 320.000 fogares.
- O Centro de Inovação e Logística de Valença (CILV) está pronto a funcionar a partir deste mês.

- Núñez Feijoo admite “enganos” no AVE gallego.
- Lampreia do Rio Minho movimenta seis milhões de euros em seis municipios do Vale do Minho.
- Feijoo cre que Galicia non pode competir con Portugal en salarios, mais si en I+D+i.
- Maior fábrica de calzado em Portugal é em Barcelos, emprega 1400 e procura mais 50.
- Galicia súmase á nova etapa da política europea

de crecimiento azul, que promove o desenvolvimento sustentable do sector marítimo.

- Mais de 600 explotacións lácteas pecharon en Galicia en 2016.
- 28 eventos desportivos, em 19 modalidades, lançan o programa transfronteiriço da Eurocidade do Desporto 2017.

DÍA
3

- O norte de Portugal ofrece isenções fiscais para atrair más industrias.
- En seis anos, más de medio millón de estrangeiros obtiveram a nacionalidade portuguesa.
- A Eurocidade Viana-Tui ofrece un programa de actividades deportivas na única axencia deportiva transfronteiriça da UE.
- A eurocidade Chaves-Verín proxecta revalorizar o Támega como eixo vertebrador territorial.
- O agro galego reclama medidas urgentes contra a praga da pataca.
- Viana isenta de impostos quatro empresas que vão crear 1.200 empregos.
- A Asociación Portuguesa de Professores de Galiza solicitou ao departamento de Educación da Xunta

DÍA
2

- Abertas as inscrições para a III Taça Ibérica de Trail a decorrer en Vila Nova de Cerveira, no dia 6 de maio.
- Turismo de Porto e Norte promove aromas e sabores en feira ibérica.

a contratação de especialistas de língua portuguesa para o ensino secundário.

DÍA
4

- Conferéncia em Feces sobre gerenciamento de água em áreas transfronteiriças.
- Os pontevedreses son os galegos co ingreso medio mensual máis baixo.
- A construción se desplomou un 80% en Galicia durante os últimos dez anos.
- Portugal conxela a expansión do eucalipto ata 2030 e prevé incrementar os carballos ata un 40%.

DÍA
5

- Dia da Galiza em Braga reforça laços históricos da rexión galego-portuguesa.
- Sindicatos de automoción reclaman á Xunta medidas ante a deslocalización de empresas a Portugal.
- Galicia presenta un primeiro borrador para o novo enfoque de cooperación ao desenvolvimento.
- Portugal inicia seu primeiro parque eólico “offshore” a apenas 60 quilômetros da Galiza.
- Operadores turísticos da Galiza visitam a região do Tamega e Sousa.
- Marques Mendes: Venda do Novo Banco vai ser “tipo TAP”.
- Regulador español multa EDP em 900.000 euros.
- PSA acelera na fabricación do K9 para presentar as primeiras unidades despois do verán.

■ Porto e Gaia com mais seis quilómetros de metro.

DÍA
6

- Praga que está a matar a batata galega não foi detectada en Portugal
- A decisión de Portugal de vetar as novas plantacións de eucalipto até 2030 abre o debate en Galicia sobre a posibilidade de facer o mesmo.

DÍA
7

- Portugal reforça o Camiño de Santiago luso com mais promoción e sinalización.
- Novo modelo de gestão tripartida do Parque Nacional da Peneda-Gerês.
- Sector têxtil de Famalicão “está bem e recomenda-se”, diz Paulo Cunha, presidente da cámara local.
- Portugal promove um “mega-polígono” entre Valença e Cerveira para atrair más industria.

DÍA
8

■ Monção e Salvaterra do Miño querem pesca da lampreia a comezar mais cedo.

■ Governo anuncia novas estradas para zonas industriais de Coura, Viana, Guimarães e Famalicão.

■ Grupo alemán abre centro de engenharia en Ponte de Lima.

■ PP y PSOE pactan os criterios que defenderá Galicia no novo financiamento autonómico.

■ O presidente do Porto acusa a TAP de falta de transparéncia para favorecer o Peinador com sua política tarifária.

■ Novo modelo de gestão tripartida do Parque Nacional da Peneda-Gerês.

■ Celorico de Basto se presenta en Ourense como “Capital das Camélidas”.

■ Governo anuncia 18,4 millhões para ligar AvePark em Guimarães à autoestrada.

■ Asaltan con metralletas unha xoiería en Ponte de Lima, despois cruzan a raia para se refuxiar en Galicia e dous días despois queiman en Tomiño os coches utilizados no roubo.

■ Braga quer posicionar-se como ‘hub’ de innovación social.

■ A TAP consolida a sua linha Vigo-Lisboa e nega um tratamento desigual a Porto.

■ Praga que está a matar a batata galega não foi detectada en Portugal

DÍA
9

■ A Coruña acolle a Conferencia de Ciudades do Arco Atlántico, onde se celebrará o debate “Desafíos atlánticos na véspera do Brexit”.

■ Portugal investirá máis de 110 millóns de euros en polígonos próximos a Galicia.

■ AIMinho celebra 40 anos de luta pela libre iniciativa empresarial.

100 | GALICIA-NORTE DE PORTUGAL

■ O alcalde da Coruña subliña que os actos da Conferencia de Cidades do Arco Atlántico tiveron eco na Península e tamén no resto de Europa.

■ Ponte de Lima promove a primeira Feira da Educação, Ciéncia e Tecnología.

DÍA
10

■ A liña da TAP Lisboa-Vigo enfriá aínda máis as relación Vigo-Oporto.

■ O porto de Leixões, escolhido «Edificio do Ano» en un concurso internacional.

■ Um total de 23 empresas de automóveis foram instaladas em Portugal en trés anos.

■ Galicia xa non ten dous zonas en crise demográfica senón tres, pois o eixo da costa atlántica se suma ás zonas centro e de alta montaña.

■ Feijoo vixiará as regras de competencia fronte á fuga de empresas a Portugal.

■ Governo luso anuncia novas estradas para zonas industriais de Coura, Viana, Guimarães e Famalicão.

DÍA
11

■ A autora portuguesa Hélia Correia, nomeada Escritora Galega Universal 2017.

■ A piscifactoría de Mira (Pescanova) busca socios para garantir a produción e reducir as quitas da déveda.

■ Fundos da Unión Europea non chegam à maioria das empresas.

■ O Foro Económico propón que a Xunta asuma a xestión dos concellos de alta montaña para combater a despoboación.

■ Verín foi designado sede da Ruta Térmal da Eurorrexión

DÍA
12

■ O Camiño Portugués terá máis seguridade vial.

■ Cen millóns de euros están en xogo na guerra polo pagamento de plusvalías nos concellos.

■ Viana do Castelo aposta na valorización do Camiño Portugués da Costa.

■ Portugal apresenta 30 candidaturas de 1,2 mil millones a fondos europeus.

DÍA
13

■ Banco de Portugal é dos poucos que mantiveram pessoal desde a creación do euro.

■ A iniciativa Convergências Portugal-Galiza decorre este mês em Braga.

■ Os propietarios de vivendas turísticas se rebelan contra o control da Xunta.

■ Investimento superior a 5 millones melhora qualidade

de vida en Fão, em Espo-sende.

■ A Universidade do Minho e o Conservatorio Superior de Vigo reúnem 100 músicos e 150 cantores para interpretar a "Ressurreição" de Mahler en beneficio da Caritas.

DÍA
14

■ A Universidade de Vigo colabora con entidades de Francia e Portugal no deseño dun sistema de vixiancia e de loita contra os incendios forestais vía satélite e dotado con dróns.

■ Viana do Castelo: a multiculturalidade é o tema central dos "Contornos da Palavra".

■ Guimarães, Braga, Barcelos e Ponte de Lima em destaque numa das maiores revistas de viagens do Brasil.

■ Confraría quer fazer do Galo de Barcelos uma referencia gastronómica.

■ Braga promove integración lingüística e cultural de migrantes e refugiados.

■ O Goberno central veta no Congreso a lei galega sobre as preferentes.

■ Ministro da Economía de Portugal considera que o Porto "merece todos os aplausos".

DÍA
15

■ PSA pon Vigo como modelo da súa alianza con Opel.

■ RTP quer fechar delegaciones no Minho.

■ Os alcaldes galegos esixen maior frecuencia na revisión dos valores catastrais.

■ Empresa de Braga entre as 15 mais inovadoras da biotecnología mundial.

■ A alcadesa de Lugo reclama o AVE e a mellora das comunicacions no eixo interior Galicia-Norte de Portugal (Lugo-Ourense-Braga) na asemblea de Eixo Atlántico.

■ Guimarães reabilita edificios no centro histórico para atrair investigadores, artistas e criativos.

■ Eixo Atlántico aprobou por unanimidade um voto de protesto contra o encerramento das delegaciones da RTP e RDP en Viana do Castelo e Braga.

DÍA
16

■ Un error nunha firma deixa no ar unha inversión de sete millóns en Galicia e Portugal.

■ Viana instala incubadora tecnolóxica.

■ Sindicatos portugueses defenden o traballo dos alcaldes do Norte para atraer investidos e empresas galegas.

■ A UVigo percorre a Ruta do Contrabando que conectou Ourense con Portugal.

■ Alto Minho e Galiza lutam por desbloqueamento de candidatura de 7,5 millones de euros.

■ O consumo de carburantes en Galicia rexistra o maior incremento en nove anos.

■ O setor do metal galego ten superado o efecto negativo de Portugal.

DÍA
17

■ Os sindicatos portugueses dizem que as deslocalizaciones das empresas galegas procuran salarios baixos.

■ Finsa investirá 100 millóns de euros na renovación das súas fábricas galegas.

■ Eixo Atlántico homenagea Jacques Delors em Braga.

■ A facturación no setor metalúrxico galego medrou un 1,8% en 2016.

■ Deputación de Pontevedra e alcaldes das dúas riveiras do baixo Miño reivindican o investimento de máis fondos da Unión Europea no territorio transfronteirizo.

DÍA
18

■ Portugal é já o quinto maior fornecedor de calzado da China.

■ Facenda revisará o "catastrozo" no rural galego.

■ En Galicia disparouse a matriculación de coches nun 26%.

■ José M. Fernandes lança guía europeu que reforça proximidade ao Minho.

■ "Imaxina un territorio: unha xeografía da mirada", exposición fotográfica hispano-portuguesa, en Salamanca, que racha ca fronteira entre Castela-León e Norte de Portugal

DÍA
19

■ A Xunta, a prol dun novo plano de cooperación con Portugal en materia de emergencias e riscos transfronteirizos.

■ A eurocidade Tui-Valença estuda a mellor figura para dotarse de personalidade xurídica.

■ Municipios prometem uniformizar a sinalética do Caminho Portugués da Costa.

■ Galicia necesita ampliar plantillas das FSE con mil policías nacionais e gardas civís.

■ Autarcas do Alto Minho e Galiza ponderan recorrer a Bruxelas se não for desbloqueada candidatura de 7,5ME.

■ Os sindicatos portugueses atribuem "offshoring" a salarios baixos e não a uma terra industrial barata.

DÍA
20

■ O mercado de traballo na eurorexión Galicia-Norte de Portugal, a debate en Vigo.

■ A economía de Portugal cresceu 1,4% em 2016.

■ A guerra de fusiones entre os xigantes do motor chega á automoción galega.

■ A Xunta impulsará intercambios náuticos entre os portos do sur de Galicia e o norte de Portugal.

■ TAP derruba a crítica portuguesa: aposte em Vigo, mas también cresce em Sá Carneiro.

■ Galicia bate o seu récord de exportacións e supera por primeira vez os 20.000 millones.

■ Portugueses e españoles debaten desafios e oportunidades do Programa ERASMUS.

■ A Xunta analiza se a fuga de empresas a Portugal respecta as reglas da competencia.

DÍA
21

■ Portugal e Galiza unem-se pela cultura.

■ Preocupación en Vigo pola sobrecapacidade de PSA coa compra da consrtutora Opel.

■ Almaraz: Portugal vai retirar a queixa contra España presentada à Comisión Europea.

■ A Xunta prepara un plano para fomentar o galego entre a mocidade porque hai "carencias".

■ Nas cidades gallegas tamén está a baixar drásticamente a poboación infantil.

■ Portugal reforça as atracções das ofertas de transporte marítimo do Porto com um investimento de 430 millóns en Leixões, com o objetivo de ser a referencia no noroeste da Península.

DÍA
22

- A comunidade portuaria galega urxe unha estratexia á Xunta e ao Goberno central ante a "ofensiva" e o éxito comercial dos portos lusos.
- Valença projeta um grande centro industrial de 140 hectáreas para

fortalecer a capacidade de oferta de terrenos industriais.

- Energias de Portugal investe 3,3 milhóes de euros em Braga.
- O naval galego ten recuperados 2.200 empregos en catro anos.
- Castelo de Paiva recibiu visita de operadores turísticos da Galiza.

■ Os fogares galegos sen menores xa son o 80% e en case un de cada catro só hai xubilados.

- O Parlamento Galego rexista por terceira vez a comisión de investigación do sinistro ferroviario de Angrois.

DÍA
23

■ As organizacións de produtores de Vigo, Marín e A Guarda incluirán pesqueiros lusos.

■ O naval volve ás rúas de Ferrol e denuncia o crac económico de Navantia.

■ Astronauta partilha fotografía do Porto visto do espazo.

■ En Viana do Castelo ofertan un Camiño de Santiago por etapas sabatinas ata o 25 de xullo.

■ A Xunta señalizará o Camiño Portugués.

■ As sete cidades galegas terán novas residencias de maiores antes do 2020.

■ Turistas continuam a preferir Cerveira como destino turístico.

■ Leixoes acepta sen problema nengún os contenedores que se están a desviar en Vigo.

■ O conselleiro de Cultura de Galiza participou numa mesa redonda con o ministro da Educação portugués na terceira Semana Cultural Convergencia Portugal-Galiza, em Braga.

DÍA
26

■ En 2016 Galicia sumou 31.700 defunciones, a cifra máis alta desde 1980.

■ Galicia, entre as rexións menos competitivas da UE.

■ O 80% dos concellos galegos xa ingresan máis por impuestos que antes da crise.

DÍA
27

■ Sete de cada dez galegos din estar satisfechos coa sanidade pública.

■ Tui acollerá a VI BTT Eurocidade, na que se esperan mil participantes.

■ Enzima estudiada na UMinho é usada nas padarias de todo o mundo.

DÍA
28

■ Caminha: Ferry boat suspenso para renovar certificado de navegabilidade

■ O Camiño Portugués pola costa queda sen ferry.

■ Carlos Tavares, primeiro executivo da PSA Vigo, pressiona Lisboa para realizar mudanças e melhorias na linha férrea para a Galiza.

DÍA
24

■ Galicia sofre unha redución do 78% dos fondos destinados en España ao equilibrio interrexional.

■ O aumento de poboación maior provoca que en Galicia xa sumen más as mortes por caídas que por accidentes de tráfico.

■ Jovens cerveirenses e espanhóis partilham paixão pela dança.

■ A AP-9 suma 8,2 millóns de vehículos en 2016, o mesmo tráfico que en 2004.

■ A Xunta celebra o desbloqueo orzamentario dos tramos do AVE e subliña que vixiará o seu cumprimento.

■ Alberto Núñez Feijóo aceita convite de Rui Moreira para visita oficial ao Porto.

DÍA
25

■ A Eurorrexión Galicia -Norte de Portugal participará nun proxecto de mellora dos servizos públicos

■ A Eurocámara esixe á Comisión Europea unha investigación en profundidade sobre o sinistro ferroviario de Angrois.

MARZO | MARÇO

DÍA
1

- Lampreia e Alvarinho dinamizam economía e turismo em Monção.
- Galicia é a comunidade de onde más medrou a recaudación por herdanças durante a crise
- Porto capture trânsito de mercadorias na Galiza pela greve de estiva.

DÍA
2

- O Norte de Portugal abriu a maior reserva de lítio na Europa.
- Bracarenses “satisfieitos” com aumento da via ciclável.
- Díaz Mouteira destaca a aposta da Xunta pola cooperación transfronteriza na presentación dunha campaña turística da localidade portuguesa de Esposende.

DÍA
3

- Técnicos de España e Portugal supervisarán cada tres meses os avances na liña ferroviaria Vigo-Porto.
- Feijóo destaca o crecemento da economía, convencido de que se “manterá o superará” o 2,5% en 2017.
- Galiza e Trás-os-Montes partilham Entrudo milenar único.

- Ponte de Lima valoriza territorio con Centro de Interpretación.
- Portugal, España e EE UU proxectan a primeira Plataforma Eólica Fluctuante.

DÍA
4

- O emprendimento vive na comunidade galega un bum con más de 60.000 altas.
- O clúster galego da automoción cumpre duas

décadas como dinamizador do setor.

- Trinta viveiros de Galicia e Norte de Portugal amosarán as novedades do setor na XIV Mostra de Cultivos do Baixo Miño.
- Ponte de Lima, uma das vilas mais antigas de Portugal faz hoje 892 anos.
- Alcalde de Viana: «A a fronteira luso-española deve estar isenta de portagens».

DÍA
5

- Galicia, Ionxe das rexións europeas cunha economía competitiva.
- A Xunta vixía o cumplimento da normativa sobre axudas de Estado no Portugal.
- Pescanova reclama 40,7 millóns á banca lusa pola bancarrota da piscifactoría de Mira.
- Governo portugués lança novo programa de formación profesional para chegar a 600 mil adultos.
- Celtinga juntou cerca de 500 atletas em Arcos de Valdevez.

DÍA
6

- Os galegos residentes nas ciudades son os más disgustados coa situación política.
- Ence pode manter a planta de biomasa en Pontevedra ata 2020.
- Venda do Novo Banco à Lone Star já só espera pela decisión do BCE.

■ A Globalvia é reforçada em Portugal com a compra da rodovia Transmontana.

DÍA 7

■ O Parlamento Galego reclama por unanimidade a transferencia a Galicia da xestión da AP-9.

■ Homens de negócios do Alto Minho negam irregularidades na atracción de investimentos.

■ Governo luso aposta na industria das energias renovábeis oceânicas.

DÍA 8

■ INL entra na revolución da internet das “nano coisas”.

■ A Xunta defende en Bruxelas que a futura Política Agrícola Común contribúa á creación de emprego no rural.

■ Cecotran disporá de 2,3 millóns para impulsar a internacionalización de pymes galegas e lusas.

DÍA 9

■ As fábricas viguesas, na “pole position” para proveer a Opel trala fusión con PSA.

■ Aquarte, uma mirada galaico-portuguesa sobre o río Miño 2017.

■ Investigación determinará se unha interferencia entre balizas influiu no accidente ferroviario do Porriño.

■ Famalicão crial Campus do Ensino Profissional e Artístico.

■ Segundo o Centro Oceanográfico, 15 anos despois xa se pode concluir que o litoral se ten recuperado da catástrofe do “Prestige”.

■ Universidades do Porto e de Vigo captan mais de 10 milhóes de euros.

DÍA 10

■ O presidente da Xunta recoñece que Portugal

“conta” como un grande competidor industrial

■ Os empresarios de Vigo e Pontevedra cuestionan o futuro da Confederación de Empresarios de Galicia (CEG)

■ Municipios do Alto Minho querem reprogramación do Portugal 2020 virada para investimento público.

■ Vila Real e Santiago de Compostela preparam proposta conjunta para creación de um programa de intercâmbios escolares.

■ Maior evento de drones do país coloca Braga no radar da tecnologia.

■ Porto planeja redesenhar seu aeroporto para mais de 11 milhóes de passageiros.

DÍA 11

■ A Xunta promove unha lei que facilite investir en Galicia para frear a deslocalización industrial ao Norte de Portugal.

■ António Costa disse em Vinhais que a clasificación

da cidade do Porto como melhor destino europeu é um motivo de orgullo.

■ A Xunta impón medidas en 47 concellos para evitar a extensión da praga da pataca.

DÍA 12

■ Os concellos galegos aproban un 70% menos de licenzas urbanísticas que no 2007, un ano antes do estoupiido da crise.

■ Pintura mural com 500 anos descuberta en capela de Ribeira de Pena, no distrito de Vila Real.

■ O mercado laboral é máis competitivo en Galicia que no Norte de Portugal.

■ O norte de Portugal reduciu case a metade a brecha económica con Galicia en só tres anos.

■ Vigo e Santiago, únicas ciudades galegas que reducen o custo dos servizos básicos.

DÍA 13

■ Turismo criou quase um terço de todos os postos de trabalho criados em Portugal.

■ Presidente da CEVAL defende legitimidade do investimento feito no Alto Minho.

■ Casi 500 empresas consolidan o textil como grande motor das exportacións de Galicia.

■ Os narcos galegos levan 30 anos no liderado na importación de cocaína para Europa.

■ Feira Transfronteiriça em Freixo fortalece relações con Espanha.

DÍA
14

■ Fórum Económico Mundial elige português Rodrigo Tavares como Jovem Líder Global.

■ A automoción crea nun ano 750 empregos na Galicia e mantén o liderado exportador.

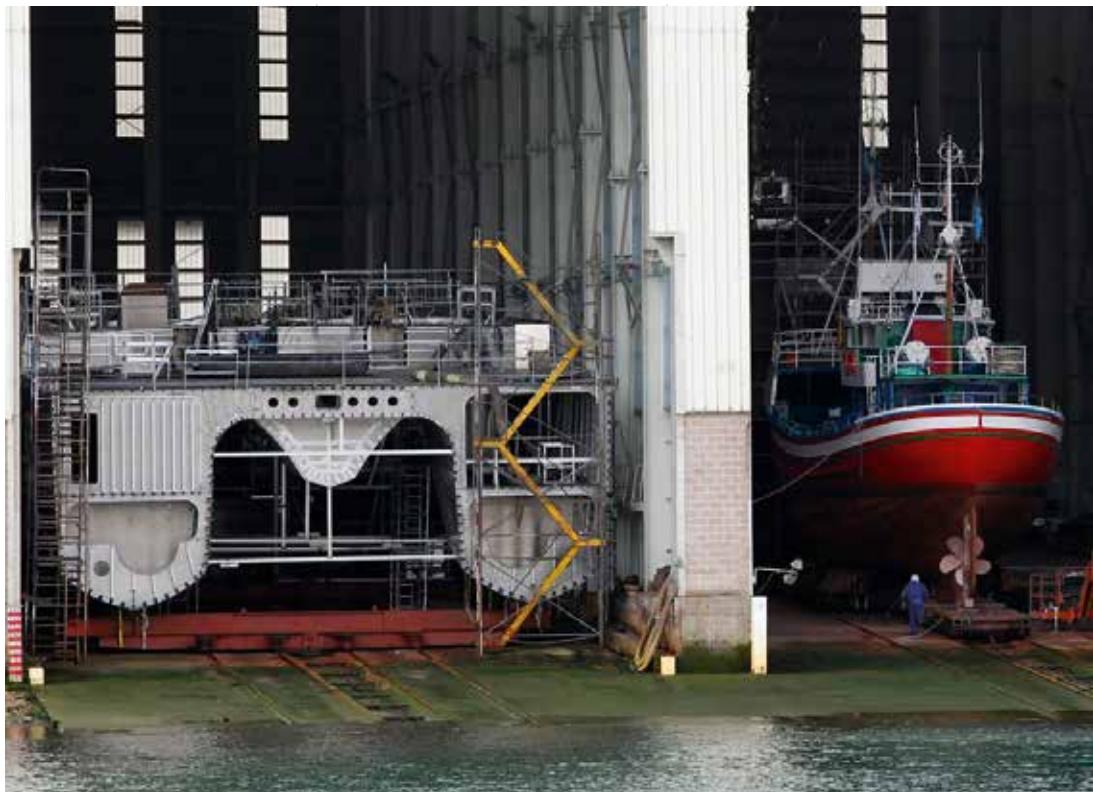
■ O PIB galego superará en 2018 os 60.000 millóns.

■ Dona da Zara compra 1.500 millóns/ano a fornecedores portugueses.

■ Eletrificación do troço ferroviario Viana-Valença orçada em 23 milhóns.

■ A roupa reciclada une a Inditex, o MIT e as universidades galegas.

■ Portugal colocou 1.250 millóns a juros mais baixos.

DÍA
15

■ Inditex pulveriza o seu récord cun beneficio de 3.157 millóns de euros no 2016.

■ Armadores de Vigo aspiran construir unha decena de barcos por 100 millóns.

■ Cursos de Química da UMinho inovam setores do téxtil e do calzado.

■ A lingua galega ampliará a súa expansión no Bierzo e Sanabria.

■ O brexit ameaza aos motores da exportación galega.

■ Braga espera 200.000 pessoas para o Rali de Portugal.

DÍA
16

■ Barcelos prepara candidatura a cidade criativa da UNESCO.

■ La promoción da eurociudad Tui-Valença chega ata a Bolsa de Turismo de Lisboa.

■ Autarcas e empresarios reclamam prolongamento da autoestrada A28 até Valença.

■ Só catro das 13 investigacións abertas pola crise das caixas galegas seguen activas.

■ Galicia aforrárá 112,5 millóns en intereses froito do control do déficit, segundo Feijoo.

■ A RAG enfróntase sen candidatura de consenso ó pleno para a presidencia.

■ O turismo comercial é um dos grandes ativos do norte de Portugal.

■ A Eurorexión Galicia-Norte de Portugal (AECT) continuará fomentando a cooperación de proximidade en 2017.

DÍA
17

■ A industria é o único setor que rexistra subas salariais nos últimos tres anos en Galicia.

■ UMinho capta 15 a 20 por cento do financiamento da UE à Ciéncia.

■ Guimarães investe mais de 20 millóns para melhora a mobilidade.

■ PSA abre en Vigo un dos nove centros de distribución de recambios de España.

■ Asociación Comercial de Braga abre linha de 1,1 millón de euros para capacitar empresas da região.

■ O Foro Económico alerta de que polo de agora rematou o crecemento.

■ A naviera Hapag-Lloyd deixa Vigo e marcha a Lisboa polo conflito da estiba.

DÍA
18

■ A venda de vivendas só medra na metade dos concellos galegos.

■ O Noroeste, a Euroregión e Área de Vigo, un tridente necesitado dunha estratexia conxunta.

■ Portugal aproveita o auge do PSA para impulsar os investimentos na Regiao Norte.

DÍA
19

■ O Camiño Portugués xa é o segundo itinerario xacobeo más transitado.

■ Esposende recebe conferéncia ibérica de empreendedorismo.

■ O Camiño Portugués eixo da promoción da Eurocidade Tui-Vallenca na BTL de Lisboa.

■ Facenda apercibe a un milleiro de galegos polo aluguer vía internet de vivendas sen declarar.

■ Renfe xestionou máis de 1.800 consultas poas secuelas psicolóxicas de Angrois.

■ O agro crea en Galicia unha media de 25 empregos desde hai dous anos.

DÍA
21

■ Braga vai abrir centro para vítimas de violencia.

■ Guimarães planta 15 mil árbores autóctones.

■ CEO participará en dous proxectos para fomentar a internacionalización.

■ Tui convocará aos concellos fronteirizos para crear unha plataforma a prol da modernización do tren.

DÍA
20

■ Os propietarios de 3.000 fincas terán que arrancar as patacas áinda que no teñan a polilla.

■ En Galicia hai catro mil menores en risco protexidos pola Xunta.

DÍA
22

- Novas titulacións nas universidades galegas: Moda e Criminoloxía, entre outras.
- Centro comercial de Braga, nomeado para os Óscars do Imobiliário.
- Freire ultima a firma para a construción doutro buque oceanográfico, que será o séptimo que sae do astelero vigués.

■ A serie "Vidago Palace" foi apresentada em Lisboa, a primeira coproducción da TVG e Radio Televisión Portuguesa.

■ Empresarios de Viana ofrecem 3.500 árvores à autarquia para revitalizar floresta.

■ ALMinho marcou presenza no III Encontro de Redes de Información Europeia.

DÍA
24

■ Galicia aspira a recibir 6 millóns de turistas no 2020.

■ A biotecnología suma 1.200 empregos en Galicia e xera 250 millóns de euros de retorno.

■ Eixo Atlántico dá a conhecer o Norte de Portugal e Galiza a crianças.

■ Expourense promociona viños e aceites na 50 Feira do Agro de Braga.

DÍA
25

■ Câmara de Vila Verde anuncia 500 novos postos de trabalho.

■ Os concellos plantexan crear un rexistro de casas inacabadas e fazer un estudo das causas do abandono.

DÍA
26

■ Primeiro Alfa Pendular renovado estreou-se com viagem Santa Apolónia-Braga.

■ Doze milhóes de pessoas viajaron no Elevador do Bom Jesus.

■ As familias galegas gastan o 16% dos seus in-

DÍA
23

■ Rui Rio em Braga: «É tempo de falar de regionalización».

■ Os exportadores de pataca galega facturaron máis de dez millóns de euros a pesares da redución de kilos vendidos.

■ Portugal criará a Federación dos Caminhos de Santiago para unificar os criterios.

■ A Xunta anuncia un investimento de 230 millóns de euros para manter poboación no rural.

■ Accenture abre centro tecnológico em Braga e vai criar 100 empregos na área das engenharias.

■ Universidade do Porto investe 45 millóns em obras.

gresos en pagar a electricidade, o gasóleo e o butano.

■ Vigo pon en marcha o Clúster da Náutica.

■ Inma López Silva e Valter Hugo Mãe, protagonistas da nova sesión das conversas Nortear.

DÍA
27

■ Galicia lidera o setor da madeira a pesar da desorganizada explotación do monte.

■ Novo Parque de Exposições de Braga (PEB) vai colocar Braga no radar dos grandes eventos.

■ Comissões: Bancos ganham mais de cinco milhões de euros por dia.

■ TAP transportou duas mil persoas por dia entre Lisboa e Porto em 2016.

■ Cúmprense 25 anos do inicio dos grandes proxectos na Eurorexión.

■ O grupo português MDS Group junta-se á Fundación Inade.

■ Conde din que a competencia portuguesa ofrece a Galicia a oportunidade de apostar polo I+D+i.

DÍA
28

■ Banca descontente com condições da venda do Novo Banco.

■ A reforma laboral do Goberno agrava a crise demográfica en Galicia.

■ A Rexión Norte intensifica a campaña para captar proveedores xa instalados na comarca de Vigo.

■ Famalicão é Business Friendly, diz embaixador alemão.

DÍA
29

■ A Fundación Amancio Ortega (A Coruña) dona 320 millóns para renovar equipos oncolóxicos.

■ O ourensán José Manuel Baltar preside o cumio de gobernos provinciais, en Bruxelas.

■ Ponte escrita luso-galai-ca, em Chaves.

■ Víctor Freixanes, elixido novo presidente da Real Academia Galega.

como persoal fixo a 13.143 interinos ao longo dos tres vinte e un anos.

■ Madrid provoca as protestas dos armadores de arrastre galegos ao proponer que cedan gallo a Portugal.

■ Juan Lloves releva a Luciano Martínez como presidente do Clúster do Automóvil.

■ Galicia prohíbe as mutilacións estéticas das mascostas e a utilización de animais salvaxes nos circos.

■ No 2016 o PIB por habitante de Galicia é 2.612 euros inferior á media española.

■ Municípios do Norte captan más 22 milhones con acelerador de investimento.

DÍA
31

■ España e Portugal ultiman a elección do deseño máis axeitado para a auto-pista eléctrica que partirá de Galicia.

■ Música é o mote para debater no III Encontro Minho-Galiza.

■ Ryanair considera compatibles Lavacolla e Oporto con Peinador.

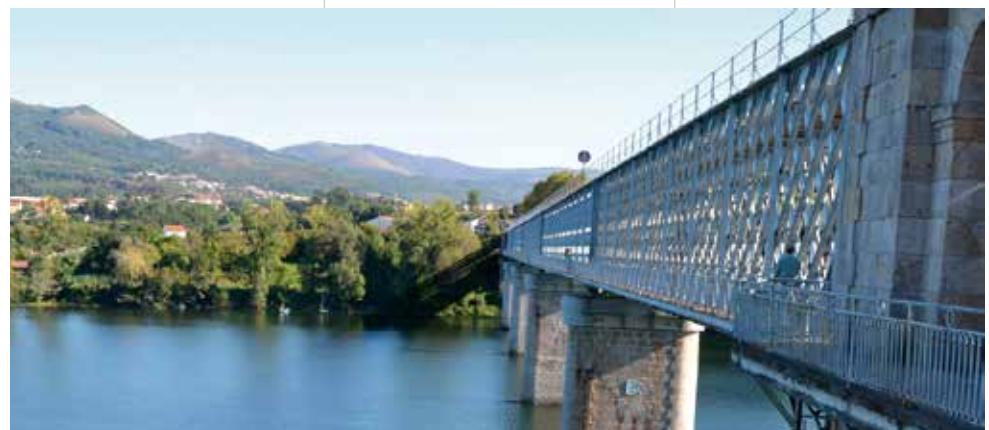
■ Eurocidade Chaves-Vérin: António Cabeleira apresenta estratéxia para conversão dos municipios termais do Eixo Atlántico em destinos bio saudábeis.

■ Mil escolares de Tui e Valença participan nun simbólico "abrazo" ao río Miño.

■ A Xunta combatirá a fuga de empresas industriais a Portugal cunha lei específica.

DÍA
30

■ As administracións públicas galegas contratarán

ABRIL | ABRIL

DÍA
1

- España e Portugal son os países socios da UE con menos investimentos públicos.
- Galicia perdeu máis dun milleiro de granxas leiteiras desde que a UE anulou as cotas.
- A Administración central recorta os investimentos en Galicia, que por primeira vez quedan por debaixo dos 1.300 millóns de euros.
- O conflito provocado pola reforma gubernamental da estiba prexudica o tráfico do porto de Vigo.

DÍA
2

- Os produtores deixan de ter a obriga de identificar no etiquetado a orixe galega do leite.
- A AP-9 superou no 2016 os 20.000 coches/día por primeira vez desde 2011.

DÍA
4

- Galicia inviste no exterior once veces máis capital que o que recibe doutros territorios.
- Preto do 50% dos nenos galegos din non vivir ben.

DÍA
5

- António Costa: «Porto é motivo de orgullo».
- Medra a brecha económica entre a poboación da franxa do litoral atlántico e a residente no resto do país galego.
- A xeneración mellor preparada de Galicia reivindica o seu sitio no mercado laboral.
- «A piscina mais bonita da Europa» está em Vila Nova de Gaia, no The Yeatman Porto, de acordo com especialistas em turismo.

DÍA
6

- Eurorexión Galiza-Norte de Portugal (AECT) promove 152 ofertas de emprego no setor TIC.
- A comunidade galega reclama un plano para eliminar os puntos negros nas estradas.

DÍA
7

- Vigo aspira a se converter na capital dos viños atlánticos de Galicia.
- Tres mil persoas traballan na prevención de incendios en Galicia.
- O Goberno central din que creará un observatorio dos ríos galegos para tentar protexelos.
- O Eixo Atlántico reclama culminar conexións ferroviarias no traxecto A Coruña-Lisboa.

DÍA
8

- A porcetaxe do aumento da recadación por IVA en Galicia dobla o incremento medio do resto de España.

- A SEPI confía que o contrato das corbetas para Arabia se firme nos vindeiros meses trala solución acadada para o financiamento.

- O aeroporto Sá Carneiro move en só catro meses os pasaxeiros que pasan por Lavacolla en un ano.

- A entidade lusa Caminhos de Santiago aspira a dinamizar o turismo no Norte de Portugal.

- PSA reafirma cos sindicatos de España e Portugal o seu compromiso en materia de responsabilidade social.

DÍA
9

- O turismo xera ingresos por valor de 1.800 millóns ao ano (valor 2016) nas Rías Baixas.
- Espanhóis do Nogar compraron operador marítimo de Viana à Europac.

■ Galiza pretende introducir português como língua estrangeira no ensino secundário.

DÍA 10

■ A Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (AECT) se beneficiará de más de 90 millóns da UE para impulsar 45 proxectos.

■ A Semana Santa xera 5.300 empregos en Galicia.

■ Empresarios do Alto Minho lanzan petición pela eliminación de pórtico na A-28.

DÍA 11

■ Para combater a praga da polilla, catro mil produtores galegos teñen que arrancar as patacas en sete días.

■ Unha imaxe do incendio en Cotobade, elexida "Fotografía do ano" nun prestixioso premio portugués.

DÍA 12

■ A Xunta crea un selo de calidade para evitar a fraude na venda de carne galega.

■ A poxa de renovableis podería desatascar vinte e tres parques eólicos galegos.

■ Galicia é a terceira comunidade española con máis déficit nas pensións.

DÍA 13

■ Comboio turístico une Caminha e A Guarda.

■ Municipios de Vila Nova de Famalicão, Santo Tirso e Trofa estudan linha de transporte de passageiros.

■ Audasa denuncia a Fomento pola redución de tarifas aplicada o pasado 1 de xaneiro.

■ A liña de alta velocidade Galicia-Madrid só terá doble vía no 34,1% do percorrido.

DÍA 14

■ Garda Civil de Tráfico e GNR lusa moven os seus efectivos a un e outro lado da fronteira.

■ A revisión do catastro destapa case 5.000 novos grandes propietarios en Galicia.

■ Educación proyecta convocar outras mil prazas ata o 2020.

DÍA 15

■ Morre Alberto Carneiro (Porto, 1937), uma das figuras mais destacadas da escultura portuguesa.

■ Centos de composteláns escollen Portugal para as vaciós de sol e praia pola suba dos prezos en Canarias.

■ Braga foi o concelho da Regiao Norte onde o desemprego mais desceu.

DÍA
16

■ Labregos e gandeiros galegos reciben este mes 14 millóns de axudas comunitarias da PAC.

■ As trabas do PIF en Vigo desviaron a Leixões 150.000 toneladas de peixe.

■ Arcos de Valdevez promove produtos tradicionais em Paris.

■ Juan Cividanes, director do Igape: «Portugal axuda a ter forza para que un fabricante chinés do setor da automoción se instale en Galicia».

DÍA
17

■ As liñas ferroviarias A Coruña-Ferrol e Vigo-fronteira de Portugal son as peor dotadas do país galego.

■ Braga promove-se na Bulgaria e cativa leste da Europa.

■ Galicia só recuperou o 6% dos empregos de autónomos que perdeu durante a crise.

■ A Deputación de Pontevedra reunirá en Tomiño aos máximos especialistas de Europa en cooperación transfronteiriça para desenvolver a AECT Río Miño.

■ O presidente da República Portuguesa abrirá a Feira Ibérica de Turismo.

DÍA
18

■ O FMI melhora proxección de crecemento em Portugal para 1,7% em 2017.

■ Viños atlánticos, unha tendencia global que sitúa a Galicia no epicentro vitivinícola.

■ O FMI ven de revisar outra vez as previsións para España e aumenta a do PIB para este ano ata o 2,6%.

■ O Eixo Atlántico lidera unha experiencia europea para impulsar o turismo de natureza e patrimonio nos futuros programas transfronteiriços.

■ A Xunta rexista que Audasa suba a peaxe polo investimento na ponte de Rande antes de rematar as obras.

■ O tradicional compasso pascal transfronteiriço atravessou o río Minho, com o emblemático Lanço da Cruz.

DÍA
19

■ Nogar entra em Portugal com a compra de um operador de logística no porto de Viana.

■ Música portuguesa en Ponte Caldelas para lembrar a Revolución dos Cravos.

■ En Semana Santa as visitas ao patrimonio natural de Galicia medraron nun 40% en comparación cas do 2016.

■ Galicia fabrica un novo satélite para detectar incendios.

DÍA
20

■ Total oposición á suba da peaxe Santiago-Vigo na AP-9.

■ Porto, o de maior crecemento de receitas turísticas na Europa este ano.

■ Autarquias de Braga, Guimarães e Póvoa de Lanhoso dão prioridade à captação de investimento.

■ A banca salva Pescanova e pon fin a era Sousa.

■ O Presidente da Câmara Municipal de Vila Nova de Famalicão, Paulo Cunha, será embaixador da UE para reforçar sentimento europeísta.

■ A empresa têxtil Olbo & Mehler vai reforçar o investimento em Vila Nova de Famalicão.

DÍA
21

■ A Xunta propón que os concellos supriman tributos para atraer empresas.

■ O Goberno de Galicia esixe aos concellos mellorar o control no consumo de auga para facer fronte á seca.

■ Portugal lidera os países europeus na eficiencia e emissoes dos carros novos.

■ Caminhada noturna recría rota do contrabando entre o Alto Minho e a Galiza.

■ AECT Río Miño potencia o turismo na zona luso-galega.

DÍA
22

■ A seca e Galicia xa ameaza o 60% dos cultivos de pataca máis os viñedos.

■ A Xunta de Galicia aconsella aos ganadeiros que asinen seguros para facer fronte ás perdas que pode causar a seca.

■ Europa consolida Braga como referéncia de juventude.

■ Especialistas en cooperación transfronteiriza estudan soluciones para potenciar a economía nas terras do Miño.

■ Cimera de minhotos e galegos para debater cooperación transfronteiriça.

DÍA
23

■ Empresa de Guimarães produz têxteis com plásticos retirados do mar.

■ La recaudación fiscal da Xunta de Galicia cae ao nivel más baixo da última década.

DÍA
24

■ Marcelo incentiva jovens à participación política em Viana do Castelo.

■ Empresario procura investidor para criar hotel

de 5 milhões em Ponte de Lima.

■ Audasa inicia a construcción dun terceiro carril na AP-9 entre Rande e Pontevedra.

■ O aeroporto de Sá Carneiro ten 5 hoteis a menos de 500 metros e Lavacolla, ningún.

DÍA
25

■ Un novo premio distingue a título póstumo a Narf polo seu traballo a prol da cultura luso-galega.

■ Jornadas “80 anos da Guerra Civil de Espanha”, em Caminha.

DÍA
26

- O plenario do Concello de Vigo, contra a deslocalización de industrias a Portugal.
- A Xunta destaca a colaboración dos servizos públicos de Galicia e Norte de Portugal para impulsar o emprego na eurorexión.
- A Xunta desenvolverá en Ourense o primeiro ecobarrio, que permitirá

facer máis sustentables e eficientes os concellos galegos no horizonte 2020.

- Tres mortos na colisión dun pesqueiro contra unha batea na ría de Pontevedra.
- Braga combate violencia doméstica com rede promotora de igualdade.
- A poboación de Galicia reducíuse en 10.825 persoas durante o ano 2016.
- Portugueses passam mais de oito horas em transportes por semana.

- A inversión pública caeu en Galicia más do 60% desde 2008.
- O valor bursátil de Inditex chega aos 110.000 millones, cifra que nenguna firma española tiña acada.

DÍA
27

- Ex-trabalhadores dos estaleiros de Viana protestam em Lisboa.
- Desemprego portugués abaixo de 10% pela primeira vez en oito anos.
- Grupo PSA mellora un 5 % a facturación trimestral, cuns ingresos de 13.629 millóns de euros.
- Segundo o conselleiro Conde, non haberá máis peches de empresas en Galicia para se deslocalizar a Portugal.

DÍA
28

- A eurocidade Salvaterra-Monçao terá a seo no antigo posto fronteirizo.
- Braga quer cinco milhóes para criar ruas inteligentes.

- Festa do Alvarinho e do Fumeiro junta 38 produtores de Monção e Melgaço.
- A Xunta cre que só con medidas concretas e duradeiras no tempo pode se revertir a perda de poboación.
- Especialistas ambientais de Portugal e da Galiza reuniram em Guimarães.
- Plano da Xunta para cas empresas contraten a 10.000 xóvenes en formación.

DÍA
29

- Centro histórico de Porto perde 9371 eleitores em dez anos.
- A CEP esixe investigar axudas lusas e urxe solo en Vigo.
- Traxedia nos viñedos galegos, moitos deles arrasados polas xeadas.
- Traxedia nos viñedos galegos, moitos deles arrasados polas xeadas.

- Alianza Emenasa-Anfaco para desenvolver soluciones 4.0.

DÍA
30

- A construción dun ferri para Trasmediterránea supón un impulso para Vulcano e o naval vigués.

- A saraiba aumenta os danos xa causados polas xeadas no agro galego.

- Infraestruturas de Portugal com lucro de 26,3 millóns em 2016.

- Viana do Castelo aprova una moção para eliminar pedágios na rodovia do Porto.

MAIO | MAIO

DÍA 1

- Abril rexistrou na eurorrexión a temperatura máxima máis alta en 86 anos.
- Braga promove-se na Feira Ibérica de Turismo.
- 1ª Feira de Emprego e Formação do Alto Minho reúne 500 propostas de emprego este fim-de-semana.
- Expertos europeos analizan en Tui a futura movilidade das zonas fronteirizas.
- China veta o porto de Vigo e decide enviar o conxelado a Portugal.

DÍA 2

- Asociación galega deu a conhecer caminho de Santiago com passagem pelo Gerês.
- Eixo Atlántico celebra 25 anos com agenda urbana transfronteiriça.
- Tres áreas vinícolas galegas estudan pedir a zona catastrófica polso estragos da xead.
- O Parlamento aproba por unanimidade o proxecto para reclamar o traspaso da AP-9 á Xunta de Galicia.
- Alcaldes galegos e portugueses avanzañ na creación dun ente europeo para potenciar as terras do Miño.
- Arturo Grandal, alcalde salvaterrense: "Espero cun dí Salvaterra e Monção sexan unha soa vila".

DÍA 3

- Case 600 liñas de viaxeiros deixarán de existir co novo plano de transporte de Galicia.
- A aeronáutica galega consolida un primeiro panel de proveedores de drones de ámbito estatal.
- Un cartel de fabricantes de camións cobrou 150
- millóns de más aos transportistas galegos.
- Barcelos: Encontro internacional de cidades ajuda a criar uma Europa baseada no cidadão.
- Agostinho Domingues deixa a cultura minhota mais pobre.
- Portugal continental, com seca em 96% do territorio.
- Os hospitais galegos realizaron 28.000

operacións máis con 800 camas menos.

- Caminha com Bandeira Azul em todas as praias pela terceira vez na historia.
- O 50% do total do tráfico rodado entre España e Portugal travesa o río Miño.

DÍA
4

- O presidente de PSA confirma a Rajoy un investimento de máis de 1.000 millóns en Vigo e Madrid.
- Utingal planeja construir uma fábrica em Valença depois de saturar suas instalacións atuais em Tui.
- Portugal gastou 13.000 millones de euros para salvar bancos.
- A RAG lembralle a Núñez Feijoo a súa escaseza de fondos con respecto a outras academias.
- Xunta, Deputación de Pontevedra e os concellos do Camiño Portugués pactan rematar as melloras da ruta no 2021.
- Espanhóis já dominam compra de produtos hortícolas da Póvoa e arredores.
- Portugal deve concertar negociación do novo quadro comunitario.

■ A Área Metropolitana de Vigo recorre contra a suspensión cautelar e defende a legalidade da súa constitución.

■ As xeadas tamén causan perdas na colleita de castañas e na apicultura.

■ Dois projectos transfronteiriços aprobados para a AMCB.

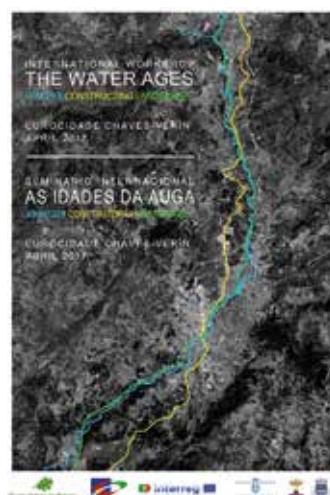
DÍA
7

■ A Xunta crea o selo “Concello doing business” para captar investimentos.

■ A Xunta impulsa a eurorrexión Galicia-Norte de Portugal a través da mocidade.

■ Alto Minho lança festival que junta cultura à natureza.

■ Guimarães lidera ranking dos municipios com mais presenza na Internet.

DÍA
5

- Universidades ibéricas apresentam primeira agencia comum em Vila Real.
- Estaleiros navais de Viana están capacitados para servirem a Marinha.
- So o 52% dos xóvenes europeos (16-26 anos) considera que a democracia é o sistema político adecuado.
- O presidente da C.H. Miño-Sil expõe no Porto as vantagens da colaboración transfronteiriça na águia.
- Galicia terá unha lei para expropiar e rehabilitar casas abandoadas.

DÍA
8

■ Debido á visita do Papa a Portugal pechan os pasos fronteirizos con Galicia.

■ Vigo, carto porto español no que máis descendeu o tráfico e pola contra o de Marín rexistrou unha suba do 141,5%.

■ A industria desvía cada vez máis cantidade aos portos portugueses para a introducción de langostino na Península.

■ Estudantes minhotos e galegos debateram empreendedorismo.

■ A aposta nas actividades equestres rendeu 40 milhões a Ponte de Lima.

■ O Congreso español tardará dous anos en celebrar o debate sobre a demanda de traspasar o control da AP-9 á Xunta.

■ A conselleira de Pesca, Rosa Quintana, chama a facer lobi para defender os dereitos dos armadores galegos ante o Brexit.

■ PSA Vigo lanzará ao mercado a nova furgoneta K9 en diferentes tamaños.

■ A Xunta aposta por fomentar o diálogo e a reflexión en torno ao futuro da Unión Europea.

DÍA
9

■ Grupo angolano instala-se em Ponte de Lima e vai criar 150 postos de trabalho.

■ O patrimonio inmaterial galego-portugués chega a Brasil.

■ Hospital de Braga é uma referéncia graças ao empeño de todos.

■ Abanca gañou 153 millóns de euros no primeiro trimestre, o doble co ano pasado.

■ Os concesionarios galegos acumulan un "stock" de 3.000 automóveis sen vender.

DÍA
10

■ Fecho de fronteiras para receber Papa lança caos no tránsito.

■ Mariano Rajoy cita os AVE ao País Vasco e Galicia, por esa orde, como as súas prioridades no eido dos ferrocarrís.

■ Galicia aspira a se converter nun centro de control sanitario marítimo para toda a UE.

■ As praias galegas lucirán este ano 113 banderas azuis, dez menos que o ano pasado.

DÍA
11

■ Bruxelas mais otimista com o crescimento económico de Portugal.

■ A aseguradora do "Prestige" despreza gran parte das peticiones de indemnización.

■ As navieiras españolas deixan de encargar buques en Galicia.

■ Europa concede tres millóns de euros para investimentos na zona fronteiriza do Miño.

■ Turismo impulsa maior creación de emprego desde 1998.

■ A eurociudad Salvaterra-Monção se estrenará cun programa de teatro, concertos e conferencias.

■ Baiona, primeiro municipio de España con praias sen fume.

DÍA
12

■ S. João é a maior montra da cultura popular minhota.

■ Feijóo critica a Portugal por non ter avisado das trabas fronteirizas xeradas pola visita do Papa.

■ Festas de Monção juntam portugueses e galegos na confección de tapetes floridos.

■ Viana do Castelo acoílle poule europea para Mundial 2018 de voleibol feminino.

■ Anticorrupción acusa a Iberdrola de lucro ilícito coa electricidade xerada nos encoros galegos.

■ Economistas galegos piden potenciar a eólica mariña.

**DÍA
13**

■ Pela primeira vez, Portugal é o grande vencedor do Festival Eurovisão da Canção: Salvador Sobral arrebatou a Europa com "Amar pelos dois".

■ Europol cifra en 200.000 os afetados polo virus informático "WannaCry".

■ "Topas" é o novo embajador itinerante do Turismo do Norte de Portugal.

■ Caldas de Reis promociona en Portugal o Camiño e o Portamérica.

■ A nova exposición do programa galego-portugués Nortear reivindica a liberdade da palabra.

■ Portugal só impidiu o paso a 10 coches tras reducir os controles fronteirizos pola visita do Papa.

■ Galicia é onde más cae a compra-venda de terreos rústicos no rural pese ao "imposto cero".

■ Startup Braga apoiou 110 empresas que investiram 14 milhões de euros.

■ Cerveira e Tomiño investem na cooperación transfronteriza.

**DÍA
14**

■ Valença quer o Alfa Pendular na linha ferroviária do Minho.

■ O vicecónsul de Portugal en Galicia nega que as autoridades do seu país recurrano ao "dumping" para atraer investimentos.

■ Galicia xa suma 300.000 vivendas baleiras.

■ Galicia amplía o seu escaparate cara ao exterior grazas o comercio dixital.

■ A industria alimentaria lidera o emprego en Galicia.

**DÍA
15**

■ Na Educação, Portugal volta a ser um exemplo para a OCDE.

■ Navantia, coa vista posta na eólica marina de Francia.

■ El ciberataque masivo afectó a máis de un centenar de firmas gallegas.

**DÍA
16**

■ Empresas galegas facturan dos de cada tres euros do Estado destinados a

■ EPRAMI do Alto Minho Interior vence concurso nacional de innovación educativa da Microsoft.

■ Comissários europeus debatem saída de Portugal do défice excesivo.

■ En Galicia non se construiron 65 parques eólicos xa proxectados por falla de incentivos.

**DÍA
18**

■ Galicia e Castela-León fan lobi para que Bruxelas inclúa as dúas rexións na rede do corredor atlántico.

■ Os concellos galegos urxen a Facenda o cambio do imposto de plusvalía.

■ O aeropuerto de Vigo será o único que non terá que rendir contas á Unión Europea.

■ Aveiro investe 700 mil euros no reforzo do emprendedorismo e qualificación.

■ Bruxelas acusa Altice de violar regras europeas na compra da PT Portugal.

■ As grandes navieras avisan da súa intención de abandontar Vigo pola folga da estiba.

obra pública na comunidade.

■ É preciso recuar 17 anos para encontrar um crecimiento do PIB mais alto em Portugal.

■ Hospital de Braga distinguido pela qualidade da prestación de cuidados de saúde.

**DÍA
17**

■ Os empresarios galegos urxen solo máis barato e menos burocracia diante das ofertas "low cost" en Portugal.

■ Auditores da UE revisarán o PIF do porto vigués na procura de solucionés ao desvío de carga a Leixões.

■ Novo estadio ameaça com "rombo" de 9,7 milhões na Câmara de Braga.

DÍA
19

- Educação é a área onde Portugal mais usa os fundos europeus
- Miranda do Douro vai sediar o mais novo Festival Ibérico de Natureza.
- UTAD obtém aprovação a oito projetos através do Interreg V-A Espanha-Portugal (POCTEP).

DÍA
20

- Un millón de galegos utilizan o aeroporto de Oporto para viaxar alén da Península.
- Passos Coelho defende que Unión Europea complete a unión bancaria.
- Empresa de calzado La-voro investe 2 millóns em nova fábrica e admite sair de Guimarães.

DÍA
21

- Caminhos de Santiago poden ser un importante produto turístico da Região Norte.

DÍA
23

- Pedro Sánchez se impón nas primarias do PSOE de Galicia co 65% dos votos, o doble que Susana Díaz.
- Empresas da Galiza contribuem para o milagre económico português ocupando os seus polos industriais.
- O turismo sostible dos “geoparques” ibéricos, a debate en Portugal.

DÍA
24

- Galicia multiplica por 20 o investimento de capital risco en só dous anos.
- Portugal sai hoje do Procedimento por Défice Excessivo.
- Portugal e Espanha juntam-se para promover Caminhos de Santiago.

■ Pemex renuncia a exercer as responsabilidades que ten como accionista maioritario na sociedade propietaria do astelero Barreras.

■ Os empresarios de Pontevedra reclaman ao Gobierno central que impulse o corredor do Noroeste.

■ Coca-Cola promove Móledo, no concelho de Caminha, como destino turístico de eleição.

■ Catorce proxectos de investigación con participación da Universidade de Santiago recibirán 4,5 millóns de euros dos programas POCTEP e Espacio Atlántico.

DÍA
25

■ O director de Lavacolla aboga por ofertar más rutas para competir co aeroporto de Sa Carneiro.

■ Arranca en Galicia a volta a España en coche eléctrico.

DÍA
26

- Os vos de baixo custe xa captan a dous de cada tres pasaxeiros galegos.
- O Goberno de Rajoy pon por primeira vez prazo para a inauguracion da lia directa do AVE entre Madrid e Vigo: 2025.
- Eixo Atlántico reivindica mais ação para valorizar Caminhos de Santiago.
- A Unión Europea critica á Xunat pola forte extensión da praga que sufren os piñeiro.
- Braga ultrapassa o Porto e sobe a 8.º na exportación.
- Mário Centeno: «Em xaneiro de 2018 ningúém vai pagar sobretaxa».
- Novo Banco vende 41,06% da Nanium.

DÍA
30

- O comercio galego saca peito fronte o estancamento das vendas no conxunto de España.
- Os profesionais da industria do peixe, sanitarios e mariñeiros suman o 50% dos contratos laborios asinados en Galicia.
- Feijóo asume cas Cíes deben liderar a candidatura a Patrimonio da Humanidade.

DÍA
31

- Braga instala sistema inovador de monitorización da qualidade ambiental.
- Feira agrícola de Vieira do Minho mostra vigor de jovens produtores.
- Máis de 1,7 millóns de galegos terán parada de bus a menos de 500 metros das súas vivendas.
- Multinacional francesa vai criar mais de 400 empregos en Guimarães.

DÍA
27

- Case a cuarta parte dos peleríns que chegan a Santiago percorreron o Camiño Portugués.

DÍA
28

- O investimento estrangeiro em Portugal aumenta salários e exportações.
- Eurocidade Chaves-Verín quer escola superior de termalismo e hotelaria.

DÍA
29

- Reitores presentan Agenda Ibérica do Conocemento e Ensino Superior, em Vila Real.
- O 97% do monte galego é privado, o que dificulta a prevención do lume.

XUÑO | JUNHO

DÍA
1

- Proxecto de Inditex para instalar na Laracha un centro loxístico de 218.000 metros cadrados.
- Os galegos pagaron nos últimos dez anos 4.400 millóns de euros polo IBI.
- Galicia se mantén como nono produtor leiteiro da UE pese á crise do setor.

DÍA
2

- A cooperación transfronteiriza pode aportar este ano 41 millóns a Galicia e Norte de Portugal
- O presidente de Aveiro destaca o empurrão que dará a unión ferroviaria com a Espanha.

DÍA
3

- O desemprego rexistrado en Galicia xa suma menos de 200.000 persoas.
- Ave dispõe de 5,7 millóns contra o insucesso escolar.
- Oito detidos como sospeitos de ter responsabilidades nos incendios forestais de 2016 en Galicia.

DÍA
4

- Alcaldes galegos alertan da inviabilidade de ducias de municipios a causa da grave despoboación.

- Músicos de Galicia e Portugal máis de países como Irán, Armenia, Italia e Alemaña, na XXXII Xuntanza Internacional de Gaiteiros.

DÍA
5

- Luís Valente de Oliveira eleito presidente do Conselho Geral da UMinho.

Peinador traío éxito das cinco rutas que oferta desde Vigo.

- Empresa que produz para a firma Louis Vuitton vai recrutar 70 pessoas para Ponte de Lima.

- Só Nike ten máis valor bursátil que Zara entre as marcas de moda.

- Os responsables da eurorexión Galicia-Norte de Portugal reúnense en Braga para deseñar o seu futuro.

- Alterações climáticas já están a ter efectos na saúde dos portugueses.

- ADIF abre expediente a varios altos directivos por posibles sobornos nas obras do AVE galego.

- Sabugal acolle festival Eco-raia que divulga produtos de ambos os lados da fronteira.

DÍA
6

- Norte de Portugal e Galicia abordan de forma

- conxunta estratexias en apoio á natalidade e atención a maiores no rural transfronteirizo.

- Decisións de Bruxelas mostram que a EDP não recibiu nenhum beneficio, defende Mexia.

- O Douro festeja a lusofonia.

- Armadores e organizacións mariñeiras de Vigo reclaman á ONU que recoñeza Galicia como zona dependente da pesca.

DÍA
7

- Braga, Guimarães e Famalicão reforçam rede cultural con festival de artes de rua.

- Ryanair abre a porta a ter unha base estable en

diretivos na do Banco Santander.

■ Galicia, Portugal e Marrocos compiten por acatar acordos con fabricantes de componentes chineses.

■ Técnicos de Galicia e do Norte de Portugal pactan as bases para investigar a viticultura de xeito conxunto.

DÍA
8

■ Mosteiros beneditinos da Região Norte unem-se para impulsionar candidatura a Patrimonio da Humanidade.

■ Cidade do vinho nasce nas caves de Vila Nova de Gaia.

■ O investimento privado galego en fondos sube un 25% en dous anos e xa suma 8.850 millóns.

■ Galicia destina cen millóns á promoción de emprego femenino e reducir a brecha salarial de xénero.

DÍA
9

■ A Xunta incide na importancia dos vínculos entre Galicia e Portugal, que se traducen nunha colaboración e cooperación cada vez más frutífera entre ambas sociedades.

■ Governo de Lisboa quer reforçar poder das comissoes regionais.

■ Cerveira-Tomiño apresentados como exemplo de mobilidade sustentable em cooperación transfronteiriça.

■ Comemorações do Dia de Portugal arrancan hoje no Porto con pelo menos sete iniciativas do PR.

■ Baltar reivindica en Coimbra que Ourense é «a provincia máis internacional de España».

DÍA
10

■ Coa compra do Popular polo Santander, Galicia perde o Banco Pastor, que foi un dos motores financieros do país durante o século XX.

■ TAP: Nomeación de Lacerda Machado aquece clima político.

■ O Eixo Atlántico aproba a Axenda Urbana, documento que sinala prioridades para o desenvolvimento das cidades da eurorexión cara os vindeiros dez anos.

■ Galicia suma oito anos de axuste con 28.000 millóns menos de cretos bancarios.

■ Inaugurado novo centro tecnológico da Accenture em Braga.

■ Gobernos locais portugueses e españóis exigem o fim da fronteira entre os dous Estados.

DÍA
11

■ O PSOE exige a revisión do pacto pesqueiro España-Portugal, que remata a finais deste ano.

■ Máis de 250 xadrecistas de Galicia e Portugal no Xaque 2017, en Ourense.

■ Fafe abre Museu da Educación.

■ Turismo da Póvoa com promoção en Ourense no Dia de Portugal.

■ Portugal coloca a unión de Vilanova e Tomiño como exemplo de mobilidade transfronteiriça sustentábel.

■ Construtora en dificultades ganha obra para recuperar ponte de Vila Real de Santo António.

DÍA
12

■ Empresas galegas, na vanguarda da enerxía eólica mariña.

■ Famalicão mostra potencialidades para crescer muito no mercado do turismo.

■ Cambados aboga pola cooperación entre concellos de diferentes Estados da UE.

■ CCDR-N marca presenza no Encontro de Cooperativas Galiza-Norte de Portugal.

■ Peregrinos já percorrem Camiño de Santiago pela Geira Romana.

DÍA
13

- Caminha, Paredes de Coura, Vigo e Ourense acolhem mostras da Bienal de Cerveira.
- Os comités económico-sociais da “raia” impulsan un estudo sobre a situación das empresas e traballadores transfronteirizos.
- Facenda recada un 20% máis no rural galego coa actualización do catastro debido ao rexistro de ducias de granxas e galpóns non declarados.
- Vigo acolle por primeira vez un cumio da industria europea do naval coa participación de empresas de dezaoito países.
- Tres grupos da USC participan no recén creado Instituto de Bioenxeñaría en Rede para o Envellecemento Saudable.

DÍA
14

- Municípios do Norte querem novas competências para melhorar servicios públicos.
- José Manuel Fernandes quer que Porto e Braga competan pela Agència Europeia do Medicamento.
- Obrigadas pola folga, as navieras galegas desvían case todos o desembarcos a portos de Asturias e da Regiao Norte.
- Multinacional francesa do setor automóvel vai criar 900 empregos em Viana até 2021.
- Galicia volta a reclamar que os pesqueiros portugueses amarren o fin de semana.
- Caminha investe un millón no cais e frente ribeirinha.
- De Sousa recupera o control da antiga Pescanova

va e as autoridades (CNMV) alertan aos accionistas e inversores.

- A eurocidade Chaves-Verín inviste 1,4 millóns de euros na mellora dos servizos comúns.

DÍA
15

- Galicia xa perdeu dez multinacionais do setor da automoción que marcharan ao Norte de Portugal.
- Os xóvenes galegos cobran menos que os

pensionistas debido á xeralización das “contratacóns lixo”.

- Vila Real acolhe exposición de cidades portuguesas e galegas.
- Moreira diz que nunca foi contactado pela Agència do Medicamento.
- Medio Ambiente de Galicia participa en oito proxectos europeos que poden recibir máis de 17 millóns de euros.

DÍA
16

- A eurocidade mostra o seu potencial na Expocidades, em Vila Real.
- O ministro alemão da Economía, Schäuble, diz que resgate a Portugal é «uma historia de sucesso».
- A Xunta retira 280.673 kilos de pataca por culpa da praga.
- Pontevedra promociona as súas ofertas turísticas e empresariais na Expocidades, en Vila Real.

DÍA
17

- Feijóo confirma que o investimento do Grupo Shanghai Fisheries permitirá que Albo exporte máis e por riba pode traer novos proxectos a Galicia.

**DÍA
18**

■ Rio acusa Governo de não revelar requisitos para acolher a Agência Europeia do Medicamento.

■ A Xunta participa no proxecto europeo Ecodestín para a captación de turistas náuticos.

■ Portugal e Galicia impulsarán proxecto de innovación no ámbito sanitario.

■ Governo aposta na valorización das rexións transfronterizas nos fondos após 2020.

■ O alunado que cursa portugués nos centros galegos de ensino medio medrou este curso un 23%.

■ Greve de estivadores em Espanha já custou 110 millóns de euros.

**DÍA
19**

■ Governo de Lisboa reabre candidatura para sede da Agencia Europeia do Medicamento.

**DÍA
20**

■ Portugal otorga á galega Megasa as maiores bonificacíons eléctricas que se poden dar ás industrias lusas.

■ A industria láctea galega Feiraco da o salto ao mercado chinés.

■ Entrega de máis de 14.000 firmas no Parlamento Galego nun protesto polo recorte nas pensións dos xubilados.

**DÍA
21**

■ Portugal converge com zona euro sem aumentar dívida externa.

■ Vigo xa é sede de nove das dez primeiras operadoras pesqueiras de España.

■ A temperatura media más alta da primavera española foi 37,6º e rexistrouse nunha cidade galega: Ourense.

■ O Concello de Carballo voltará a participar nos Xogos do Eixo Atlántico.

■ Cerveira com Caminho Portugués da Costa totalmente sinalizado.

**DÍA
22**

■ A crise demográfica de Galicia rexistrou no 2016 o maior desequilibrio entre nacementos e mortes.

■ Aquamuseu acolheu reunión de traballo de projeto aprobado pelo POCTEP.

■ O Banco Santander estuda manter a marca Pastor en Galicia.

■ Economía recupera mas poupança dos portugueses ainda non passa do 4%.

■ Portugal é o segundo país europeu onde mais se confia nos noticiarios.

■ Feijóo asegura que a viaxe institucional a China foi «produtiva e útil», con novas liñas de colaboración abertas.

DÍA
23

■ A tragédia de Pedrógão obriga Portugal a repensar sua política florestal.

■ Sete de cada dez fogares galegos non teñen notada a recuperación económica.

■ Câmara do Porto identificou as primeiras 37 lojas históricas protegidas.

■ Enxeñaría, Medicina e ADE, carreiras con máis saída e prestixio en Galicia.

■ Presidente do IB-S/UMinho e da DST espera chegar ás dez cátedras até 2020.

DÍA
24

■ Feijóo non descarta que en Galicia aconteza unha catástrofe como a do incendio de Pedrógao (Portugal).

■ Cerveira-Tomiño implementan Provedoria de

Cidadania e Orçamento Participativo Transfronteiriço 2018.

■ Portugal e Espanha comprometem-se a aproveitar plenamente o potencial económico e paisagístico dos ríos ibéricos.

■ Municípios do Norte de Portugal querem 30 millones para protección da poboación, incluíndo na gestión dos fogos.

DÍA
25

■ Novos incentivos á contratación de jovens e desempregados de longa duración, en Portugal.

■ Máis de 200.000 galegos reclaman as cláusulas solo aos bancos.

■ Nace a chamada Gran Vía Mariana entre Galicia e Portugal.

DÍA
26

■ Vila Nova de Cerveira (Norte de Portugal) e Tomiño (Galiza) apresentaron os provedores e o orçamento participativo transfronteiriço.

■ Os investimentos estrangeiros en Galicia medran no primeiro trimestre do ano un 340%.

■ Marcelo em Bruxelas para ver o melhor de Portugal.

■ No 2016 o gasto medio dos fogares galegos reduciuse en 90 euros.

DÍA
27

■ Tomiño e Cerveira constitúem a figura do Defensor transfronteiriço.

■ Câmara do Porto aprova compra do Teatro Sá da Bandeira.

■ Barreras prevé que a construcción dun crucero "ultrapremium" xerará 800 empregos.

■ Polis Litoral Norte investe 18 millones na protección da costa portuguesa.

■ Pesquisadores do Laboratório de Nanotecnología de Braga aproxíman a ciencia

as crianças dun colexio galego.

DÍA
28

■ Cávado tem projeto pioneiro para combater insucesso e abandono escolar em Portugal.

■ 215.000 autónomos galegos, potenciais beneficiarios das novas bonificacións.

■ Braga lança programa para dar "nova vida" a bairros sociais.

■ Melgaço e Arcos de Valdevez organizan Rota Cisterciense do Alto Minho-Galiza.

■ A Xunta lidera un proxecto europeo para transferir ao sector naval e metalmecánico as tecnoloxías da industria 4.0.

DÍA
29

■ Feijoo din que Galicia é «un dos primeiros pobos globais» na entrega das medallas Castelao.

■ Os concellos aumentan un 5 % os ingresos obtidos polo IBI rústico.

■ Galicia perde a Alfonso Zulueta de Haz, un dos grandes homes da cultura galega.

■ Agrupamento ibérico recupera ambição de elevar

máscaras a Patrimonio Mundial.

■ Ilhas de Portugal e España com projectos de cooperación inter-regional por 54 milhóns.

■ Marrocos colle avantaxe a Galicia e Portugal na carreira por acoller a un construtor de coches chinés.

■ A Audiencia confirma que o ex director de Seguridade de Adif é investigado polo sinistro ferroviario de Angraos.

DÍA
30

■ O Goberno central veta o traspaso da AP-9 á Xunta de Galicia.

■ Vieira do Minho contrata desempregados para prevenção e combate aos fogos.

■ PSA converte a factoría de Vigo nun referente na súa estratexia de coches eléctricos.

■ Os portugueses têm tendéncia para amnistiar os políticos e tolerar o fenómeno da corrupción.

■ PSA Vigo pode superar este ano as 450.000 unidades fabricadas tralo último pedido de furgonetas.

■ A cifra de usuarios dos voos Lisboa-Vigo de TAP supera no seu primeiro ano de servizo ás ofertas das liñas Lisboa-A Coruña e Lisboa-Asturias.

■ Portugal exige un único comando transfronteiriço para gerenciar as emergencias.

XULLO | JULHO

DÍA
1

- Catro axentes da GNR portuguesa patrullan desde hoxe coa Gardia Civil pola praias de Val Miñor e Sanxenxo.
- Viana ganha prémio “Melhor Município para Viver” com projeto do Geoparque Litoral Norte.
- Portugal sobe no índice de progreso social e regresa ao top 20.

DÍA
2

- Ponte de Lima organizou Europeu de Canoagem de excelencia.
- UMinho no top 100 mundial em três áreas do Ranking de Xangai.
- As lonxas galegas superan os 200 millóns de euros en vendas desde enero malia o descenso das descargas.
- O Couto Mixto reclama suprimir máis barreiras entre Galicia e Portugal.
- Pescanova vende a piscifactoría de Mira (Portugal).
- Curso de verão de português atrai alumnos de 18 nacionalidades à UMinho.

■ A autoestrada Porto-Galicia consolida sua recuperación de tráfico com niveis semelhantes aos anteriores à crise.

■ Abanca prevé crecer tamén en 2017 pero advierte que neste ciclo pode ter tocado teito.

■ Citroën pechará 2017 cuns 89.000 vehículos matriculados en España.

■ Oitenta adegas de España e Portugal presentan seus caldos na VII Emoción dos Viños, en Celanova (Ourense).

DÍA
3

- O maior éxodo en 7 anos: 28.000 traballadores xóvenes tiveron que marchar porque en Galicia non atopaban emprego.

■ Pedrógão Grande: Governo estima prejuízos de 500 millóns de euros.

DÍA
4

- Poucas fábricas em Portugal están preparadas para producir luxo.
- Dous mil nenos de Galicia e Portugal se retan en Lugo nos Xogos do Eixo Atlántico.

DÍA
5

- O proxecto Raia Termal potenciará o turismo termal transfronteirizo.
- Desfile de 1.850 jovens en Lugo marca abertura dos XII Jogos do Eixo Atlántico.
- Onda de solidariedade em Terras de Bouro juntou mais de 30 toneladas de bens para Pedrógão Grande.
- Un de cada dous euros que ingresa o xigante Itinerario procede da galega AP-9.
- Eurociudadade Monção-Salvaterra inicia a difusión dos servizos que ofrece a oficina Eures Transfronteirizo.
- Freire acada o liderado na construción de buques científicos ao firmar un oceanográfico para Kuwait.

DÍA
6

- Pedrógão: Governo não espera pelos técnicos e prepara as suas conclusões.

■ Parlamento Europeu debateu os fogos florestais em Portugal e Espanha.

■ O Faraday, emblema do Campus do Mar de Vigo.

■ Os municipios do Miño disporán de tres millóns para promover a cultura e as ofertas turísticas.

■ Distrito de Braga com 870 incêndios sendo três de grandes dimensões.

■ Os dos maiores proveedores galegos da automoción xa dan emprego a 1.700 persoas en sete países.

■ Os dos maiores proveedores galegos da automoción xa dan emprego a 1.700 persoas en sete países.

DÍA
7

■ Alto Minho e Galiza com outros trés milhóes de euros para cooperación transfronteiriça.

■ PSA Vigo contrata 200 traballadores para facer fronte ás novas necesidades de produción.

■ Orçamento comunitário promete muita polémica.

■ Os recursos pesqueiros crecen un 35% no Atlántico trala redución da flota.

■ Seca em quase 80% de Portugal, o Governo activa plano de contingencia.

■ Ponte de Lima afirma-se na rota do turismo e desporto equestre.

DÍA
8

■ Banco de Portugal assinala regresso da banca portuguesa aos lucros no 1.º trimestre.

■ Alianza Luso-Espanhola para compras centralizadas de medicamentos.

■ Valentín García anima a celebrar as continuidades cultural e lingüística de Galicia e Portugal na gala aRi(t)mar 2017.

■ A economía e o turismo abren aporta a Santiago para a súa integración no clube das capitais lusófonas.

DÍA
9

■ O turismo galego xa padece o impacto da folga do transporte.

■ A textil galega Bimba e Lola negocia a súa instalación no Norte de Portugal.

■ Unha saraiba destruiu en 15 minutos 12.000 toneladas de patacas na Limia.

■ O ourensán Amoeiro, primeiro municipio de España en ter un carrusel ecolóxico permanente.

■ Guimarães: Incubadora promove uso da terra e ordenamento do territorio.

■ Vila Nova de Famalicão celebra 32 anos de cidade.

■ Governo de Portugal aprova novas centrais eléctricas de biomassa florestal num investimento de 185 milhões.

■ Detidos seis veces mais incendiários este ano em Portugal.

DÍA 10

■ Bruxelas aprova compra do portugués Novo Banco pelo Lone Star.

■ Capoulas acelera chegada dos fundos comunitários à floresta.

■ O cooperativismo medrou un 30% desde o estoupidio da crise en Galicia.

■ Concellos e diputacións duplican o superávit con más de 217 millóns.

■ A crise pechou mil oficinas bancarias en Galicia.

■ Portugal é o segundo país da Europa com menos nascimentos.

■ Famalicão Made IN criou 1.128 empregos.

■ O bracarense Ricardo Rio nomeado Champion Mayor da OCDE.

DÍA 11

■ A francesa Mora é a décima multinacional captada por PSA Vigo que precisa solo e marcha ao Norte de Portugal

■ Candidatura do Porto à Agência Europea do Medicamento “reuniu consenso político”.

■ Cerveira nomeado para ser um dos “Municípios do Ano Portugal 2017”.

■ Galicia loita con Francia e Holanda polo laboratorio europeo de bivalvos.

■ Ecopista, candidata a Melhor Via Verde da Europa.

■ Empresarios querem dar mais visibilidade a aeródromo no Alto Minho.

DÍA 12

■ Solo moi económico e baixos salarios, claves de

Portugal para atraer empresas.

■ Festival galaico revive cultura castreja no Monte da Consolação.

■ Norte de Portugal e Galiza uniram forças para que suas PME exportem mais.

■ Peinador racha a barreira dos 100.000 viaxeiros en xuño.

■ Os aeroportos galegos gañaron 170.000 pasaxeiros durante os primeiros seis meses do ano.

DÍA 13

■ Descuberta en Galicia e Portugal unha rede que falsificou máis de 600.000 pezas de cubertería.

■ Cavaco Silva, Miguel Ángel Blanco, Romay Beccaría e Isabel Castelo, Medallas de Ouro de Galicia.

■ “Do Bira ao Samba” volta a trazer a Braga o melhor da “união cultural” Portugal-Brasil.

- Morreu o empresario e banqueiro Américo Amorim (Aveiro, 1934).
- Norte 2020 já deu 354 millóns ao Minho.
- Braga reduziu em 10% titulares do Rendimento Social.

DÍA
14

- A chegada de proveedores ao norte luso apuntala a factoría de PSA en Vigo, segundo so expertos.
- Galicia apoia que a Política Agrícola Común manteña o seu peso no orzamento europeo despois de 2020.
- Porto seleccionado para candidatura à Agencia Europea do Medicamento.
- Rexións fronteirizas de España con Portugal a prol da defensa común de intereses.

DÍA
15

- Auto-estrada fluvial do Douro perdeu financiamento europeu.
- A obesidade infantil se multiplicó por tres en Galicia en 40 anos: os nenos gañaron unha media de 7,3 kilos e aumentaron a cintura entre 4 e 6 centímetros.

■ A Xunta lidera un proxecto europeo para a transferencia de soluciones nanotecnoloxicas ás pemes da eurorexión.

DÍA
16

- Jesús Gamallo, responsable das relacions exteriores da Xunta, non considera que Portugal fomente a deslocalización aínda que considera necesario tomar medidas para evitala.
- Os incendios de Alijo (Vila Real) e Mangualde (Viseu), mobilizam mais de 650 bombeiros e cerca de 200 viaturas.
- Galicia xa suma máis de 10.000 hectáreas de cortalumes.
- Desmantelada rede de tráfico de carne de cabalo en Espanha com ligación a Portugal.
- O prezo de venda de aldeas abandonadas en Galicia se quintuplica.

DÍA
17

■ Portugal perdeu 280 multibancos por ano desde o inicio da crise.

■ En Galicia se suspenden cada año dos mil de los diez mil juicios convocados.

■ Las exportaciones gallegas disminuyen su dependencia de la zona euro a nivel de 2013.

■ Preocupación por un incendio en Portugal próximo a Galicia.

■ Incêndios. Marcelo pede apuramento rápido de responsabilidades.

■ La Guardia Civil y Portugal realizarán servicios mixtos ante los flujos de tráfico transfronterizo.

DÍA
18

■ 50 españóis reforçan combate ao fogo na Guarda.

■ Ferrovial compra o grupo vigués de logística industrial Maviva.

■ Operadores Turísticos e Jornalistas portugueses e españoles visitam Ponte de Lima.

■ Portugal é o único país da UE que rejeita sancións contra a Venezuela.

■ As empresas recuren o Plan de Transporte de Galicia

DÍA
19

■ Inditex contratou más de 7.000 persoas a través das redes sociais.

■ A Xunta investirá 3,6 millóns na investigación no Campus do Auga.

■ Mais de 900 bombeiros combaten fogos na Guarda.

■ IPCA promete continuar crescimento pela Região Norte.

■ O PP impugna as contratacóns na eurocidade.

■ Galicia representará mañá en Bruxelas as comunidades españolas ante a UE en materia de pesca.

DÍA
20

■ Inditex xa suma 50.000 empregos en España e xera outros 50.000 indiretos.

■ Festival Folk Celta de Ponte da Barca com grupos de cinco países.

■ Laboratório da TecMinho já apoiou 250 ideas de negocio de 550 emprendedores.

■ Construcción dispara 300 por cento e potencia negócios no imobiliario do Norte.

■ O porto de Vigo subirá as taxas aos frigoríficos vigueses que descarguen en Leixões.

■ Portugal rexeita o descanso semanal da sua flota arrastreira no Cantábrica que reclama Galicia.

DÍA
21

■ Universidade do Minho capta 10 millones de euros de contributos de mecenas até 2018.

■ Só duas empresas de automoción de capital vigués superan os 300 traballadores.

■ As exportacións galegas seguen marcando novos récords cun incremento do 10,7% no que vai de ano.

■ Inditex incorpora nun ano outras 700 fábricas a súa rede de producción.

DÍA
22

■ O emprego público descendeu en Galicia o triple que no resto do Estado

durante os últimos cinco anos.

■ Só o 7% dos acusados de incendiarios son sometidos a xuízo en Galicia.

■ Número de estrangeiros a viver en Portugal aumentou.

■ Investimento de 2,3 millones en Vila Nova de Famalicão crea 14 postos de trabalho.

DÍA
23

■ A rebaixa dos prezos reactiva en Galicia a compravenda de solo industrial.

■ Familiares de vítimas de Pedrógão ponderaron avançar con un proceso colectivo contra o Estado.

■ “Pequeños Cantores” para promover Caminho de Santiago em Esposende.

DÍA
24

■ Esposende vai investir três milhões de euros em reabilitação urbana.

■ Marca e portal “Taste Braga” potenciam riqueza gastronómica da região.

DÍA
25

■ Palácio Atlântico, do BCP, proposto para receber Agência Europeia do Medicamento.

■ Máis de 50.000 traballadores públicos de Galicia se xubilarán durante os vinte e dous anos.

DÍA
26

■ Galicia pode recibir máis cartos do Estado se Goberno e oposición acadan un acordo para a reforma do Fondo de Compensación.

■ Rui Bragança distinguido com prémio de Atleta Percurso Desportivo.

DÍA
27

■ Ofensiva galega contra as ofertas de baixo custe do solo portuguesas para atraer investimentos.

■ O responsable de Adif investigado polo sinistro de Angrois din que non coñecía o cambio do proxecto.

■ Guimaraes e Cerveira eleitos Municípios do Ano 2017.

■ Dez municipios do Norte Litoral valorizam Camino da Costa.

DÍA
28

■ A mitade dos empregos perdidos en Galicia durante a crise xa se tñen recuperado, segundo a Xunta.

■ Abanca captou 1.500 millóns coa crise de Banco Popular e suma o 43 % de depósitos.

■ Camino Português da Costa une dez municipios do Norte para valorizar a regiñ.

DÍA
29

■ A Xunta eleva o teito de gasto ata os 9.500 millóns.

DÍA
30

■ Fomento acusa a Audasa, concesionaria da AP-9, de “enriquecementoinxusto”.

■ Continental prepara mais 14 milhóes de investimento em Famalicão com mais emprego.

■ Asociación Mundial de Investigación em Fibras Naturais nasce na UMinho.

■ A renuncia de Pemex deixa o porto exterior da Coruña sen o maior proxecto de investimento privado acadado ata o de agora.

DÍA
31

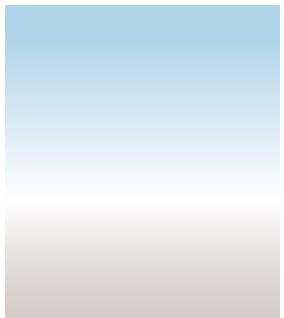
■ Portugal incentiva o retorno de mais de 100 mil jovens que emigraram.

■ A Xunta perde 38 millón pola perda de valor dos seus investimentos en empresas privadas.

■ O filme galego “Pelerinaxes”, primeiro premio no festival Avanca de Portugal.

■ Bancos ainda têm 6,7 mil milhóes de euros em imóveis por recuperación de crédito para vender.

■ CN Travel voltará a ligar Madeira e Santiago de Compostela com voo semanal em 2018.

AGOSTO | AGOSTO

DÍA
1

■ Galicia quere competir con Portugal con menos burocracia e impostos máis baixos.

■ Campanha conjunta da Guarda Civil e da policía portuguesa na fronteira.

■ Instituto de nanotecnología portugues aguarda visita de 4.000 pessoas.

DÍA
2

■ Guimarães vai ter uma equipa de sapadores florestais.

■ García Mañá urxe a doble nacionalidade para o Couto Mixto.

■ Vinhos portugueses servidos pela TAP premiados nos EUA.

DÍA
4

■ Área ardida este ano em Portugal é seis veces superior à media da última década.

■ Braga investe cinco millones em obras no parque escolar.

■ Governo prefere os privados na gestão do Hospital de Braga.

DÍA
5

■ Receitas do turismo no Minho aumentaram para 74,6 millones.

■ A pizarra galega eleva as exportacións grazas á forte demanda residencial no Reino Unido.

■ Eixo Atlántico reúne as melhores obras artísticas para a Bienal 2017.

■ Navigator olha para a Galiza como fornecedora de madeira por causa do travão do eucalipto.

DÍA
6

■ Ponte de Lima deu benefícios fiscais de 10 millones.

■ O grupo de traballo de transporte e loxística da macrorrexión do suroeste

DÍA
3

■ UMinho coordena projeto europeu de valorización de resíduos orgânicos.

■ Institucións e empresas galegas e portuguesas vencelladas ao turismo promueven os museos.

■ A piscifactoría de rodaballo que Pescanova construiu en Mira que agora é propiedade dun "fondo buitre", declarada insolvente.

■ Esposende valoriza Caminhos de Santiago com Festa da História.

da UE incorporará a Cantabria.

■ A metade dos incêndios florestais dos distritos de Braga e Viana do Castelo começam à noite .

■ Londres admite que flotas estrangeiras faenarán baixo certas condicións nas súas augas despois do Brexit.

DÍA
7

■ Falta de acordo sobre as pescas pode abrir águas portuguesas a Espanha.

■ A viaxe en tren de Vigo a Lisboa require 25 minutos menos ca Madrid pese que os viaxeiros fan un transbordo.

■ O aumento de visitantes pon os ingresos turísticos de Galicia por riba dos 3.000 millóns.

DÍA
8

■ A maior industria de papel em Portugal planeja expandir-se na Galiza após o voto dos eucaliptos em seu país.

■ Investigação da UMinho diz que "fungicidas están a desequilibrar ecosistemas".

DÍA
9

■ Na Galicia de 2030 haberá un 50% menos de nenos e un 50% más de nonaxenarios.

■ O programa de especialización TecEuropa promove o coñecemento do financiamento comunitario entre os entes galegos.

DÍA
10

■ Nova ponte pedonal e ciclável em Cerveira aproxima Norte de Portugal da Galiza.

DÍA
11

■ Portugal acionou o Mecanismo Europeu de Protección Civil ajudar no combate aos incêndios.

■ Galicia activa un plano para protexer seus dous millóns de topónimos.

■ O envellecimento da poboación ten este ano un custo engadido de 300 millóns na sanidade pública galega.

DÍA
12

■ Mais de 3.700 bombeiros están a combater 105 incêndios ativos em Portugal.

■ Um incêndio em Portugal força o corte do tránsito pola rodovía Porto-Galiza

■ Portugal distribui mais de 100 milhões de euros em projetos automotivos cobrados à UE.

■ António Costa culpa ao PT pelo colapso das Redes de Emergência e Segurança de Portugal.

DÍA
13

■ Esgotados os abonos para o festival Paredes de Coura, que recibirá a uns 4.000 galegos.

■ Xantar representa en Portugal a la gastronomía de Galicia.

DÍA
14

■ Bienal de Cerveira espera cem mil visitantes.

■ Villares pide á Xunta que deixe de "estar de costas" a Portugal e reforce as políticas de cooperación.

■ Empréstimos ao consumo renovam máximos de 2008.

DÍA
15

■ Militares espanhóis combatem o fogo em Vila de Rei.

■ Arcos de Valdevez e Melgaço na Rota Cisterciense.

DÍA
16

■ A flota pesqueira de Galicia suma más embarcacións cas do resto dos 16 países costeiros da UE.

■ As limitacións que impón Facenda recurtan en 38 millóns os investimentos dos concellos galegos.

■ TAP volta a chamar-se Air Portugal em setembro.

DÍA
17

■ Governo declara "estado de calamidade pública" com efeitos preventivos polos incendios em algumas zonas do país.

■ Traje à vianesa quer ser patrimonio nacional.

DÍA
18

■ Portugal é dos países onde mais horas se trabalha.

DÍA
19

■ Marcelo Rebelo de Sousa admitiu que o processo de reconstrucción de habitações afetadas polo incendio em Pedrógão Grande é complexo e lento.

DÍA
20

■ Dezassete concelhos do Minho sob declaración de calamidade.

■ VII Travesía a Nado Eurocidade Tui-Valença, hoxe no Río Miño.

■ O Festival de Paredes de Coura bateu recorde de bilheteira, con 27.800 persoas.

DÍA
21

■ Medio Ambiente reforza os controis no transporte transfronteirizo de residuos.

■ Quercus alerta que 26% dos municipios non tem plano contra fogos.

DÍA
22

- Descongelamento de carreiras inicia-se em 1 de janeiro.
- Nova bolha de construção em Lisboa e Porto com a reabilitação do centro.
- Encontrado em águas portuguesas perto da Galiza um naufrágio no século XVI.

DÍA
23

- Portugal pagou menos 175 milhões de euros em juros à 'troika' até julho.
- A disputa sobre a exploração no norte de Portugal da maior reserva

de lítio na Europa chega aos tribunais.

■ Cerveira e Tomiño promovem "Acessibilidade sem Fronteiras".

DÍA
24

■ Margem do rio Minho cada vez mais pedonável e ciclável.

■ En só tres semanas preto de 1.400 galegos pediron a axuda para traballadores autónomos da Xunta.

■ Aemet alerta que Ourense podería sufrir secas extremas durante o século XXI.

■ A recuperación de emprego en Galicia é case nula entre os traballadores de más de trinta anos.

DÍA
25

■ A seca está a deixar sen auga para operacións antiincendios.

■ Governo continua a dar sinais de que vai dar mais de 200 millóns o Rendimento das Pessoas Singulares (IRS).

DÍA
26

■ Cada vez más seareiros do clube de fútbol de Chaves entre os galegos do sul da provincia de Ourense.

■ Vigo se mantén como o municipio galego que atrae más inmigración.

■ Autarca de Melgaço faz voto de louvor aos bombeiros que combateram fogos no concelho.

DÍA
27

■ Os ingresos dos galegos por aforro e investimentos descenden uns 200 millóns.

■ O setor da automoción tira da creación de emprego industrial en Galicia en tanto que a robótica toca teito.

■ Feijóo se marca como reto reforzar el crecimiento y extender la recuperación.

DÍA
28

- O Camiño Portugués da Costa medra nun ano o 100%.
- UCD, PSOE e PP teñen alongado 36 anos a peaxe á concesión da autoestrada AP-9.
- El Corte Inglés bate recorde de vendas em Portugal.
- El primer bono verde gallego verá la luz de la mano de Greenalia.

DÍA
29

- Mapama investirá 19 millóns para monitorar o estado das águas e áreas protexidas na bacia do Douro.
- Gardacostas intercepta máis de duas toneladas de berberecho portugués en Cambados.

- Cancelada a terceira edición do Rally da Eurocidade.

DÍA
30

- Portugal vai licitar em outubro as últimas seccións do trem para Valença.
- Cerveira e Tomiño recoíhem sugestões da populaçón através do OPT.
- A fábrica da Volkswagen en Portugal enfrenta a primeira greve da sua historia.
- Os municipios de Arbo e Melgaço revisan os límites internacionais.

DÍA
31

- Vigo e Algarve organizan un foro internacional de científicos e produtores de kiwi.
- Os artesáns de Galicia e Portugal mostran os seus traballos nas rúas de Ponteareas.
- Inditex dá trabalho a sete veces mais portugueses do que a españóis.
- Obras de 1 millón de euros no museo de Viana do castelo a pensar na Capital Europeia da Cultura.

SETEMBRO | SETEMBRO

DÍA
1

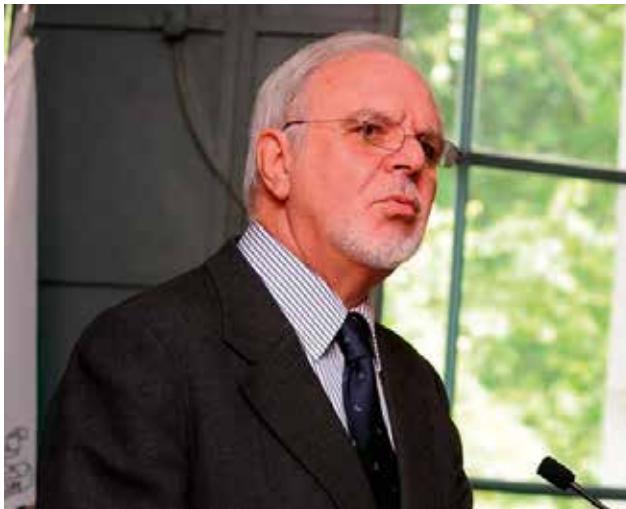
■ Região Norte resistiu melhor à crise melhor do que o resto de Portugal

■ CCDR-N realiza cerimónia de homenagem a Luís Valente de Oliveira.

■ Termatalia engade un festival de cine para premiar as melhores obras con referencias ou vencelladas ao turismo de saúde.

■ A Região Norte de Portugal e a Galiza totalizam 6.000 empresas de vestuario.

DÍA
3

■ A Iíña Vigo-Porto aínda funciona sen o sistema que pode evitar tragedias como a de O Porriño.

■ Lançado Concurso Internacional de Ideas para Travessia Pedonal sobre o río Minho.

■ Este ano já arderam mais de 213 mil hectares de Portugal.

■ Irlanda inicia movimentos para arrebatar a Vigo as vendas da pesca de Gran Sol.

■ Unha "andaina" inicia o Programa Amizade Cerveira-Tomiño.

■ Valença/Hóquei: Pavilhão Municipal recebe 4.º Torneio Eurocidade días 22 e 23 de setembro.

DÍA
4

■ Galicia rexistra un menor repunte do paro que o resto de España grazas aos empregos temporais.

■ Região do Ave com 22 proyectos educativos para

combater o insucesso escolar.

■ Bolivia encomenda o deseño da súa rede de xestión de estradas a unha firma de enxeñaría de Vigo.

■ Mais de 38 mil peregrinos passaram por Valença pelos Caminhos de Santiago.

DÍA
5

■ Nova fábrica de transformación de pescado vai criar 200 empregos em 2018, na Regiao Norte.

■ Pecha La Naval de Sestao, o competidor máis forte que tiñan os asteleros galegos no resto de España.

■ Cerveira e Tomiño analisaram barreiras arquitectónicas e intelectuais nos municipios.

■ O Camiño figurará en moedas de 2 euros.

■ Braga procura novo olhar sobre os bairros sociais.

DÍA
6

- Rebelo de Sousa apadrinha a candidatura das Fortalezas Abaluartadas da Raia, a Património Mundial.
- Os astelerios noruegueses compiten cos galegos con rebaixas fiscais.
- Portugal presiona as súas reservas de litio a 20 quilómetros de Ourense.
- Empresas da Galiza investem 6 milhares de euros e criam 200 empregos em Vila Nova de Cerveira.
- As grandes fortunas galegas aumentaron en 2.000 millones máis nun ano.
- Oferta Hoteleira duplica um ano en Valença.

DÍA
7

- O Camiño Portugués gañou o seu rexistro de

peregrinos nun só mes de agosto: 11.750.

- José Maria Costa quer reavaliação da reforma administrativa das freguesias de Viana do Castelo.
- Concertina colocou Ponte de Lima no Guiness ao reunir 897 tocadores de concertina a tocar "Rosinha" em simultâneo.

DÍA
8

- A Comissão Européia distingue Guimarães com o selo URBACT.
- O Grupo PSA pon Vigo como exemplo de ecosistema industrial innovador.
- Nova série da RTP 'Verão M' rodada na praia portuguesa de Moledo e na Galiza.
- A fatura enerxética de Galicia aumentou un 69% nos últimos anos pola suba de prezos do crudo e a seca.

■ Caminho Portugués da Costa já tem sinalética e guia comum.

DÍA
9

- Instituto de Nanotecnología aproxima-se da sociedade.
- Galicia lidera o proxecto europeo para recuperar a produción do berberecho.
- Co Ecoden-3in1, proxecto que executa a eurorexión, unirá dazasete portos galegos con mini-cruceiros.
- Criados 200.000 postos de traballo en dois anos em resultado do investimento das empresas e dos apoios do Portugal 2020.

DÍA
10

- Máis de 150 persoas investigadas este ano acusa-

das dos incendios forestais en Galicia.

- Universidades satisfeitas com subida de colocacións e das médias.

DÍA
11

- Nova fábrica da Ambar em Barcelos cria 110 postos de traballo.
- Caminha e A Guarda promovem percursos 'Fortalezas do baixo miño'.
- O custo das pensións galegas creceu o triple que os ingresos por cotizaciós.

DÍA
12

- Faleceu António Francisco dos Santos, bispo do Porto.
- A elevada qualidade das prestações do Prémio Jo-

vens Talentos obrigou o júri a duplicar os galardões.

■ O parque móvil galego, un dos más envellecidos de Europa.

**DÍA
13**

■ Unha firma de Canadá investirá nunha factoría de cannabis medicinal a 200 kilómetros de Vigo.

■ A eurociudadade Chaves-Verín abre lazos con América Latina.

■ Terras de Bouro guarda um caminho milenar que también vai dar a Santiago.

■ PSA Vigo creará 600 empregos nun turno de fin de semana para facer fronte á demanda que ten a nova furgoneta.

■ Governo portugués quer cortar 170 milhões às tarifas da luz do próximo ano.

**DÍA
14**

■ Os ríos galegos levan ata un 86% menos de auga que hai un ano.

■ Os clubes de fútbol españoles e portugueses estudan recuperar a Copa Ibérica.

■ Viana quer atrair mais gravações de filmes e cria "film comission".

■ O Foro Económico confirma que a economía galega consolida a súa recuperación.

**DÍA
15**

■ Barcelos investiu cerca de 71 milhões no territorio.

■ Cada día retornan a Galicia 14 emigrantes.

■ Braga já tem equipa que trabalha todo o ano na defesa da floresta.

■ Ourense e Montalegre acollerán a vondela reunión do proxecto europeo para zonas de montaña (CRInMa).

**DÍA
16**

■ A ruta termal Chaves-Verín recibe nesta tempada máis de 50.000 visitas.

■ Arquitectos e Engenheiros galegos e portugueses envolvidos no proxecto da futura travessía pedonal sobre o río Miño.

■ A creación dun "hub" biotecnolóxico en Porto do Molle creará sinerxias para facer realidade o Clúster Transfronteirizo de Biotecnoloxía.

**DÍA
17**

■ Axencias de viaxes españolas e lusas coñecerán a oferta termal de Galicia.

■ Bruselas culpa a Madrid de non alugar as cotas de pesca que precisa a flota galega.

■ O sistema de pagamento de peaxes para estranxeiros na estrada a Oporto sumou 13.600 altos no verán.

■ Portugal amosa o seu interese no control oficial de biotoxinas levado a cabo en Galicia a través do Intecmar.

■ Bienal de Arte de Vila Nova de Cerveira atinge os 100 mil visitantes.

**DÍA
18**

- Galicia e Norte de Portugal estudan o impacto do cambio climático na pesca e nas costas.
- O plano industrial de Navantia implica a saída de 570 traballadores en Ferrol.
- António Costa discursa na ONU com foco na defesa do ambiente.
- Portaluxe instala-se em Vila Verde e pode crear 400 postos de trabalho.
- Galicia suma xa más de 3.560 "pobos pantasma" sen un só veciño.

**DÍA
19**

- Ryanair deixa en terra a milleiros de galegos en Vigo, Santiago e Oporto.
- Valença foi o palco do IVº Encontro Motard da Eurocidade.
- Comissão Europea crea fórum de peritos para superar obstáculos transfronterizos.
- Abanca pon o punto de mira en Portugal.

**DÍA
20**

- Cecilia Fernández Santomé gaña o Premio Literario Nortear para a mocidade escritora de Galicia e do Norte Portugal.
- Investimento de 2,6ME para dragar Porto de Viana do Castelo.
- Vigo perde 17 pesqueiros nunha década porque se abandonaron noutros países da UE para ter maior cota.

■ Câmara do Porto quer aplicar taxa de 7,5 euros a veículos em zonas pedonais.

**DÍA
21**

- Grupo luso-francês investe 4 milhões en Vila Verde e Fafe.
- PSA Citroën ensaia en Vigo unha liña de fabricación con máis robots que persoas.
- Galicia é elixida para participar na Comisión de seguimento europea dos obxectivos de desenvolvemento sustentable.
- Inditex gaña e vende só en seis meses máis que en todo o ano 2009.
- Espanhola Froiz expande formatos retalhistas e grosista en Portugal.

■ Aemet espera que a partir de novembro as precipitacións compensen a falla de choivas en Galicia.

■ Galicia almacena nas sás adegas máis de medio millón de hectolitros de viño.

■ Viana do Castelo: Oitenta atletas disputan campeonato Luso Galaico na praia da Arda.

**DÍA
22**

- Dados da CCDR-N apontan para descida do desemprego no Alto Minho de 24,8%.
- A II Feira de Emprego Xurídico Galicia-Norte de Portugal celebrarase o 27 de outubro.
- Portugal no top 10 dos países europeus onde mais anos se trabalha.

■ Os servizos de dependencia galegos suman 3.000 usuarios e chegan aos 52.000.

■ Tomiño e Cerveira celebran sua primeira Festa da Amizade.

■ Xunta e concellos negocian trasvasar empregados públicos.

**DÍA
23**

- Festival folclórico de Anaquíños con grupos de A Coruña y Portugal.
- Mercadona vai localizar o seu primeiro centro logístico português na Póvoa de Varzim.

**DÍA
24**

- Na ausencia de rascunho en nas suas docas, Leixões

é forçada a investir 2,2 milhões em dragagem.

■ Milhares visitaram e conheceram de perto o que se faz no INL.

■ 1º Acampamento da Eurocidade Chaves-Verin atraiu 200 campistas à cidade.

■ Os proveedores lusos extenden a busca de persoal a Vigo.

■ A entrada en Galicia dos componentes de Portugal sobe nos primeiros meses de produción da K9.

**DÍA
25**

■ Educação e Saúde reforçados no OE para 2018.

■ XIX Bienal Internacional de Arte de Cerveira recebeu mais de 100 mil visitantes.

■ Portugal na mira da hotelería internacional.

■ No primeiro semestre foram inauguradas 19 unidades hoteleiras e para o segundo semestre está prevista a abertura de mais 21.

**DÍA
26**

■ Vila Nova de Famalicão lidera exportações do norte nos primeiros sete meses.

■ Universo da nanotecnología quer acelerar innovación das PMEs da Euroregião.

■ A AECT Chaves-Verín, gañadora dos premios da auga na cata internacional Termatalia.

■ Galicia pide á UE que asigne medios financeiros suficientes para paliar o Brexit.

■ China negocia a compra de tecnoloxía viguesa para o seu porto más poderoso.

■ Empresa têxtil investe 1,5ME e cria 120 postos de trabalho en Vila Verde.

■ As eleições municipais do Porto condicionan a euroregião.

■ A Universidade de Vigo adapta unha obra de Saramago como videoxogo.

**DÍA
27**

■ A UE sitúa as Rías Baixas entre as áreas con máis risco de incendios por construir nos montes.

■ Turismo de Braga registou, entre xaneiro e agosto, a entrada de 263

083 turistas, tendo-se registado un aumento de 22,15%.

■ Os galegos esperan ata 60 días para ciruxía de enfermidades graves.

DÍA
28

■ Zara é a marca máis valiosa de España en Bolsa: o triple que o Santander.

DÍA
29

■ A prórroga dos orzamentos estatais

condena o AVE galego a novos retrasos.

■ Sa Carneiro e os aeroportos galegos libran unha nova cancelación masiva de vós por parte de Ryanair.

■ Suzanne Cotter deixa direcção do Museu de Serralves no final do ano.

DÍA
30

■ Galicia é o oitavo destino más visitado polos residentes españois.

OUTUBRO | OUTUBRO

DÍA
1

- Galicia, entre as favoritas a ser nomeada Rexión Viti-vinícola do Ano.
- Juncker descarta cambiar os criterios para o reparto de cotas de pesca que penalizan a Galicia desde 1986.
- A Fundación Galicia Europa convoca o curso de axentes de cooperación transfronteiriza Lidera (Interreg).

DÍA
2

- Ecopista do Rio Minho eleita Via Verde de Exceléncia a nível Europeu.

DÍA
3

- En Galicia aumenta a cifra de contratos laborais, case que todos temporais, pero non o número de empregados.
- Venezuela xa cultiva mexillón con tecnoloxía galega.
- 4,7 millóns de euros para proxectos turísticos no Douro.

DÍA
4

- O presidente da Xunta defende no debate das autonomías as rebaixas fiscais para xerar emprego.

■ Criminalidade violenta baixou de xeito extraordinario em todo o distrito de Viana do Castelo.

■ Galicia entra no "top 100" mundial de destiños verdes.

■ Câmara de Vila do Conde instala painéis informativos no Caminho Português da Costa.

DÍA
5

■ Conxemar pecha unha "intensa" edición con 31.370 visitantes, a maior cifra desde 2010.

■ Un proxecto europeo para promocionar o turismo náutico inclúe o Ulla e a ría de Arousa.

■ O galego e a súa relación co portugués, a debate nos EE.UU.

■ Câmara de Gaia garante que consumidor não

sentirá aumento da águia em 2018.

■ A Xunta incentivará aos concellos que reduzan os impostos.

DÍA
6

■ Governo portugués descongela progressões para toda a función pública.

■ Jorge Magalhães, vice-presidente da TPNP: «Termatalia serviu para que nossos parceiros conocessem as tendencias térmicas em todo o mundo».

■ Uns 65.000 fogares galegos ainda precisan axuda da familia ou dos amigos para rematar o mes.

■ Renault quere face de Vigo o porto de referencia para exportar os coches que fabrica en Valladolid.

DÍA
7

■ Marfrío e Atunlo se reúnem em Portugal para producir e distribuir atum elaborado.

■ A AEET Chaves-Verín, eloxiada polos municipios termais de Europa reunidos en Grecia.

■ Braga é o segundo distrito con maior número de fogos.

■ Galicia e a Rexión Norte de Portugal colaboran en materia de promoción turística.

■ Número de alumnos cresce há quatro anos nas universidades privadas portuguesas.

DÍA
8

- A provincia de Ourense, castigada por unha vintena de incendios forestais.
- Peregrinación a cavalo de Braga a Compostela.

DÍA
9

- Quase mil operacionais combaten três grandes fogos nos distritos de Coimbra, Santarém e Braga.
- Suspensidos 10.000 exámenes de conducir en Galicia pola folga de examinadores.
- Galicia, á cola en empresas estranxeiras a pesar de dobrar o seu número desde o 2008.

■ A crise fixo perder un 6 % de poder adquisitivo aos galegos.

■ Galiza e Norte de Portugal unidos para aumentar turistas de “ano para ano”.

■ A crise fixo perder un 6% de poder adquisitivo aos galegos.

■ Galiza e Norte de Portugal unidos para aumentar turistas de “ano para ano”.

DÍA
10

■ Turistas portugueses a domir na Galiza aumentaram 17% até agosto de 2017.

■ Bruxelas só obriga ceder cupos de pesca non aproveitados en audas non comunitarias.

DÍA
11

■ Os traballadores do naval da ría de Ferrol ratifican e alongan a folga.

■ UMinho inaugura Instituto para a Bio-Sustentabilidade.

■ Valença recebe II Encontro de grupos corais Eurocidade.

■ O portugués será a linguaxe vehicular do VI Obradoiro de Tradución Poética.

■ Portugal sofre máis de 200 incendios na primeira semana de outubro.

DÍA
12

■ Com Espanha demasiado arriscada, ações portugue-

sas ganham brillo, dizem analistas.

■ Galicia xa rexistra este mes 235 incendios, o doble do habitual nun mes de outubro.

■ O Comité Económico e Social Europeu (CESE) elogiou a campanha “O Norte somos nós, rostos de um novo Norte”, desenvolvida pela CCDR-N.

■ Candidatura do Porto à sede da Agencia do Medicamento entra na fase de “lobby”.

■ A inflación resta 230 euros de poder de compra anual aos galegos en só dous anos.

■ Directivos do Hospital de Braga visitaron o Cunqueiro de Vigo.

■ O convenio de Puertos del Estado e a Xunta só

garante como solo público o 20% dos peiraoas da Coruña.

■ O convenio de Puertos del Estado e a Xunta só garante como solo público o 20% dos peiraoas da Coruña.

DÍA 13

■ A Xunta denuncia que Galicia “é atacada cunha desmesurada actividade incendiaria”.

■ O burato de Galicia coa Seguridade Social retoma ata 2.500 millóns de euros.

■ A 1ª Bienal Ibérica AR & PA começa nesta sexta-feira em Amarante (Portugal).

DÍA 14

■ Este ano o Camiño de Santiago está superar as cifras de récord rexistradas en 2016.

■ Ampliado o prazo para presentar ofertas para a nova ponte peonil entre Tomiño e Vilanova.

■ Filme “O Reencontro” propõe uma viagem pelos Caminhos de Santiago.

■ As vías que unen Vigo con Portugal rexistran o maior tráfico dos últimos dez anos: 53.400 coches ao día.

DÍA 15

■ Diretor do INL aponta nanotecnología como motor da mudança da economía.

■ Galicia é a terceira comunidade española máis deficitaria en pensións cun custe do 4,3 % do PIB.

■ Testes dos primeiros voos com drones no Porto.

DÍA 16

■ O XIX Congreso Internacional de Galicia e Norte de Portugal de formación para o traballo aborda esta semana en Lugo a FP dual.

■ Da metalomecânica ao calzado, exportacións vão bater recordes.

DÍA 17

■ Preto de 700.000 galegos seguen en risco de pobreza pese á recuperación económica.

DÍA 18

■ Orçamento do Estado luso reserva 283 milhóes de euros ao Minho.

■ Montoro promete abordar “xa” a reforma da financiación autonómica.

■ O alimento galego máis producido respetando

criterios ecolóxicos é o mexillón.

■ Valença tem uma das melhores águas de Portugal.

DÍA
19

■ A seca permite camiñar un kilómetro polo río Limia sen pisar auga.

■ A recuperación do creto esquiva Galicia, onde ten descendido unha media de 7,5 millóns/día.

■ Unha corporación xaponesa ultima a compra do 15% das accións de Reganosa.

DÍA
20

■ A Xunta eleva seus orzamentos ata os 9.487 millóns, cantidade semellante a de 2007, o ano anterior ao estoupo da crise financeira.

■ Metro do Porto lotado e com falta de carruagens.

■ Municípios do Norte de Portugal e da Galiza exigen órgão mixto de emergencia.

■ Larsa pacta con 300 granxas galegas para ofertar leite de pastoreo.

■ Viana mobiliza Norte para exigir ao Governo

descentralización de fondos regionais.

DÍA
21

■ Bruxelas ameaza con peches na industria galega do atún baixo presión de Francia y Alemaña.

■ A Xunta leva a cabo en Bruxelas a cuarta edición do curso de financiamento comunitario TecEuropa na que participan 20 técnicos galegos.

■ Extremadura, acolle o cumio técnico de cooperación transfronteiriza.

■ Parados galegos, lusos e italianos se forman en Xinzo en cooperación transfronteiriza.

DÍA
22

■ Empresas galegas do setor da aeronáutica participarán na fabricación de aviões Airbus en China.

■ O 40% das construtoras galegas buscan negocio no exterior pola falla de obra pública.

■ A Coruña lanza a axenda urbana luso-galega.

■ Portugal será o país invitado no Xantar 2018.

■ La Urban Trail Night Tui-Valença xa é realidade.

DÍA
23

■ São precisas 30 mil casas para famílias carenciadas no Norte de Portugal.

■ A CEG informará sobre as obrigas fiscais das empresas galegas que operan en Portugal.

■ O número de galegos prexudicados por regulacións de emprego descendeu este ano un 63%.

■ Nace en Vigo un movemento a prol da prevención forestal.

DÍA
24

■ As flotas francesa, portuguesa e española reclaman o reapertura da pesca de cigala no 2018.

■ Reunións do executivo da Câmara de Braga passam a ser todas públicas.

■ O Caminho de Santiago continua a aumentar em Portugal, con um aumento de 22% das partidas.

■ Federação Portuguesa de Vela pretende crear centro de alto rendimento em Viana.

■ A industria atuneira de Galicia denuncia a “persecución” de Bruxelas e a pasividade da Administración española.

■ Galicia, cuarta comunidade con más centros tecnolóxicos acreditados polo Estado.

■ Rui Vieira de Castro eleito reitor da UMinho.

DÍA
27

■ A eurocidade Cerveira-Tomiño presente em sesión europea de promoción do crecemento e coesión das rexións fronteiriñas.

■ Alto Minho quer criar empresa de agua e saneamento.

■ Projeto de creación de emprego transfronterizo presentado pela CIM Alto Minho em Valença.

DÍA
28

■ España e Portugal acudirán ao Fondo de Solidariedade da UE para reparar os danos dos incendios.

■ España e Portugal satisfacen aos armadores do cerco cun tope de sardiña que esquiva o veto da UE.

DÍA
29

■ A seca merma a produción de aceituna en Galicia.

■ Pesca da sardinha prohibida em 222 km da costa.

■ Outono Fotográfico visita 18 cidades de Galicia e catro do Norte de Portugal.

DÍA
30

■ Pescadores contra redución de quota e áreas de não pesca.

■ Fairway Forum abordará os retos do Camiño de Santiago de xeito multidisciplinar.

**DÍA
31**

- Polo de agora, a especie invasora de mexillón atopada en Portugal non afecta aos de Galicia.
- As universidades galegas proxezan crear catorce novos grados ata 2021.
- Braga lidera projeto de constitución de Rede Cultural Europeia.
- A xubilación antes dos 65 cae a mínimos en Galicia trala imposición de novos requisitos.

NOVEMBRO | NOVEMBRO

DÍA
1

■ PSA confía a Vigo o novo Peugeot 2008 e pecha a produción do modelo de baixo custe Kenitra.

■ Braga e Barcelos cidades criativas da Unesco nas categorías das Media Arts e Artesanato e Arte Popular.

■ O aforro medio por gallego medrou un 21% pese a crise e xa supera os 22.000€, segundo fontes oficiais.

■ Alcaldes galegos esixen un cambio estrutural do modelo forestal.

■ Medio Rural prioriza a recollida de madeira na zona fronteriza con Portugal pola praga do pino.

■ Crise financeira: bancos portugueses reduziram 21% das agencias e 20% dos colaboradores.

DÍA
3

■ Mais do 80% de terrenos rurais do Norte de Portugal están sem cadastro.

■ Producción eléctrica nas barragens no valor mais baixo de sempre em outubro.

■ Gestora de fondos comunitários do Norte de Portugal vai premiar proyectos innovadores da rexión.

■ A choiva en outubro foi só un 8% do habitual en Galicia.

DÍA
5

■ A Xunta propón cas illas Cíes sexan declaradas húmedal internacional.

■ Governo galego quer estratéxia com Norte de Portugal para travar incêndios.

■ Portugal cumpre información sobre polución industrial, mas precisa de meliorar.

transfronteirizas Galicia-Norte de Portugal.

■ Portugal substitui a Argentina como principal exportador de pesca da Galiza.

DÍA
7

■ Viana do Castelo. Da "Vinha ao Vinho" promove economía local das Terras de Geraz.

■ En 15 anos os universitarios en Galicia se reduciron a mitade.

■ A mellora económica favorece a redución de xóvenes galegos dependentes dos seus pais.

DÍA
8

■ Sá Carneiro xa capture sete de dez viajantes da euroregión e marca um recorde histórico de 10 millóns.

DÍA
2

■ Navigator Company, a maior pastera lusa avanza para 2018 a criação na Galicia de sua base forestal.

■ A seca desploma un 72% a produción hidroeléctrica en Galicia.

■ Barreras salva nos tribunais as subvencións do hotel de Pemex.

■ Um em cada cuatro portugueses escolhe Facebook para fazer compras.

■ O presidente do Círculo de Empresarios considera que "sería fantástico unir España e Portugal".

DÍA
4

■ Fondo de Coesão dá 4,5 millones para valorizar Peneda-Gerês.

■ Dragagam no río Miño melhora condicións de navegabilidade.

■ Monção acolle 6º encontro Luso-Galaico de música popular.

DÍA
6

■ Portugal entre os melhores no combate ao branqueamento de capitais.

■ Hematólogos galegos e lusos estudaran de xeito coordinado os linfomas.

■ Telefónica elixe Galicia para instalar seu centro mundial de ciberseguridade.

■ Estudo da Universidade do Minho: Redes e políticas

■ Norte lidera a recuperación económica em Portugal, diz a CCDRN.

■ A seca fai perder este ano 733 millóns ás tres grandes eléctricas.

■ Bruxelas quere recortar máis as cotas da flora pesqueira galega.

■ A conselleira de Pesca, Rosa Quintana, teme unha crise se a UE veta a pesca da sardiña.

■ Programa inédito permite acceso mais fácil ao emprego além-fronteiras.

■ Os Encontros Internacionais de Arquitectura reúnen a profesionais lusos e galegos no sur de Galicia.

■ A Deputación de Pontevedra impulsa un proxecto para poñer en valor a riqueza da "raia seca".

■ A Corunha e o Porto procuran os Stunts da Rua Vigo apóis o voto de Puertos del Estado.

■ Portugal já recuperou o emprego perdido durante a troika.

■ Armadores de Vigo estiman pérdidas en Gran Sol por 25 millones con el recorte de Bruselas.

■ Alfredo García, alcalde do Barco de Valdeorras e presidente da Fegamp,

eleixido presidente do Eixo Atlántico e Luísa Salgueiro vicepresidenta.

DÍA
10

■ Empresarial transfronteriza atribui medalha de ouro a Emídio Gomes.

■ Galicia e o Norte de Portugal únense para optimizar o uso da biomasa.

DÍA
11

■ Galiza e Norte de Portugal pioneiros na agilización do reconocimento de qualificacións de emprego.

■ Portugal estuda o modelo galego para crear o seu sistema anti-incendios.

■ Dous de cada tres galegos considera que a sanidade pública funciona ben ou bastante ben.

DÍA
9

■ Melgaço recebe investigadores internacionais para debate sobre Desenvolvimento Motor.

- Pesqueiras do Minho estão a ser reativadas, em Portugal.
- Tomiño e Cerveira promovem Campus Desportivo Transfronteiriço.

DÍA
12

- Armador e aseguradora do Prestige recuren numerosas reclamacións.
- Paulo Rangel, vice-presidente do Partido Popular Europeu: "A regi   minhota    a que está mais preparada para o século XXI".
- Braga integra projeto luso-galaico Rede May.

DÍA
13

- Portugal e Espanha compilam dados para aumentar resili  ncia    eros  o costeira.
- A seca empeora a calidad das augas dos ríos e dos encoros galegos.
- Agricultura quere potenciar a chegada de x  ovenes ao rural.

DÍA
14

- Oito municípios concentraram mais de metade das exporta  es da Região Norte.
- As abellas velutinas xa te  n colemias en tres de cada catro concellos galegos.
- O Camiño de Santiago, a piques de acadar o hito histórico dos 300.000 peregrinos.
- Mostra da XIX Bienal de Arte de Cerveira inaugura sexta-feira em Pontevedra.

- Os gallegos encabezan o consumo de medicamentos en Espanha.

DÍA
15

- Entidades transfronteiri  cas pedem cooperativa de Portugal e Espanha contra inc  ndios.
- A Eurocámara chama a frear a sangr  a demográfica que sufre Galicia.
- Santa Maria da Feira eleita Capital da Cultura do Eixo Atlántico em 2018.
- Galicia perde x  ovenes a prol doutras comunidades desde hai xa sete anos.
- Acordo socio-político para abordar melloras na xest  n forestal e anti-incendios de Galicia.
- Ecovia do río Minho contribui para a promo  o

- turística de toda a Região Norte.

- Alcalde de Viana do Castelo (Portugal), José María Costa, asume la RIET.

DÍA
16

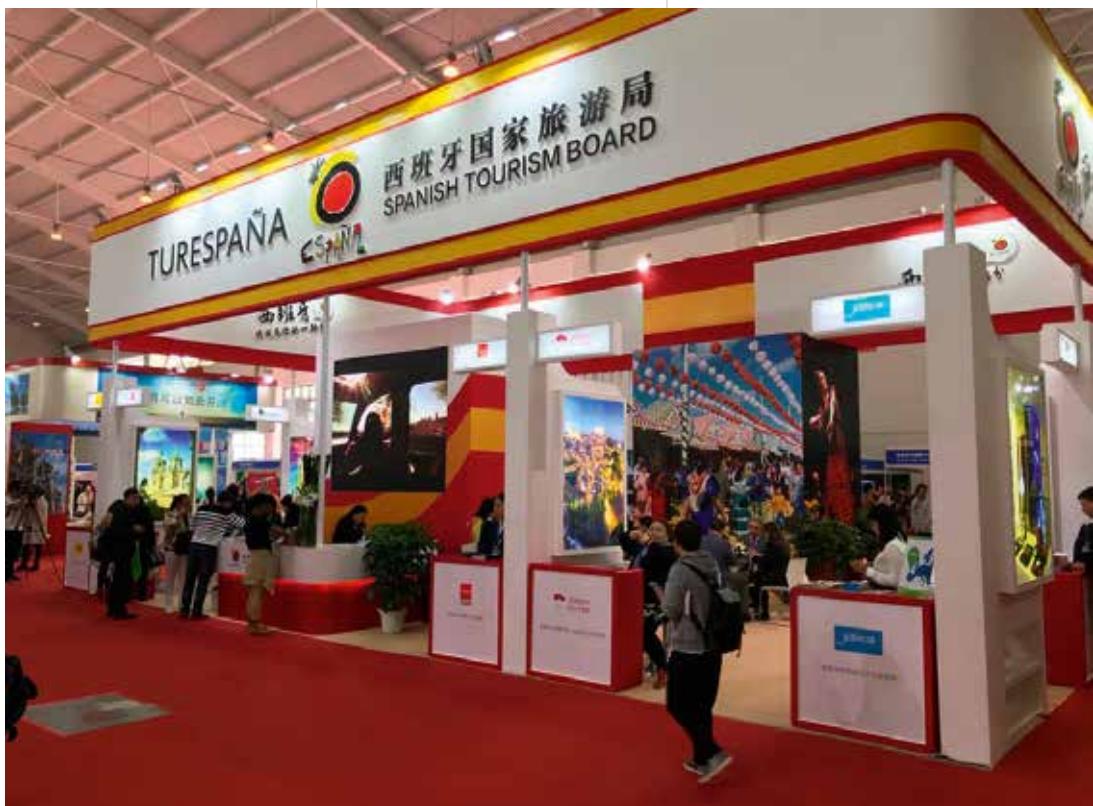
- Rio Tejo, "praticamente morto" em Espanha e j   cheira mal em Portugal.
- A Xustiza admite o dano moral da traxedia do Prestige e cifra o custe total en 1.652 millóns de euros.
- Airbus logar un megacontrato para construir de 430 avi  os no que participarán empresas galegas.
- Caminho portugu  s de Santiago inspira 1.   resid  ncia artística en Ponte de Lima.
- Fomento retrasa ao ano 2027 a conexión de Galicia

- coa rede europea de mercadur  as.

- Ponte de Lima. José Souto, paisagista da Galiza ganha Festival International de Jardins.

DÍA
17

- Os empresarios alertan da marxinación do noroeste da Península ao demorar a súa conexión co corredor atlántico europeo.
- Norte v  itima do centralismo perde centros de decisión.
- A automoción galego acelera a súa penetración no mercado azteca.
- Aplicación garante: UMinho tem os universit  rios mais atraentes de Portugal.
- O PSdeG denuncia peregrinacións a Portugal

para mercar un fármaco do corazón que escasea en Galicia.

DÍA 18

■ Cada vez más empresas deixan o porto de Vigo e prefieren Leixoes pola súa axilidade.

■ Galicia nomea Embaixador de Honra do Camiño ao Rei Don Xoán Carlos.

■ As universidades galegas estrean carreiras duales con prácticas en empresas para mellorar a inserción laboral.

■ Concellos do Gerês-Xurés coordinan a súa promoción.

■ Francia, Bélgica e Dinamarca capturan catro

veces máis peixe que Galicia no Gran Sol.

DÍA 19

■ A Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (AECT) promove ofertas de emprego no sector do metal.

■ Reserva Gerês-Xurés beneficia de 2 milhões de euros para dinamizar territorio.

■ Norte de Portugal propón a Galicia competir xuntos a escala global.

■ Turismo de Galicia leva as súas ofertas turísticas a China no marco da feira CITM.

■ Grandes fondos de capital invisten en setores vitais da economía galega.

■ Duzentas ofertas de emprego luso-galaico por preencher em três anos.

■ A “macroplanta” de rodaballo de Mira esquia a creba cun proxecto a 18 anos avaliado por Lisboa.

DÍA 20

■ Porto esgota as reservas nos hoteis nas férias e feriados.

■ Caminho Português da Costa no II Fórum del Camiño de Santiago, no Palacio de Congressos de Santiago de Compostela.

■ O uso de nanotecnoloxía centra a primeira xornada do encontro de químicos no CIS-Galicia.

■ Unha cooperativa europea de loita contra os

incendios, prioridade das entidades transfronteirizas da Península.

■ O presidente da AECT Chaves-Verín, Nuno Vaz, pide novas áreas de cooperación.

■ Agencia Europea do Medicamento não terá sede no Porto nin en Barcelona.

DÍA 21

■ Manuel Caldeira: «Portugal é um parceiro estratégico para a Galiza, non uma ameaça».

■ Deputado José Manuel Carpinteira pede investimentos na saúde e infraestruturas para o Alto Minho em 2018.

DÍA
22

- Comboios Celta entre Porto e Vigo están todos equipados com sistema ASFA digital.
- Os transportistas rexeitan a reforma do setor porque pode eliminar a 7.000 os autónomos galegos.
- O porto de Vigo reta a Sanidade a negar a fuga de mercadurías a Leixões polo "exceso de rigor" do PIF.
- A Deputación de Pontevedra pilota un proxecto europeo para modernizar o naval.

DÍA
23

- As auxiliares lusas da automoción suman preto de 50.000 empregos.
- Galicia participa no debate sobre a avaliación da Axenda Europea de migración.
- Galicia non entrará nunha guerra de incentivos con Portugal para atraer empresas.
- Petición pela eliminación de pórtico na A28 vai ser discutida no Parlamento.

DÍA
24

- Pescanova ordena a Armón o maior contrato de Galicia para a construción de buques de pesca.
- Proxecto Aqualitans, cooperación transfronteiriza Galicia-Portugal para mellora da eficiencia na depuración.
- Música e Movimentos Partilhados junta Universidades do Norte de Portugal e da Galiza.

DÍA
25

- Estudo para promover o turismo no Xurés sen danar o emdio.
- Os empresarios portugueses están exortando o fim de uma das pedágios na A-28 debido ao seu impacto económico.
- Portugal quer discutir com Espanha a gestão común das águas dos ríos.

DÍA
26

- O naval galego, segundo da eurozona

con contratos por 500 millones.

■ Catro astaleiros galegos construirán 15 pesqueiros para empresas españolas e estranxeiras.

■ Espanha e Portugal celebran a 20ª reunión da Convenção de Albufeira no Porto.

■ Projeto para melhorar eficiéncia energética das ETAR junta Porto e Galiza.

DÍA
27

■ A Xunta mellorará a eficiencia enerxética do proceso de depuración das augas residuais nas Edar.

■ Silleda e Paredes de Coura selan un compromiso socio-económico.

■ Ábrese o prazo de presentación das obras ó Premio Literario Nortear.

■ Galicia e Portugal cooperan para evita-lo declive de especies migratorias no Miño.

DÍA
28

■ Ministros do Ambiente portugués e español debaten a questão da seca.

■ As empresas de Galicia pagan máis de 900 millóns en impostos por beneficios.

■ Novo reitor da Universidade do Minho quer instituição como referência internacional.

■ Portugal ser o 3º país mais seguro do mundo é “fundamental” para a economía.

DÍA
29

■ O abastecimento de auga nas cidades galegas só está garantido para 90 días.

■ Municípios do Minho implementan medidas para poupar águia.

■ Portugal disponível para acolher mais de mil refugiados a partir da Turquía.

■ Galicia perdeu eset ano 118.700 horas de traballo en 31 folgas ata outubro.

■ Universidade do Minho representa 10% do sistema científico portugués.

DÍA
30

■ Morreu Belmiro de Azevedo, o empresario que marcou a economía portuguesa.

■ A fábrica viguesa de PSA comenzará 2018 coa máxima capacidade na produción de furgonetas.

■ Instituto Ideia Atlántico pede 2,8 millóns de euros à Câmara de Braga.

■ Os concellos galegos cobraron por erro 44 millóns de más polo imposto de plusvalía.

DECEMBRO | DEZEMBRO

DÍA
1

■ Ministro das Finanças português, Mário Centeno, conta com o apoio de nove países na corrida à liderança do Eurogrupo.

■ Os gallegos son os cidadáns de España menos satisfeitos coas suas vidas.

■ Galicia se prepara para a emerxencia socioeconómica derivada da seca.

■ Os bispos da Galiza e do Norte de Portugal se encontran en Lugo.

DÍA
2

■ Empresas da Región Norte "puxam" crecemento nacional.

■ Morre o pintor Manuel Moldes, referencia do arte contemporáneo en Galicia.

■ Viana e Ponte de Lima perdem elección para Cidade Europeia do Vinho 2018.

DÍA
3

■ Marcelo sobre Eurogrupo: "O fundamental é que Centeno mantenga o camiño das finanzas portuguesas".

■ A educación e a cultura centran a maioría das ideas de cooperación entre Tomiño e Cerveira.

■ A peor crise del rural: os incendios más a seca xe- ran custes por valor de 130 millóns.

■ Culturgal que este ano versou sobre "Portugal e Arte Contemporánea", pe-

chou a décima edición con 14.000 visitantes durante os tres días.

■ Os xóvenes emprendedores galegos teñen cita no procecto Lidera Emotraxe.

■ Os aeroportos galegos recibiron 228 millóns de euros, o 10 % dos investimentos de AENA, desde o ano 2012.

DÍA
4

■ Viana do Castelo: Centro de Mar considerado "Emblema Regional" pela CCDR-N.

■ Os concellos galegos seguén investindo en obras a mitade que antes da crise.

■ Centro de Investigación da Montaña de Bragança

recebe prémio "O Norte Somos Nós".

■ Galicia participa na primeira reunión do Comité das Rexións co grupo Spinnelli en prol dunha Unión Europea máis forte.

■ Marques Mendes: "O Governo vai recuar na mudança de sede do Infarmed para o Porto".

DÍA
5

■ O Tejo corre para a morte. Está seco e poluído. Os peixes morrem á procura de oxíxeno.

■ PSA Vigo adianta a contratación de 900 traballadores a maio debido ao aumento da produción.

■ España e Portugal presentan á UE un plano

conjunto para salvar a pesca de ina.

■ Marcelo após a eleição de Centeno: "Somos os nórdicos do século XXI".

■ Compromiso de Fomento para que o tren galego opte a fondos da UE en 2018.

DÍA 6

■ Centos de coches colapsan o acceso a Portugal ante ponte máis longa do ano.

■ Novo récord en Peinador: máis de 120.000 viaxeiros en rutas internacionais.

■ 'Minho Export' dá 700 mil euros á internacionalización das empresas.

■ Os alcaldes de Vigo e Porto fomentan o eixo atlántico.

■ Fundos dizem a Centeno que querem reatar negociações sobre dívida do Novo Banco.

DÍA 7

■ A producción agrogandeira galega supera os 3.800 millóns de euros ao ano.

DÍA 8

■ Aena renuncia captar viaxeiros en Portugal para Peinador e pola contar, Sa Carneiro lanza unha ofensiva comercial en Galicia.

■ Banco de Portugal apela á redución da dívida pública e privada.

■ A hostalería xa acapara un de cada

catro novos contratos en Galicia.

DÍA 9

■ Audasa prevé ingresar máis de 166 millóns coa suba das peaxes.

■ Portugal considerado o melhor destino turístico do Mundo.

■ O Projecto "Gerês-Xurés" apresentado en Ourense.

DÍA 10

■ A borrasca profunda "Ana" provoca inundacións, pecha estardes e destrúe centos de árbores en Galicia.

■ A productividade medra catro veces máis en Galicia

que no resto de España polo tirón industrial.

DÍA 11

■ O marcha de poboación xoven ten un coste anual de 500 millóns para a economía galega.

■ Volkswagen inicia a produción 24 horas do SUV em Portugal, en fevereiro.

■ Um "workshop" analisa experiências transfronteiriças em Cerveira.

DÍA 12

■ Póvoa de Lanhoso afirma-se como destino turístico no Natal.

■ Moda Portugal leva a Porto criadores internacio-

nais a conhecer indústria têxtil portuguesa.

- Transpais compra o grupo vigués Busto, o maior transportista de mercadorias da autopista do mar.

- Mostra Espanha 2017 fecha as xornadas en Portugal con duas exposicións de fotografía.

- Porto pode ser destino europeu para estudar "design" e lançar marca própria.

DÍA 13

- A UE pecha o reparto de cotas de pesca no Atlántico para 2018.

- Empresas de Cerveira pagam os ordenados mais altos do Minho.

DÍA 14

- Galicia perdeu más de 6.500 habitantes nos seis primeiros meses de 2017.

- Portugal aponta para a Inditex como uma das chaves do seu "milagre económico".

- Os tramos perigosos na rede viaria galega aumentan máis dun 30% en só un ano.

- Tomiño e Cerveira terá que escoller entre 8 propostas de actividades conxuntas.

DÍA 15

- Os traballadores públicos galegos, máis envellecidos

fronte a uns portugueses "máis eficaces".

- Consórcio investe mais de 100 milhões de euros na próxima década em Viana.

- População de Cerveira e Tomiño avalia partilha de servicios e equipamentos.

- Empresas e universidades de Galicia e do norte de Portugal presentan en Santiago o clúster do sector da biotecnoloxía.

DÍA 16

- Barreras moviliza a 400 traballadores para cumplir os prazos de construcción do novo cruceiro.

- A Xunta salienta a colaboración entre Galicia e Portugal para reforzar o

crecemento económico e xerar emprego de calidade.

DÍA 17

- A Xunta salienta a colaboración entre Galicia e Portugal para reforzar o crecemento económico e xerar emprego de calidade.

- Estaleiros de Viana vendem oito toneladas de aço dos asfalteiros por 3,2 milhões de euros.

- Presenatn 26 deseños para construir a ponte peonil sobre o Miño, de Tomiño.

DÍA
18

- A eurocidade Chaves-Vérin terá 1,7 millones para actividades ata 2020.
- Galicia volve ter retorno de emigrantes.
- II Encontro de investidores da diáspora galega.
- Cinco buques de guerra blindarán as aguas británicas nas que faenan pesqueiros galegos.
- Ponte de 2 milhões de euros sobre o Minho entre Cerveira e Tomiño escolhida entre 26 propostas.

DÍA
19

- A oferta aérea Vigo-Lisboa gaña demanda e xa chega ao 60% da oferta.

- O 63% do monte galego é de propiedade dubidosa ou descoñecida.

- Academias audiovisuais de España e Portugal abordan a paridade no cinema.

- O naval galego, no "top 5" da UE con vendas de máis de 2.000 millóns de euros.

DÍA
20

- CIM do Alto Minho lança "Start me up" para captar potencial económico.

- Portugal localiza nas suas águas uma especie invasiva que ameaça o mexillão.

- Fomento tampouco investirá no corredor atlántico e pedirá fondos europeos para 2021.

- PSA colaborará na formación 4.0 coa Universidade Corporativa de Ceaga.

- A macrorrexión do suroeste europeo promocionará os Camiños de Santiago.

DÍA
22

- Guimarães vai persistir no caminho da capital verde.

- O investimento empresarial en innovación descendeu en Galicia un 50% desde 2008

- O "gordo" da Lotería de Nadal deixa en Galicia centos de millóns de euros.

- Valença aprova orzamento de 19,6 millóns de euros

- para 2018, oposición crítica "falta de ideias".

DÍA
23

- O repunte dos prezos do leite alivia o calvario dos granxeiros galegos.

DÍA
24

- Galicia superará este ano por primeira vez os cinco millóns de turistas.

- Os grandes concellos conxelan impostos e taxas durante 2018.

- UMinho está entre as 50 universidades mais sustentáveis do mundo.

- Nigrán lanza a candidatura de A Foz ao listrado mundial de humedais da Unesco.

DÍA
26

■ Iniciado o rexistro da Ribeira Sacra como ben de interese cultural para logo optar a Patrimonio Mundial.

DÍA
27

■ O ingreso de España na UE ten destruído en trinta anos 90% dos empregos no agro galego.

■ A UE alerta de que a flota galega pode perder a mitade dos ingresos nas Malvinas.

DÍA
28

■ Confederação Empresarial do Alto Minho critica projetos de lei sobre alojamento local.

■ Case que a mitade dos fogares galegos chegan con dificultades a fin de mes.

■ Galicia, terceira potencia textil en España.

DÍA
29

■ O programa Iacobus financiará 135 estadías

en centros de formación profesional tanto en Galicia como no norte de Portugal.

■ A desigualdade entre a Galicia atlánica e a do interior se agrava ao medrar a probreza na segunda.

■ Eixo Atlántico considera que o aumento de 20 céntimos da portagem na auto-estrada A3, Porto-Valença, não irá afectar a cooperación entre o Norte de Portugal e a Galiza.

DÍA
30

■ A ampliación da ponte de Rande permitirá xestionar

o tránsito de 95.000 automóveis diarios.

■ Infraestruturas de Portugal investe 900.000 euros em quatro pontes da linha do Minho.

■ A crise demográfica galega se agrava con perdas de poboación no 90% dos concellos.

DÍA
31

■ A construción galega encadea xa 30 meses de crecemento.

COLABORA

XUNTA
DE GALICIA